

Maa ▼

Hae

Maa: Portugali

, , 04.06.2018 – 03.08.2018

Maa: Portugali

Kaupunki:

Vaihtoaika: 04.06.2018 – 03.08.2018

Vaihto-ohjelma: Erasmus-harjoittelu

Yliopisto:

Kesä-heinäkuu 2018, Porton yliopisto, Portugali, Erasmus+

Aloin haeskella korkeakouluharjoittelupaikkaa vuoden 2018 alusta. Hakeminen oli tuskallista. Opintoihini kuuluu työssäoppimisen jakso ja huomattuani Erasmus+ -ohjelman apurahahakemusajankohdan olevan yhä käynnissä, varmistettuani opintokoordinaattori Leena Pohjasmäeltä, että kyseisen harjoittelumuoto on hyväksyttävä tapa myös oman koulutusohjelmani näkökulmasta, lähetin hakemuksen. Erasmus -toimiston myönnettyä minulle apurahan, aloin etsiskellä harjoittelupaikkaa ulkomailta. Olin kiinnostunut kohteista, jotka sijaitsivat kulttuurisesti etäällä Suomesta. Maantieteellinen etäisyyskään ei haitannut. Maalis-huhtikuussa löysin lopulta Porton yliopiston tarjoaman projektityöntekijän paikan. Lähetin hakemukseni ja sain nopeasti hyväksyvän vastauksen. Aloin valmistella kesän mittaista matkaani Euroopan toiselle puolel, Atlantin ääriiivalle.

Projektin kuvaus oli sähköpostiviestissä, jonka vastaanotin yleiseltä yliopiston listalta, kiehtova ja suorittamiini opintoihin nähden erinomainen. Kuvauksessa kerrottiin erilaisista tavoista osallistua projektin toteuttamiseen luomalla uutta sisältöä sen verkkosivuille sekä järjestämällä tapahtumia, kuten seminaareja, esitelmiä sekä näyttelyitä. Koska projektin työkieli oli englanti ja kanssani tulisi työskentelemään muita kansainvälisiä opiskelijoita ei portugalin kielen puutteellinen osaaminen ollut yhteyshenkilöni Inês Cardosan mukaan lainkaan ongelma.

Asumisjärjestelyn suhteen toimin parhaan osaamiseni ja harkintani mukaan. Porto on merenrantakaupunki ja vaikken olekaan nirso asuinympäristöni sijainnista mahdollisuus asua lähellä Atlantin aavaa ulappaa tuntui kiinnostavalta. Etsin asuntoja useista lähteistä. lähinnä erilaisista Facebookiin perustetuista ryhmistä. Muutaman hämärän tarjouksen jälkeen löysin lopulta kiinnostavan kohteen. Asunnossa olisi minua varten huone, käytössäni olisi keittiö ja tilava olohuone sekä kylpyhuone. Se sijaitsi noin 112 metrin päässä rantaviivasta. Teimme vuokrasopimuksen pikaviestipalvelussa.

Portugaliin saapuessani asuntooni löytyi helposti. Keskiöinen taksikyyti kustansi 24 euroa lentokentältä. Pääsin pian aloittamaan työni. Neiti Cardosa näytti minulle paikkoja ja esitteli projektin sekä työtehtäväni. *She Thought It* –tietokanta kaipasi kipeästi uutta sisältöä. Projekti oli ollut käynnissä jo noin puolitoista vuotta ja ennen minua sen parissa oli työskennellyt jo useita kymmeniä innokkaita ja kunnianhimoisia opiskelijoita eripuolelta maailmaa. Minun tehtäväni oli kirjoittaa elämäkerrallista tekstiä naisista, jotka olivat tehneet uransa tieteellisen tutkimuksen parissa. Kohteet, joista kirjoitin, sain valita itse. Seuraavan kahdeksan viikon aikana tuotin tekstiä kuvaten naistutkijoiden ura- ja elämänvaiheita, heidän savutuksiaan ja kamppailuaan sukupuolisesti tasa-arvottomalla tieteen kentällä.

Teimme töitä kuusi tuntia päivässä. Lounasta nautimme yliopiston ruokalassa. Jälkiruoaksi me ulkomaalaiset söimme jugurttia, paikalliset poikkeuksetta hyytelöä, jonka makua hekään eivät pystyneet määrittämään. Lopuksi joimme espressot kahvikoneesta. Tällaiseen kahviin en soisi kenenkään tekevän yhtäläistä tuttavuutta, kuin se, jota minä tein, oli. Sen ainoa hyvä oli sen edullinen hinta. En halua kuitenkaan antaa väärää kuvaa portugalilaisesta kahvikulttuurista. Itsessään se on suurenmoinen. Vain kyseiset automaatit pilaavat sen mainetta. Kahvi, *café*, juodaan portugalissa nopeasti ja kuumana, kuten eteläisessä Euroopassa yleensäkin. Espresso tarjoillaan pienestä, paksureunaisesta kupista ja aina pienen, paksupohjaisen tassin päällä. Sen mukana saa pikkuruisen lusikan, sekä pienen pitkulaisen paperipussin, yleensä valkoista, sokeria. On tärkeää haistaa kahvia ennen sokerin lisäämistä. Nopea sekoitus rikkoo hieman juoman pinnalle kertynyttä vaaleaa vaahtoa, *cremaa*. Sokerin lisäämisen – ja luonnollisesti uuden, rivakamman sekoituksen – jälkeen otetaan ensimmäinen siemaus, joka varmistaa juoman sopivan lämpötilan sekä papujen jauhatuksen ajankohdan. Makuelämys voi tämän jälkeen alkaa.

Espresso on väkevää ja miellyttävän makuista, sen hinta vaihtelee paikan tason ja sijainnin mukaan. Kuitenkin kaikki siitä yli euron maksavat ovat tulleet nenästä vedetyiksi. Portugali on edullinen maa, joskin turismi on nostanut hintoja hieman kaupungeissa. Portossa kalastetaan paljon ja kalaa löytyy joka ravintolan listalta ja päivittäin myös opiskelijaruokaloista. Erilaisia reseptejä on niin runsaasti, että edes paikalliset eivät tunne niitä kaikkia, saati käännöksiä niiden nimille. Ruoka ja ihmiset puhuvat kieltä, joka on eksoottinen kahdesta syystä: siinä on kiinnostava kaiku maanosan äärimmäisen reunan historiasta sekä kaikkialle ulottuvan globalismin sivumaku, lainasanoineen ja rasvakeitinroiskeineen.

Kielellisesti Portossa pärjääkin sujuvasti englannilla. Portugali muistuttaa sanastoltaan jokseenkin espanjaa, mutta sen ääntämys on täysin erilainen. Myös puhetoissa ja tottumuksissa on oleellinen ero. Portugalilaiset ovat huomattavasti hillitympiä, kohteliaampia sekä huomioivampia kuin itäiset naapurinsa. Aika-ajoin tuntee jopa kotoisuutta, kun julkisen liikenteen ajoittaisessa väljyydessä huomaa pohjoismaisen vaitonaisuuden. Lusitaanit ovat kuitenkin äärimmäisen helposti lähestyttäviä ja lämpimiä; silmäniskulta ei välty, peukalot osoittavat aina ylöspäin.

Rannikko Porton kohdalla tarjoaa paljon mahdollisuuksia mukavaan tekemiseen ja ihmisten tapaamiseen. Surffaaminen ja rantapelit onnistuvat, paikalliset ottavat mielellään myös ulkomaalaisen mukaan. Sosiaaliset suhteeni muodostuvatkin työpaikan sijasta lähinnä erilaisten lajien pelaamisessa muodostettuihin toveruuksiin.

Paluu Suomen Tampereelle ja opintojen pariin on nyt alkamassa. Harjoittelujaksostani tienaani 10 opintopistettä, rutkasti kokemusta ja itsevarmuutta. Tulevaisuudessa ulkomailla vietetyssä ajassa muuttaisin ainoastaan matkan pituutta. Kaksi kuukautta on lyhyt aika ja se

lyhenee kaukomailla.

Universidade do Porto, Porto, 02.02.2018 – 21.06.2018

Maa: Portugali

Kaupunki: Porto

Vaihtoaika: 02.02.2018 – 21.06.2018

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade do Porto

Kevätlukukausi 2018 Erasmus+ vaihtokohteena Porton yliopisto, Portugali, Faculty of Economics.

Haku Porton yliopistoon osoittautui yhtä aikaa helpoksi sekä aikaa vieväksi. Tämä johtui Porton yliopiston raskaasta byrokratiasta sekä relevantin tiedon löytämisen haasteista. Tietoa kursseista oli vaihtelevasti saatavilla, eikä se ollut aina helposti löydettävissä. Kurssit täytyi valita jo hakuvaiheessa ja kurssivalintoihin tulikin muutoksia haun edetessä, kun kaikkia kursseja ei sittenkään järjestetty. Myöemmin valintoja pystyi vielä muuttamaan, jos kursseilla oli tilaa. Hakuprosessi täytyi aloittaa uudestaan alusta, jos haun aikana tuli jotain muutoksia. Haussa täytettiin pitkäkö sähköinen hakulomake, joka sen jälkeen tulostettiin, allekirjoitettiin eri tahoilla, koottiin yhdeksi dokumentiksi muutaman muun pakollisen asiakirjan kanssa. Tämän jälkeen se skannattiin ja ladattiin Porton sähköiseen hakujärjestelmään. Jos kursseihin tuli muutoksia haun aikana, niin kuin tulikin, tämä prosessi täytyi tehdä lähes kokonaan uudestaan alusta asti. Joten kannattaa säästää kaikki eri vaiheiden dokumentit tallessa, niin säästää aikaa, jos haussa tulee ongelmia. Kurssien vaihtuessa, Porton yliopistosta otettiin yhteyttä ja ehdotettiin vaihtoehtoisia kursseja niiden tilalle, joita ei järjestetty.

Saapuminen Portugaliin sujui vailla ongelmia, vaikka opintojen alkamisen tarkka päivämäärä ei selvinnyt itselleni kuin vasta perille päästäessä. Asunnon hommasin kaverini kautta, joka oli kyseisellä vuokranantajalla vuokralla, eikä asunnon hankkimisen suhteen ilmennyt ongelmia. Asuntoa hankkiessa kannattaa olla tarkkana, koska usealla henkilöllä ilmeni erilaisista haasteita vuokranantajien kanssa. Paikallinen tapa vaikutti olevan maksaa vuokrat käteisellä, eikä tositteita aina saanut. Tässäkin suhteessa olin onnekas ja pystyin maksamaan oman vuokrani tilisiirrolla. Vuokraa maksoin kaikkine kuluineen 340 euroa kuussa. Asunto sijaitsi kohtuullisen hyvällä alueella metrolinjan lähetyvillä muutaman kilometrin päässä keskustasta ja omasta yliopistostani. Portossa on kolme isompaa kampusta jotka ovat eri puolilla kaupunkia.

Muut valmistelut Suomessa sujuivat vailla ongelmia. Itselläni ei ollut erillistä matkavakuutusta enkä osallistunut Portossa erilliselle kielikurssille sen hinnasta ja haastavasta ajankohdasta johtuen. Yliopistolla omat kurssini olivat englanniksi. Osa tarjolla olevista kursseista opetettiin englanniksi ja osa kursseista portugaliksi. Jotkut muut opiskelijat olivat osallistuneet portugalinkielisille kursseille, jolloin opettaja oli antanut heille erillisiä tehtäviä ja materiaalia siksi aikaa, kun luennoi portugaliksi muulle kurssille. Tämä oli

tyypillisempää kandiens kurseilla. Luennoilla pyrittiin osallistamaan opiskelijoita ja se oli jopa enemmän vuorovaikutteista kuin iso osa luennoista Suomessa. Tämän varjopuolena oli se, että samaa esimerkkiä saatettiin käydä puoli tuntia läpi, vaikka itse yksinkertainen asia tuli esille ja selväksi jo ensimmäisen viiden minuutin aikana.

Luennoitsijoiden englanninkielentaito vaihteli erinomaisesta välttävään. Paikallisten maisteriopiskelijoiden englanninkielentaso oli suuripiirtein vastaavalla tasolla, kuin suomalaisten opiskelijoiden. Tämä myös saattoi johtua siitä, että kaikki kurssini olivat englanniksi, jolloin ne opiskelijat joiden kielitaito ei riittänyt, eivät ole kurseilla. Näin ei kuitenkaan ollut kandiens kurseilla, vaan englanninkielentaito ei ollut itsestäänselvyys. Paikallisten englanninkielentaito vaihteli hyvin paljon iän ja koulutustason mukaan. Keski-ikäinen väki ei yleensä osannut puhua englantia ollenkaan.

Kurssit sisälsivät kasan harjoitustehtäviä tai erilaisia skenaarioita, jotka sisälsivät ongelman tai haasteen mikä tuli ratkaista. Ongelma ratkaistiin ryhmässä ja esitettiin muulle luokalla. Harjoitustöiden lisäksi tyypillinen kurssi sisälsi tentin lisäksi erikseen tehtävän ryhmätöön. Muutenkin tuntui, että kurssia kohti oli vähemmän sisältöä kuin Suomessa, mutta silti kurssin läpikäymiseen vaadittava työmäärä oli isompi. Tiedonkulussa oli myös ajoittain haasteita. Eräällä kurssilla oli kaksi erillistä ryhmää, portugaliksi ja englanniksi. Saimme tenttiä edeltävänä iltana tiedon siitä, että tenttiin sai ottaa omat muistiinpanot mukaan. Itse tentissä portugalilaisilla oli myös mukana tentittävä kirja, joka ilmeisesti olisi myös ollut sallittua.

Eläminen ja oleminen Portugalissa ei eronnut merkittävästi siitä mitä se on Suomessa. Byrokratiaa tuntui olevan enemmän, aikataulut olivat suuntaa-antavia ja tietoa oli paikoitellen haastava etsiä netistä. Kuitenkin hintataso maassa oli jonkin verran halvempi kuin Suomessa ja varsinkin tuoreita ruoka-aineita oli lähikaupoista saatavilla monipuolisesti. Odottamattomia haasteita aiheutti paikallinen talvi, joka oli kolea ja erittäin sateinen. Vaikka pakkasen puolelle sää ei mennyt, niin asunnot olivat jäätävän kylmiä, koska eristyksiä tai tuplaikkunoita asunnoissa ei ollut. Itselläni ei ollut tarpeeksi lämmintä vaatetta mukana. Päivisin tarkeni erinomaisesti, mutta heti kuin aurinko alkoi laskemaan, niin pipoa ja paksuja hanskoja tuli ikävä. Kevään edetessä sitten olikin mukava mennä meren rannalle nauttimaan auringosta.

Kokonaisuutena vaihto oli onnistunut kokemus, vaikkakin opetuksen taso ja tapa ei täysin mieltä lämmittänyt, kun verrataan suomalaiseen yliopisto-opetukseen. Kurseilta kuitenkin oppi paljon uutta ja mielenkiintoista, joten niiden käyminen ei suinkaan mennyt hukkaan. Portugalissa oli helppo ja halpa matkustaa, joten paikalliseen kulttuuriin pystyi tutustumaan myös muualla kuin Portossa myös opiskelijabudjetilla. Koen vaihdon antaneen itselleni paremmat valmiudet toimia työelämässä ja ymmärtää erilaisista kulttuureista ja taustoista tulevia henkilöitä. Vaihtoa ja kansainvälistymistä voin suositella kaikille opiskelijoille.

Universidade do Porto, Porto,

13.09.2017 – 19.01.2018

Maa: Portugali

Kaupunki: Porto

Vaihtoaika: 13.09.2017 – 19.01.2018

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade do Porto

Moikka!

Päätin hakea vaihtoon syksyllä 2017 kandidaatintutkielmani kirjoittamisen jälkeen. Alkuperäinen suunnitelmani oli sisällyttää vaihtojakso osaksi kandin opintoja ja tästä syystä valitsinkin vaihdossa suoritettavaksi kandidaton kurseja. Vaihdon aikana tämä suunnitelma kuitenkin muuttui ja vaihto-opinnot tulevatkin osaksi maisteriopintojani. Vaihtokohteen valinnalle itselläni ei ole kovinkaan suuria ja merkittäviä perusteluja, kaiken kaikkiaan Portugali ja Porton yliopisto vaikutti mielestäni hyvältä vaihtoehdolta, joten hakuvaiheessa valitsin kyseisen kohteen ensimmäiseksi toiveekseni. Portugali ei ennestään ollut itselleni kovinkaan tuttu yhtä lomamatkaa Lissaboniin lukuun ottamatta. Kuulin kuitenkin Portosta paljon hyvää ennen lähtöäni, eikä Porto tuottanut pettymystä.

Hakuprosessi Tampereen yliopiston puolesta oli melko yksinkertainen, mutta Porton yliopiston hakujärjestelmän ja oikeiden tiedostomuotojen kanssa taistelemiseen kannattaa varata hieman enemmän aikaa. Varmistus vaihtopaikasta tuli kesän aikana ja lukukausi Portossa alkoi syyskuun puolivälissä. Asioiden hoitaminen oli Tampereeseen verrattuna melko byrokraattista ja ensimmäisinä koulupäivinä kävimmekin kaikki vaihtarit vuorollamme Erasmus-koordinaattorin luona järjestelemässä asioita ja viemässä papereita. Kauppatieteiden yksiköllä on jonkin asteista tutor-toimintaa, jonka kautta jokaisen vaihtarin oli ilmeisesti tarkoitus saada paikallinen "host" sekä halutessaan myös "buddy", joiden puoleen olisi mahdollista kääntyä mieltä askarruttavissa asioissa. Järjestelmä oli osaltaan ehkä hieman epälooginen, enkä itse loppupeleissä kauheasti hyötynyt tästä toiminnasta.

Kauppatieteiden yksiköstä lähti myös toinen opiskelija samaan yliopistoon ja yhteisestä päätöksestä päätimme lähteä jo ennen lukukauden alkua Portoon etsimään asuntoa. Olimme kuulleet monelta suosituksia tähän, asunnon löytäminen olisi kuulemma huomattavasti helpompaa paikan päällä. Omakohtainen kokemuksemme tästä tavasta ei ollut yhtä positiivinen, sillä saapuessamme Portoon huomasimme asunnon löytämisen olevan todella vaikeaa vapaiden asuntojen määrän ollessa pieni. Lopulta päädyimme asustelevaan väliaikaisissa majapaikoissa kolmen viikon ajan, kunnes löysimme asunnon loppuvaihdon ajaksi. Tämän kokemuksen perusteella suosittelisinkin itse hankkimaan asunnon jo Suomesta käsin tai vaihtoehtoisesti saapumaan kaupunkiin huomattavasti ennen lukukauden alkua. Itse olin lisäksi ajatellut vuokrien olevan huomattavasti halvempia, mutta tähänkin saattaa vaikuttaa juurikin myöhäinen ajankohta. Kaikista edullisimmat asunnot vuokrataan kovan kilpailun takia jo todella aikaisin. Tässä asiassa päteekin siis sanonta "aikainen lintu madon nappaa".

Tampereella luen pääaineenani yritys juridiikkaa ja vaihtoni aikana suoritin lähinnä taloustieteen kurseja, joten opinnot erosivat merkittävästi totutusta. Osalla kurseista vaadittiin 75 prosentin läsnäoloa, joten tämä kannattaa ottaa huomioon erilaisia reissuja yms. suunnitellessa. Kurssit oli pääasiassa mahdollista suorittaa tenttimällä ne joko kahdessa tai yhdessä osassa. Yleisesti kurseilla suositeltiin mid term -kokeen suorittamista, jolloin yhteen kokeeseen tulevan aineiston määrä ei kasvanut kovin suureksi. Kurssien loputtua suoritettavassa final examissa vastaavasti tentittiin kaikki kurssin asiat kerralla. Mikäli kurssiin jaksakin panostaa jo niiden aikana, kannattaa tuo osassa tenttiminen pitää mielessä.

Opetuksen taso vaihteli kurseittain melko rajusti ja joidenkin professorien englanti ei ollut kaikista parhaimmasta päästä, joten opetuksen seuraaminen oli ajoittain hieman haastavaa. Itse yllätyin korkeasta vaatimustasosta ajateltuani opiskelun Portossa olevan helpompaa kuin Tampereella.

Kaupunkina Porto oli muutaman kuukauden vaihtoon juuri sopiva! Melko pienestä koostaan huolimatta kaupungissa on paljon nähtävää ja tehtävää. Harrastusmahdollisuuksia löytyy laidasta laitaan, itse liityin vaihdon ajaksi kuntosalin jäseneksi, mutta yksi suosituin harrastus vaihtareiden keskuudessa ainakin ensimmäisten kuukausien aikana oli surffaaminen. Läheisellä Matosinhoksen rannalla järjestetään päivittäin surffaustunteja, joiden hintakaan ei päästä huimaa. Surffaamisen ystäville Porto onkin loistava valinta! Liikkuminen Portossa on helppoa, kaikkialle pääsee joko metrolla tai kävellen. Metroon on mahdollista hankkia kuukausikortti, jolloin metroa voi käyttää kuinka paljon tahansa valittujen alueiden sisällä. Itse hankin metrokortin kahdelle alueelle (keskusta ja koulu), jolloin kuukausihinnaksi tuli noin 20 euroa. Yleinen hintataso Portossa on huomattavasti matalampi kuin Suomessa, joten normaaliin olemiseen ja elämiseen kuluu vähemmän rahaa.

Vaihdon aikana pääsin kokemaan paljon uutta ja tutustumaan uusiin ihmisiin sekä reissaamaan myös muihin maihin. Lennot ovat huomattavasti halvempia kuin Suomessa ja yksi yleisimmistä vaihtareiden matkakohteista onkin Azorit, jonne lentää parhaimmillaan muutamalla kympillä. Azoreiden lisäksi sain itse mahdutettua aikatauluuni muutaman muunkin reissun, joista ehkä ikimuistoisin oli Marokon Fesiin tehty reissu. Suosittelenkin aikataulun salliessa reissaamaan ainakin Portugalin sisällä (esimerkiksi Lissaboniin), jos muualle matkustaminen ei innosta.

Viihdyin Portossa mainiosti ja suosittelenkin harkitsemaan kaupunkia vaihtokohteeksi, jos portugalilaiseen elämään tutustuminen kiinnostaa! Itse lähdin hakemaan vaihdosta uusia kokemuksia ja laajentamaan ajatusmaailmaani erilaisen kulttuurin pariin. Portossa nämä molemmat tavoitteet toteutuivat. Olen iloinen että päätin lähteä vaihtoon ja valita kohteekseni Porton. Suosittelenkin vaihtoon lähtemistä jokaiselle jota ajatus vähääkään kiinnostaa!

Universidade do Porto, Porto, 13.09.2017 – 16.01.2018

Maa: Portugali

Kaupunki: Porto

Vaihtoaika: 13.09.2017 – 16.01.2018

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade do Porto

Suoritin Erasmus-vaihtoni Porton yliopistossa, Portugalissa. Opiskelin kauppatieteitä Porton yliopiston kauppatieteiden yksikössä FEP:ssä. Porto oli vaihtokohteena todella onnistunut valinta. Portossa riittää vaihto-opiskelijoita sekä erilaista tapahtumaa ja tekemistä. Portviinin kotikaupungissa pääsee viinin lisäksi nauttimaan kauniista kaupunkikuvasta, monista

viihtyisistä ravintoloista ja kahviloista, surffirannoista sekä merestä. Lisäksi Porton säät suosivat ainakin omalla kohdallani pitkälle joulukuuhun asti. Lisäksi ihmisten asenne ja yleinen tunnelma kaupungissa on leppoisa.

Opiskelijavaihdon hakuprosessi oli mielestäni helppo ja yksinkertainen Tampereen yliopiston osalta. Haku onnistui NettiOpsun kautta kätevästi ja ohjeistus hakulomakkeen ja motivaatiokirjeen tekemiseen oli selkeä. Koska hain syyslukukaudeksi vaihtoon, aloitin hakuprosessin tammikuussa. Sain kuulla Tampereen yliopistolta hyvissä ajoin, että pääsin ensimmäiseen hakukohteeseeni Porton yliopistoon. Tämän jälkeen tarvitsin tietysti vahvistuksen myös vaihtoyliopistolta. Porton yliopistosta otettiin yhteyttä huhtikuussa ja sain ohjeistuksen Porton yliopiston sähköiseen hakuun. Hakuprosessi Porton yliopiston kohdalla oli hieman epäselvempi. Suurimmaksi osaksi tämä johtui siitä, että Porton yliopiston sähköinen hakujärjestelmä oli vähän monimutkainen ja sekava. Toisinaan sivuston kieli saattoi muuttua portugaliksi, eikä sitä pystynyt vaihtamaan englanniksi. Kuitenkin, yliopistolta saamassani sähköpostissa oli selkeät ohjeet hakuun sekä tietoa valittavista kursseista. Hakuprosessissa Porton yliopisto vaatii, että vaihto-opiskelija ensiksi täyttää sähköisen hakulomakkeen. Tämän jälkeen täytyi vielä skannailla muutamat dokumentit yhteen pdf-tiedostoon ja tiedosto piti lähettää Porton yliopiston sähköisen järjestelmän kautta. Hakulomakkeiden täyttämisen ja lähettämisen jälkeen kuulin seuraavan kerran Porton yliopistosta vasta heinäkuun puolivälissä, jolloin sain vihdoin vahvistuksen siitä, että minut oli valittu vaihto-opiskelijaksi Porton yliopistoon. Tämä vahvistus tuli siis suhteellisen myöhään. Monet ystäväni, jotka olivat lähdössä myös vaihtoon eri maihin Eurooppaan, olivat saaneet vahvistuksen huomattavasti aikaisemmin.

Portossa on todella paljon vaihto-opiskelijoita. Tuutoritoimintaa sekä muuta tukitoimintaa järjestetään vaihto-opiskelijoille mittavasti. Opiskelin itse FEP:ssä eli Porton yliopiston kauppatieteiden yksikössä. FEP:llä oli oma vaihto-opiskelijoille suunnattu järjestö Host Me, joka huolehti vaihtareista. Host Me tarjosi ”Hostin” kaikille vaihto-opiskelijoille ja lisäksi vaihto-opiskelija sai toivoa omaa vaihtari-Buddya, jolta pystyi pyytämään halutessaan apua. Lisäksi Host Me järjesti vaihdon alussa erilaisia tapahtumia ja retkiä FEP:in vaihtareille. Host Me -järjestön lisäksi Portossa on paljon Erasmus-toimintaa ja ESN Porto on todella aktiivinen toimija. Erasmus järjestämiä tapahtumia Portossa riittää monia erilaisia, varsinkin vaihdon alussa. Lisäksi Erasmus järjesti muutamia kivoja reissuja.

Odotin itse, että saan vahvistuksen valinnastani Porton yliopistolta, ennen kuin aloin etsimään asuntoa Portosta. Toimin näin, koska Porton yliopiston hakemuksessa oli kohta, jossa kysyttiin tarvitsenko asuntoa/huonetta yliopistolta. Minulle ei kuitenkaan tarjottu yliopistolta mitään asumisjärjestelyä. Myöhemmin sain kuulla muilta vaihtareilta, että Porton yliopisto ei lähtökohtaisesti tarjoa vaihtareille mitään asumisvaihtoehtoja. Kaikki vaihto-opiskelijat etsivät itse asunnon/huoneen. Etsintään kannattaa käyttää erilaisia opiskelijoille tehtyjä asuntovälityssivustoja ja Facebook-ryhmiä. Suurin osa muista vaihtareista oli hankkinut asunnon jo paljon ennen vaihdon alkua ja Portoön saapumista. Portossa oli myös tyypillistä, että vaihtarit maksavat opiskelija-asuntoja välittävien firmojen kautta ensimmäisen kuun vuokran ja vuokratakuun etukäteen. Uniplace oli varmaan eniten käytetty välittäjäfirma Portossa. Vuokrataso Portossa vaihtelee hieman, tyypillisesti omasta huoneesta hyvällä sijainnilla joutuu maksamaan 300–400 euroa kuussa. Sijaintia kannattaa miettiä omien mieltymysten mukaan. Kauppatieteiden eli FEP:n rakennus on kauempana Porton keskustasta ja puolestaan kaikki Erasmus ja Host Me -tapahtumat sekä muu meininki sijaitsevat keskustassa. Vaihtareita tuntui asuvan joka puolella Portoa. Tärkein asia asunnon

etsimisessä Portossa on aloittaa aikaisin. Portoon saapuu vaihto-oppilaita paljon verrattuna kaupungin asuntokapasiteettiin ja asunnon löytäminen voi olla vaikeaa, jos sen aloittaa liian myöhään.

Orientoivalla viikolla saimme aikataulut, käytännönohjeita opiskeluun sekä käyttäjätunnukset Porton yliopiston sähköiseen järjestelmään. Opettajat käyttivät järjestelmää aktiivisesti ja melkein kaikki tarpeellinen informaatio kursseihin liittyen ja kurssimateriaalit löytyivät sieltä. Lisäksi FEP:n vaihto-opiskelijoiden opintokoordinaattori oli hyvin tavoitettavissa koululla, mikäli kysymyksiä heräsi. Opiskelin itse englanniksi ja otin lähinnä taloustieteen opintoja. Valitsemani kurssit sisälsivät aina 2-3 luentoa viikossa ja lopputentin. Monella kurssilla FEP:ssä oli mahdollista valita, haluaako tenttiä kurssin lopputentillä eli koko kurssialueen kerralla lukukauden päätyttyä. Toisena vaihtoehtona oli yleensä osallistava suoritustapa, johon liittyi usein pakollinen läsnäolo, ryhmätyöt tai esseet sekä kurssin tenttiminen kahdella tai kolmella tentillä osissa. Näin ollen yliopistossa pystyi vaikuttamaan jonkin verran siihen, millaiseksi oma opiskelu muotoutuu. Mielestäni kaikilla oli kirjalliset tentit FEP:ssä. Pärjäsin opinnoissa hyvin omalla kielitaidollani. Kurssieni opettajien englanti oli hieman vaikeaselkoista välillä vahvan aksentin takia.

Eläminen Portugalissa on edullisempaa kuin Suomessa. Ruoka on halvempaa ravintoloissa ja ruokakaupakäynnit ovat vähän edullisempia, riippuen kuitenkin siitä mitä ostaa. Jos suosii portolaisia herkkuja, kuten turskaa, pääsee todella halvalla. Vuokrataso vaihto-opiskelijoille vaihtelee suuresti. Vaihtareita tulee Portoon niin paljon, että vuokranantajat voivat pyytää korkeitakin vuokria huoneista. Kuitenkin suomalaiselle opiskelijalle Porto on hyvin edullinen vaihtokohde. Itse matkustelin paljon vaihdon aikana ja silti budjettini riitti hyvin. Portosta pääsee matkustamaan edullisesti eri puolille Portugalin mannerta sekä Portugalin saarille kuten Madeiralle ja upeille Azorien saarille. Lisäksi Portosta lennetään edullisia lentoja moniin Euroopan kaupunkeihin. Porto on itsessään ihanan sympaattinen ja persoonallinen kaupunki, jossa viihtyy hyvin. Yksi Porton parhaista puolista oli hyvä sää. Saavuin itse Portoon syyskuun alussa, jolloin Portossa oli vielä täysi helle. Aurinkoa ja lämpöä riitti marraskuuhun asti. Itse kohtasin Porton talven eli jatkuvat sateet ja koleat säänsä vasta tammikuussa. Porton yliopisto tarjoaa vaihtareille harrastusmahdollisuuksia eri lajeissa. Lisäksi Portossa on paljon kuntosaleja. Porton keskustasta pääsee suoraan metrolla rannalle, missä pääsee surffaamaan opiskelijana 8 eurolla/kerta. Mahdollisuuksia siis riittää vaikka mihin Portossa ja suosittelen Portoa ehdottomasti vaihtokohteena. Itselleni vaihto-aika Portossa oli unohtumaton kokemus, ja olen todella iloinen, että valitsin juuri Porton.

Universidade Nova de Lisboa, Lisboa, 07.09.2017 – 31.01.2018

Maa: Portugali

Kaupunki: Lisboa

Vaihto-aika: 07.09.2017 – 31.01.2018

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade Nova de Lisboa

Olin puoli vuotta Erasmus+ -vaihdossa Lissabonissa (1.9.2017-31.1.2018).

Ostin lentoliput pari viikkoa ennen lähtöä ja hoidin kämpän vuokrauksen samaan aikaan etukäteen. Otin yhteyttä Erasmus life Lisboa -järjestöön, joka auttoi minua etsimään asumispaikan. Ilmoitin etsimäni kämpän tarkemmat tiedot ja he löysivät vastaavan melko nopeasti. Asuin suhteellisen halvassa solussa viiden muuden vaihto-opiskelijan kanssa.

Kohdemaan yliopistolla oli orientaatiotilaisuus heti seuraavana päivänä saapumisestani. Juteltiin niitä näitä muiden Erasmus-oppilaiden kanssa sekä tutustuttiin koulun eri henkilökuntaan. Minun ei tarvinnut hommata erikseen puhelinliittymää tai pankkitiliä Lissabonissa ollessani. Portugali kuuluu Euroopan alueeseen ja roaming kulut ovat kohtalaisen alhaiset. Minulla oli erikoisliittymä, joka oli parempi kuin kohdemaan tarjoamat. Yliopistolla kierteli puhelinliittymiä kauppaavia opiskelijoita joissa oli yleensä datakatto eri sovelluksille (Esim. 3 Gigaa YouTubea, Spotifyä; 1 Giga muuta selailua). Itselleni ei ainakaan nämä liittymät sopineet. Metrokortin hankkimiseen kannattaa varata melkein pari tuntia aikaa. Kuukausikortin saa vain tietyiltä asemilta ja niihin on yleensä pitkät jonot. Jos maksaa hieman ylimääräistä saa kortin päivässä. Tosin jonoa saattaa olla vähemmän jos menet aamulla. Jos et kuitenkaan jaksaa herätä jonottamaan, niin kannattaa katsoa netistä metromuseossa olevan toimipisteen osoite. Siinä ei ole metropysäkkejä lähellä, mutta bussilla pääsee.

Vuokra-asunnoissa ei välttämättä ole lämmitystä, joten kannattaa pakata paljon vaatetta mukaan jos vaihto sattuu talveksi. Itselläni oli sähköpatteri, joka piti lämpimänä. Omassa kämpässäni oli myös jonkin verran torakoita, jos se jotakuta häiritsee. Kurssien taso vaihteli, mutta pääsääntöisesti ainakin kandiopinnot olivat melko helppoja.

Lissabon on mukava kaupunki, suosittelen vaihtopaikaksi kaikille. Sieltä on myös halpa lentää muualle Eurooppaan tai käydä vaikkapa pienellä reissulla Azoreilla.

Universidade do Porto, Porto, 06.09.2017 – 02.02.2018

Maa: Portugali

Kaupunki: Porto

Vaihtoaika: 06.09.2017 – 02.02.2018

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade do Porto

Vaihto-opiskelu oli minulle jo toinen kerta, joten osa asioista oli ennestään osittain tuttuja. Vaihtoon lähtemisestä löytyy Tampereen yliopiston nettisivuilta varsin hyvin tietoa ja Erasmus henkilöt auttavat mielellään. Porton yliopiston kotisivut olivat hieman sekavat ja sieltä tiedon löytäminen oli haastavaa. Toisaalta asiat selvisivät viimeistään paikan päällä.

Matkaan lähtiessä minulla oli jo matka- ja matkustaja vakuutus, joten en niitä erikseen joutunut ottamaan. Vakuutusyhtiöillä on hyviä tarjouksia nuorille paketeista, jotka sisältävät kaikki vakuutukset ja itse jouduin vaihdossa käymään hammaslääkärissä, leivässä olleen

kiven vuoksi, jolloin vakuutus auttoi ja pääsin jonottamatta yksityiselle klinikalle. Toisaalta paikallinen julkinen terveydenhuolto on kuulemma ihan hyvää ja yksityisetkään eivät kovin kalliita, joten myös Eurooppalaisen sairaanhoitokortin kanssa ilmeisesti moni pärjäs.

Kävin itse portugalilaiselle alkeiskurssin, jonka hinta oli 120 euroa ja se kesti noin kaksi kuukautta. Järjestäjä oli Porto Fala, jossa ryhmäkoko oli suhteellisen pieni ja opetus ihan hyvää ja opettajat mukavia ja opettivat englanniksi. Vaikken muiden kiireiden vuoksi kieltä ehtinytkään kovin paljoa oppia antoi se kuitenkin valmiudet perus kanssakäymiseen ja oli ihan hauskaa.

Kohdeyliopisto järjesti tuutoritoimintaa, mutten itse sellaista hankkinut. Osallistuin jo heti aluksi erilaisille kiertokävelyille ja tutustuin muihin opiskelijoihin ja toisaalta myös Portolaiset olivat erittäin avuliaita ja ystävällisiä. Koinkin, että siltä osin alkuun pääseminen oli helppoa.

Varasin itse asunnon Erasmusu -nettisivun kautta. Varaus oli helppoa ja sivusto tarjoaa jonkin verran vaihtoehtoja. Huomion arvoista kuitenkin oli, ettei vuokranantajani suostunut tekemään vuokrasopimusta ja vuokrat maksoimme käteisellä, joka on kohtuullisen yleistä Portossa. Jouduimme eräänä aamuna lähtemään asunnosta, sillä selvisi ettei vuokranantaja ollut maksanut omaa vuokraansa pitkään aikaan. Suosittelen siis käyttämään asunnon etsimiseen aikaa ja katsomaan asuntoja, joissa esimerkiksi yritys on vierailut. Huijareita oli netissä jonkin verran ja asuntotilanne Portossa varsin huono. Paikan päälle asunnon etsimisen jättäminen on mielestäni myös huono, sillä koulu alkaa intensiivisesti ja vapaita asuntoja on varsin vähän. Kannattaa siis käyttää hyväksi Facebook ryhmiä ja kysellä asuntoa jo reilusti ennen vaihdon alkua (noin kuukautta tai kahta kuukautta ennen kauden alkua). Myös vuokrasopimusta voi vaatia ja se onkin ihan hyvä. Pienen huoneen Portosta voi saada noin 250-300 euroa kuukausi ja suuremman huoneen noin 300-400 euroa kuukausi.

Opiskelin Porton yliopistossa kauppatieteen opintoja. Kurssit vaihtelivat seminaarikurssista, makrotaloustieteestä ja peliteoriasta kulttuurin markkinallisuuteen ja henkilöstön johtamiseen. Opintojen taso oli mielestäni ihan hyvä, tosin opiskelu oli hieman koulumaisempaa ja esimerkiksi erilaisien raporttien kirjoittaminen kuului osaksi monia kursseja. Välillä kurseissa myös hieman turhautti se, että kurssien sisältö oli referoitu suoraan kirjasta eikä opettaja kovin paljoa avannut asioita.

Mikäli derivointi tai matemattiset aineet eivät ole vahvoja kannattaa kurssien sisältöjä hieman selvittää etukäteen, sillä esimerkiksi makrotalouden poliittiset ilmiöt oli varsin matemaattista ja aiheutti itselleni paljon työtä. Myös peliteorian kurssi oli varsin haastava. Voisikin sanoa, että sinällään kokeet eivät olleet erityisen haastavia vaikka olivatkin erilaisia kuin Suomessa, mutta joissakin kurseissa sisältö vaati derivoinnin osaamista.

Kokeissa oli usein avoimia kysymyksiä ja monivalintoja, ja kokeisiin valmistautuessa täytyi opetella ulkoa asioita ja käsitteitä. Kannattaa siis ymmärtämisen sijaan valmistautua kokeissa muistamaan käsitteet ja asiat.

Oppimateriaaleja en joutunut opiskelun aikana ostamaan kertaakaan, vaan pärjäsinkin luentojen power pointeilla, muistiinpanoilla ja artikkeleilla. Opintoja myös helpotti, kun lisäsin facebook kaveriksi ja whatsappiin muita opiskelijoita, sillä välillä ohjeet olivat hieman sekavia ja näin tiedon saanti nopeutui huomattavasti. Suosittelenkin rohkeasti osallistumaan kierroksille ja juttelemaan muiden kanssa, jolloin esimerkiksi ryhmätyöryhmän löytäminen helpottuu. Opinnot tapahtuivat täysin englanniksi ja mielestäni peruskielitaidolla pärjäsikin hyvin.

Porto on suomalaiselle varsin edullinen kaupunki ja keskustassa esimerkiksi ravintoloiden hinnat juoman kanssa vaihtelivat noin neljästä eurosta 15 euroon. Urheilumahdollisuuksia ei ollut ihan niin hyvin, kuin Suomessa, mutta toisaalta osa kavereistani kävi pelailemassa jalkapalloa, tennistä tai treenaamassa kuntosalilla. Joulukuussa kävimme koulujen välisessä salibandytturnauksessa, joka on vuosittain. Siitä kannattaa kysellä urheilukerholta.

Porton edullisen hintatason lisäksi myös matkustelu oli varsin edullista ja jo Porto tarjoaa paljon kivoja pieniä kaupunkeja sekä rantoja ja halutessaan on mahdollisuus käydä Italiassa, Espanjassa tai esimerkiksi Afrikassa. Koulun ruoka ei mielestäni ollut kovin hyvää, joten söin siellä usein leipää tai keittoa ja tein itse lounaan tai päivällisen kotona tai söin keskustassa. Mikäli olet innostunut surffaamisesta löytyy Portosta noin viiden euron hintaan surffikoulu, joka sisältää myös välineet. Yksi suosittu paikka on Matosinhos, johon muuten kannattaa jo heti vaihdon alussa mennä vierailemaan.

Sain opinnot kohdeyliopistosta ja se sujui varsin hyvin. Aikaa kesti noin kuukausi, mutta ne tulivat ja hyödynsin ne valinnaisina kursseina.

Koin vaihtojakson merkityksellisenä. Sain paljon hyviä ystäviä, kokemuksia ja kielitaitoni kehittyi. Suosittelen ehdottomasti kaikille vaihto-opiskelua kielitaidosta riippumatta, sillä se tarjoaa jokaiselle jollakin osa-alueella kehittymistä tai kokemuksia.

Vaihto-opiskelussa törmäsin toisaalta myös kulttuurieroihin ja jouduin välillä myös hieman paineensietoanikin kehittämään esimerkiksi asunnon menettämisen muodossa, mutta asiat järjestivät ja esimerkiksi Uber ja Airbnb ovat siellä erittäin edullisia. Suosittelenkin niiden käyttämistä.

Vaihtojakso siis sisälsi sekä hyviä, että huonoja asioita ja koin, että kaikista niistä opin jotakin. Kaikilta osin vaihtojakso oli yksi elämäni hienoimpia ja opettavaisimpia asioita. Sain monta kaveria eri maista, joiden kanssa olen ollut tekemisissä myös vaihdon jälkeen. Mielenkiintoisena jäi myös ylpeys Suomalaisuudesta, sillä poikkeuksetta kaiken maalaiset olivat kiinnostuneita Suomesta ja suomalaisista ja tiesivät koulujärjestelmästä ja muista suomalaisista asioista.

Universidade Nova de Lisboa, Lisboa, 05.09.2017 – 15.12.2017

Maa: Portugali

Kaupunki: Lisboa

Vaihtoaika: 05.09.2017 – 15.12.2017

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade Nova de Lisboa

Päätin jo yliopiston ensimmäisenä syksynä, että haluan vaihtoon. Halu opiskella tai elää ulkomailla oli ollut läsnä jo pidempään ja vaihto tarjoaa ulkomailla asumiselle loistavat mahdollisuudet. Vaihto-opiskelu pitää useimmissa tapauksissa huolen siitä, ettet jää uudessa maassa yksin tai vaille tekemistä. Kynnys lähteä yksin ulkomaille on näin ollen paljon

pienempi kuin muissa tapauksissa. Hain vaihtoon aiemmassa haussa Pohjois-Amerikkaan ISEP:in kautta, mutta tällöin tiedekunnastamme pääsi vain yksi opiskelija, joka oli opinnoissaan minua pidemmällä. Jälkeenpäin ajateltuna oli hyvä lopputulos lähteä ensin hieman lähemmäksi kotia. Toisella kertaa laitoin hakuun vain Lissabonin yliopiston, sillä en halunnut laittaa hakuun kohteita, jotka eivät innosta. Onnekseni minut hyväksyttiin oman tiedekuntani kautta Lissaboniin. Hyväksyntä tuli 2017 helmikuun paikkeilla, joten aikaa järjestelyille on kyllä riittävästi. Informaatiota oli tarjolla reilusti, mutta yhteydenpito oli Suomen, sekä etenkin Portugalin päässä joskus melko hidasta. Jouduin joskus varmistella, etteivät lopulliset "hakuajat" kohdeyliopistoon mene ohi. Ilmeisesti ainoa varmistus, jota pitää stressata, on kuitenkin omalta yliopistolta. Kohdeyliopiston sivuilta löytyi tietoa ihan hyvin, mutta kaikkea ei ollut käännetty englanniksi. Kaikki saapuville vaihtareille tärkeä tieto oli kuitenkin englanniksi saatavilla etenkin kesäkuun paikkeilla sähköpostitse tullessa oppaassa. Keväällä ei siis kannata huolehtia, vaikka mistään ei kuuluisikaan mitään (ainakaan Lissabonin yliopiston kohdalla). Omassa tapauksessani vasta kesällä alkoi tapahtua. Lopullisen varmistuksen tultua aloin etsiä asuntoa. Tullessa oppaassa neuvottiin luotettavimmat tahot, joilta vaihto-oppilaiden kannattaa vuokrata asuntoja. Uniplaces lienee suosituin, mutta luotettavuudesta ei ole takeita vaihdon aikana kuulemieni tarinoiden perusteella. Löysin oman kämppäni erasmuslisboa.com-nimisen sivuston kautta. Kämpästä piti maksaa runsaat 900 euroa ennakoon, joten vähän jännitti. Asunto oli kuitenkin upea, kämppikset kivoja ja sain jopa takuuvuokrani takaisin (ei itsestään selvää Portugalissa). Kuukausittainen vuokra oli 450e, mikä on Portugalin mittakaavalla todella korkea. Vaihtareita tulee kuitenkin kaupunkiin joka lukukausi tuhansia, joten vuokranantajat saavat kämpät vuokralle naurettavinkin hinnoin. Osa koulukavereistani jätti kämpän löytämisen hinnan vuoksi Portugaliin, mutta oman kokemukseni mukaan on paljon järkevämpää hoitaa asunto etukäteen.

Yliopistolla järjestettiin lyhyt orientaatio ensimmäisellä viikolla. Saimme paljon tietoa tulevista kuukausista ja kursseista, joita voimme käydä. Vielä Suomessa olin ollut siinä käsityksessä, että englanninkielistä kurssitarjontaa on paljon. Näin ei kuitenkaan ollut. Undergraduate-tasolla syksylle oli tarjolla n. 4 englanninkielistä kurssia, jotka kaikki olivat ns. tutkimusryhmiä, jonne hyväksyttiin alle 15 oppilasta kaiken kaikkiaan. Lisäksi yksikään englanninkielisistä kursseista ei liipannut läheltäkään omaa alaani. Periaatteessa kaikille myös portugaliksi pidettäville kursseille pääsee vaihto-oppilaita, mutta jokaisen opettajan kanssa on selvitettävä opettajan asenne ulkomaalaisia opiskelijoita kohtaan erikseen. Päädyin ottamaan 4 kurssia portugaliksi ja portugalinkielen kielikurssin, yhteensä 30 op (jokainen kurssi on yliopistolla lukukauden mittainen ja suurin osa 6 op arvoisia). Portugaliksi opiskeleminen oli aluksi hyvin turhauttavaa ja luennot kuluivat joko omissa ajatuksissa, tai hiki hatussa luentodioja kääntäen. Sain kuitenkin joiltakin opettajilta luvan käydä esimerkiksi vain osalla luennoista, sillä luentoja pidettiin 2 kertaa viikossa ja usein toinen tunneista oli teoriaa, toinen käytäntöä. Portugaliksi opiskeleminen harmitti, sillä tiesin, että olisin nauttinut kyseisistä kursseista ja opetusmetodeista, jos olisin ymmärtänyt kaiken. Kaksi kurssistani noudattelivat perinteistä "luennoitsija puhuu luokalle" -kaavaa, kun taas kaksi olivat vahvasti käytännöllisiä. Teimme mm. Public Relations-kurssilla kampanjan Arroioxen alueelle Lissabonissa, jota kaupunginosa päätyi käyttämään sosiaalisessa mediassaan. Vaihdon loppua kohden koulunkäynti vaiken, sillä vaihto-oppilaat eivät voineet tehdä samaa tenttiä, kuin muut opiskelijat. Tämä kostautui usein isompina luku-urakoina tai vaativimmilla tenteillä. Jokaiseen tenttiin sain kuitenkin luvan vastata englanniksi tms. vaihtoehtoisen suoritusmuodon. Selvisin kielimuurista huolimatta kaikista kursseistani kiitettävien arvosanoin,

jonka vuoksi harmitti, että suorituksista sai vain HYV-merkinnän. Tärkein tieto kyseisen yliopiston kannalta on kuitenkin englanninkielisten kurssien harmittavan pieni ja suppea tarjonta. Lisäksi tärkeää on tietää, että omassa kohdeyliopistossani itsenäistä tekemistä ei syyslukukauden aikana ollut paljoakaan ennen tenttiviikkoja, mutta läsnäoloa taas vaaditaan Suomen tasoa enemmän. Suomeen palatessani opintopisteiden rekisteröiminen sujui helposti. Tapasin koordinaattorini ja lähetin muutamat sähköpostit, jonka jälkeen opintopisteet olivatkin jo rekisterissä. Paluun puitteissa kaikki sujui erittäin helposti.

Vaihdon paras puoli ja isoin etu omalta kannaltani oli kuitenkin kokemus. Opin toki syyslukukauden aikana paljon uutta yliopistolta, mutta eniten opettaa ulkomaille yksin lähtö, siellä olo ja omalta mukavuusalueelta poistuminen. On pelottava tilanne olla täysin uudessa kaupungissa ja maassa ymmärtämättä kieltä. Lissabon alkoi kuitenkin jo ensimmäisen muutaman viikon jälkeen tuntua kotoisalta ja turvalliselta. Oma asuinalueeni Santos oli täydellinen paikka minulle. Alue oli aito kaikkine paikallisineen, helppo hyvine kulkuyhteyksineen sekä lähellä jokea ja kuuluisaa Bairro Alton kulttuuri/baari-alueetta. Alueella oli ja avautui jatkuvasti useita trendikkäitä ruokapaikkoja, paikallisia pienkuppiloita unohtamatta.

Syksylle sattui ilmeisesti parhaat säät pitkiin aikoihin, ja nautimme bikinikeleistä vielä marraskuussakin. Aurinko paistoi lähes koko vaihtoni ajan, muutamaa viikkoa huonosäisempiä päiviä lukuun ottamatta. Ruoka ja juoma on halpaa, kulttuuri rento, ihmiset ystävällisiä ja hyväntuulisia. Jos opettelet portugalin alkeet ja yrität ihan vähän, ovat oikeastaan kaikki paikalliset ystävällisiä.

Surffailun ja miradouro-hengailun (näköalapaikka, satoja ihmisiä katsomassa auringonlaskua lämpimillä säillä oikeastaan joka ilta) lisäksi teimme muutamia reissuja autolla. Etelä-Portugali ja Algarven alue on pakko nähdä vaihdon aikana, mieluiten autolla, jotta pääset jokaiselle salaiselle rannalle ja upeille leirintäalueille. Kävimme myös Azoreilla, Sao Miguelin saarella, joka on myöskin näkemisen arvoinen. Lennot Sao Miguelille ovat Lissabonista usein 30 euron paikkeilla. Matkustelua lukuun ottamatta ovat elinkustannukset reippaasti Suomen hintatasoa halvemmat. Kokonaisuutena Portugali oli uskomaton kokemus, eivätkä pienet vastoinkäymiset paina alas, kun aurinko paistaa ja on lämmin. Portugalilaisten hällävälä- asenne tuppaa tarttumaan, jolloin viimeistään unohdat pienet ”ongelmasi”. Erimaalaisten ystävien kautta oppii valtavan määrän uutta, kuten myös toisen maan kulttuuriin sopeutuessakin. Koen vaihdon todella merkittäväksi tulevaisuuteni, työelämän ja vapaa-ajan kannalta. Suosittelen Portugalia vaihto-kohteeksi sydämeni pohjasta!

, , 04.05.2017 – 17.08.2017

Maa: Portugali

Kaupunki:

Vaihtoaika: 04.05.2017 – 17.08.2017

Vaihto-ohjelma: Oma järjestely/harjoittelu

Yliopisto:

Harjoittelupaikka: WACT - We Are Changing Together

Maa: Portugali (Lissabon), São Tomé ja Príncipe (Neves)

Etukäteisjärjestelyt Suomessa

Olin päättänyt jo vuoden 2016 syksyllä, että haluaisin tehdä tutkintooni pakollisena kuuluvan harjoittelun kesällä 2017. Näin ollen aloin jo vuodenvaihteessa tutkia mahdollisia harjoittelupaikkoja. Ajatuksissani oli hakea harjoittelupaikkaa ensisijaisesti Suomesta, mutta tämä ajatus kariutui kun en saanut yksikköni harjoittelutukea. Onneksi olin jo loppuvuodesta 2016 hakenut Erasmus-apurahaa ja saanut myönteisen vastauksen apurahan saamisesta. Oman yksikköni kielteisen päätöksen jälkeen aloin tutkia mahdollisuuksia tehdä harjoittelua ulkomailla. Halusin tehdä harjoittelun jossain portugalilaisessa maassa, sillä minulla on hieman taustaa portugalilaisesta kielestä. Katseeni kääntyi siis Portugalin suuntaan ja aloin googlettaa erilaisia kehitysyhteistöihin keskittyviä kansallisia järjestöjä.

En saanut hirveästi tukea yliopiston Erasmus-toimistolta, johtuen osaksi myös siitä että kovinkaan moni ei ollut tehnyt harjoittelua Portugalissa. Yritin tutkia yliopiston sivuilta löytyviä matkakertomuksia, mutta sieltä löytyi vain ja ainoastaan vaihtoraportteja, joista ei ollut apua itse harjoittelupaikan etsimiseen. Jatkoisin siis ahkeraa googlettamista ja löysin sivuston, johon oli listattu portugalilaisia kehitysyhteistyöjärjestöjä. Rupesin käymään listaa läpi, tutkien järjestöjen nettisivuja (niiden aktiivisuutta, millä kielellä toimivat ym). Laitoin sähköpostia noin viiteen järjestöön, joista kahdesta vastattiin. Toisesta tullut vastaus oli kielteinen ja toisesta järjestöstä näytettiin vihreää valoa. En ollut kirjoittanut edes virallista työhakemusta, mutta olin kertonut sähköpostissa pitkäkösti itsestäni ja liittännyt ansioluetteloni mukaan. Olin rehellisesti sanottuna yllättynyt, että minut oltiin valmiita ottamaan harjoittelijaksi ilman haastattelua tai kunnollista työhakemusta. Tosin myöhemmin kevään aikana järjestimme Skype-tapaamisen, eli aivan tyhjästä minua ei harjoittelijaksi otettu.

Harjoittelupaikkani oli siis kehitysyhteistyöjärjestö, jolla on globaalikasvatustoimintaa Portugalissa sekä kehitysyhteistyöprojekteja São Tomén saarella, Länsi-Afrikassa. Harjoittelun toteutuminen ei ollut kuitenkaan vielä täysin varma juttu, koska järjestöllä ja minulla oli suuria aikatauluristiriitoja. Minulle ainut mahdollinen harjoitteluajankohta olisi ollut kesällä kun taas harjoittelupaikkani olisi ottanut minut mieluiten kevätkuukausiksi, sillä kesäkuukausina järjestö toimisi São Toméstä käsin, eikä Portugalissa olisi ketään ohjaamassa minua. Harjoittelupaikka kuulosti kuitenkin niin mielenkiintoiselta, että uskalsin kysymään, olisiko minun mahdollista tulla järjestön mukana São Toméen. Jos tämä onnistuisi, voisin tehdä harjoittelun haluamani ajankohtana, eli kesällä. Järjestöstä vastattiin myönteisesti, mutta esimerkiksi lentoliput, vakuutukset ja viisumit minun olisi maksettava itse. Asumisen ja ruuan saisin järjestöltä São Toméssa ollessani. Näin ollen viettäisin kaksi harjoitteluni ensimmäistä kuukautta Portugalissa, jonka jälkeen lähtisin järjestön mukana São Toméen kuudeksi viikoksi.

São Toméen lähtemisen varmistuttua eteeni tuli kuitenkin lisää haasteita, sillä yliopiston Erasmus-toimisto ilmoitti minulle, että en voikaan käyttää Erasmus-apurahaa harjoitteluuni. Erasmus-apurahan ehtona on nimittäin se, että harjoittelu kestäisi vähintään kolme kuukautta. Tämä on kuitenkin vain Tampereen yliopiston oma ehto, sillä Opetushallituksen sivuilla mainitaan, että Erasmus-harjoittelu voi kestää minimissään vain kaksikin kuukautta. Olin yhteydessä Opetushallitukseen, joka kuitenkin totesi, että kyseessä on oman yliopiston

päätös. Näin ollen, vaikka viettäisin yli puolet harjoitteluni kestosta (2kk) Portugalissa, joka kuuluu Erasmus-maihin, en voisi käyttää apurahaa. Tämä latisti hieman omia odotuksiani, sillä apurahan puuttuminen tarkoittaisi sitä, että joutuisin tekemään harjoittelun omakustanteisesti. Onneksi Erasmus-toimistolta kuitenkin vinkattiin, että voisin hakea yliopiston yleistä matka-apurahaa. Tein hakemuksen ja suureksi ilokseni minulle myönnettiin matka-apuraha.

Koska harjoittelu oli ns. itsenäinen harjoittelu, eikä Erasmus toiminut lähettävänä organisaationa, ei minulle ollut valmiita pohjia esimerkiksi harjoittelusopimuksen tekemiseen. Käytin kuitenkin Erasmus-harjoittelussa käytettäviä dokumentteja harjoittelutodistuksen ja myöhemmin myös harjoittelutodistuksen laatimiseen. Olin harjoittelupaikkani ensimmäinen harjoittelija, joten heillä ei itsellään ollut valmiita pohjia käytettäväksi.

Kohdemaahan saapuminen ja asuminen:

En saanut harjoittelupaikastani paljoakaan apua asunnon tai huoneen etsimisessä. Päädyin itse ottamaan yhteyttä muutamaan Lissabonissa asuvaan suomalaiseen, joilta kysyin vinkkejä lyhytaikaisen vuokra-asunnon hankintaan. Päädyin löytämään tulevan huoneeni Uniplaces-sivustolta, joka tosin riistää hinnoissa eikä todellakaan ole paras vaihtoehto. Halusin kuitenkin, että minulla olisi paikka valmiina saapuessani eikä minun tarvitsisi nukkua ensimmäisiä öitä hostellissa. Päädyin siis asumaan portugalilaisen vanhan pariskunnan talossa, jossa minulla oli oma huone ja kylpyhuone. Asunto ei ollut keskustassa tai muutenkaan menomestoilla, mutta harjoittelupaikkaani siitä oli vain lyhyt bussimatka. En osaa sanoa Lissabonin yleisestä ja "normaalista" vuokratasosta, koska itse käytin riistohintaista Uniplaces-sivustoa, jossa joutuu maksamaan vähän ekstra valitysmaksujen kautta. Jos olet menossa Lissaboniin, suosittelen menemään paikan päälle katsomaan asuntoja, jos haluat päästä pienemmällä rahalla.

São Toméssa ollessani asuin harjoittelupaikan kustantamassa talossa, joten siellä minulla ei mennyt rahaa asumiskustannuksiin. Asuminen ja ruoka olivat siis eräänlaisia työsuhte-etuja.

Harjoittelu:

Harjoittelupaikkani oli pieni kansalaisjärjestö, joka toimi yhden huoneen kokoisessa toimistossa Lissabonin pohjoisosassa. Toimistolla oli minun lisäksi vain kaksi muuta työntekijää ja jaoimme huoneen toisen organisaation kanssa, joten tunnelma oli aika intensiivinen. Englanninkielisestä nimestään huolimatta järjestö toimii portugaliksi. Toisin sanoen kaikki työhön liittyvät dokumentit olivat portugaliksi. Lukeminen ei ollut itselleni ongelma, mutta suurempia haasteita oli portugaliksi kirjoittaminen ja puhuminen. Minulle kuitenkin opastettiin työtehtävät englanniksi, ja kirjoitin osan työjutuista englanniksi.

Harjoittelupaikastani huomasi, että olin heidän ensimmäinen harjoittelijansa, sillä heillä ei ollut mitään varsinaista perehdytystä minulle. Työtehtäväni eivät olleet täysin samoja, mitä harjoittelusopimuksessani oli nimetty ja olin hieman pettynyt tästä. Portugalin toimistossa keskityin enemmän perinteiseen toimistotyöhön, eli luin projektien raportteja, annoin niistä kirjallista palautetta sekä suunnittelin julisteita, flayereita ja nimikylttejä järjestön tapahtumiin. Tämän lisäksi valmistelin materiaaleja São Toméa varten ja suunnittelin tiiminrakennusaktiviteetteja järjestön vapaaehtoisille. Työhön kuului myös sähköpostien lähettelyä sekä kovalevyn järjestelemistä, eli hyvin perinteisiä harjoittelijan tehtäviä. São Tomén päässä työtehtäväni olivat hyvin erilaisia. Olin vastuussa muun muassa talon

ruokabudjetista, ruuan ostamisesta, raporttien lähettamisestä Portugaliin ja järjestön Facebook-sivuston päivittämisestä. Tämän lisäksi seurasin ja arvioin projekteja yhdessä kenttäkoordinaattorin kanssa.

Portugalissa työaikani olivat hyvin vaihtelevat, eikä minulla ollut ikinä täysin varmaa tietoa siitä, mihin kellonaikaan työpäiväni päättyisi. Työajat olivat siis hyvin joustavat. Hyvänä puolena oli tosin se, että sain pyydettyä vapaapäiviä hyvin helposti, ja pystyin tekemään pitkiä viikonloppureissuja eri puolille Portugalia. São Tomén päässä työajat olivat vielä monimutkaisemmat, sillä asuin samassa talossa järjestön vapaaehtoisten kanssa, eikä työpäiväni periaatteessa päättynyt milloinkaan. Tämä ei kuitenkaan ollut ongelmallista, koska pystyin kesken työpäivän ottamaan omaa aikaa ja lepäämään. Näin ollen pitkälle iltaan venyvät työtehtävät tai kokoukset eivät haitanneet.

Lahdin Portugaliin alkeellisella portugalinkielen taidolla, mutta tämä ei haitannut minua työssäni kovinkaan paljoa. Alkeellinen kielitaitoni alkoi harmittaa minua vasta São Toméen saapuessani, sillä en pystynyt ottamaan osaa projekteihin liittyviin kokouksiin niin aktiivisesti kuin olisin halunnut. Vaikka pystyn vaivattomasti ostamaan ruokaa markkinoilta nykyisellä portugalinkielen taidollani, en pysty käymään järin syvällisiä keskusteluja tai reagoimaan nopeasti ja spontaanisti keskusteluihin.

Muuta mainitsemisen arvoista:

Harjoitteluni koostui kahdesta varsin erilaisesta jaksosta: kahdesta kuukaudesta Portugalissa ja kuudesta viikosta São Toméssa. Olosuhteet ja työtehtäväni näissä kahdessa maassa olivat hyvin erilaisia, mutta pidin paljon kummastakin osuudesta. Lissabon on ihana kaupunki, jossa on paljon tekemistä, rantoja, hyvää ruokaa ja mahtava tunnelma. Haluan todellakin palata asumaan Lissaboniin jossain kohtaa elämäni. Sää on todella hyvä, mutta kesäkuukausina voi tulla jopa liian kuuma (yli 40 astetta). São Tomé on taas kohteena hyvin erilainen. Kyseessä on pieni ja vihreä saarivaltio päiväntasaajan tuntumassa. Maa on köyhä ja todella riippuvainen ulkopuolisesta avusta. Myös maantieteellinen eristyneisyys tuo omat haasteensa, sillä kaikki vähänkään erikoiset tuotteet pitää maahantuoda ja hinnat ovat sen mukaiset. Saari on todella kaunis sekä vihreä ja sää on aina lämmin vaikka aurinko ei paistakaan kirkkaalta taivaalta. Varsinaista kulttuurielämää siellä ei ole samalla tavalla kuin esimerkiksi Portugalissa ja suurin osa aktiviteeteista liittyy luontomatkailuun ja rantoihin. Turismi on São Toméssa varsin pientä, joten usein saatat olla rannalla vain paikallisten ympäröimänä. Välillä tulee päivän kestäviä sähkökatkoja, pyykki pestään käsin, suihkusta tulee kylmää vettä ja byrokratian määrä saattaa yllättää. Ulkomaalaisia tykätään myös rahastaa. Esimerkiksi hakiessani viisumilleni jatkoa, jouduin maksamaan törkeän ryöstöhinnan (70 euroa viiden päivän pidennyksestä) samalla kun portugalilaiset seuralaiseni maksoivat vain 20 euroa.

Merkityksellisyys:

Tiedostan sen, että harjoitteluni oli hieman epätavallinen siitä syystä, että siihen sisältyi kaksi hyvin erilaista harjoittelujaksoa kahdessa eri valtiossa. Tämä toi omat käytännön haasteensa esimerkiksi apurahojen hakemisen kanssa, mutta kaikesta alun vaikeudesta huolimatta olen niin tyytyväinen tekemääni päätökseen lähteä! Uskon todellakin, että olen saanut tästä harjoittelusta uusia näkökulmia opiskeluihini sekä omaan elämäni. Ensimmäinen kosketukseni São Tomén kaltaiseen kehitysmaahan on antanut minulle paljon uutta ajateltavaa ja haastanut oletuksiani siitä, millaista on esimerkiksi hyvä ja tavoiteltava elämä.

Voin sanoa, että tämän harjoittelun jälkeen olen alkanut ymmärtää paremmin erilaisia elämäntyyplejä ja tajunnut sen, kuinka vahvasti Suomen kaltaisessa maassa kasvaminen on vaikuttanut omaan ymmärrykseeni maailmasta. Jos olisin suorittanut harjoitteluni vain Portugalissa, olisi kokemukseni ollut huomattavasti köyhempi. Vaikka opin harjoittelustani paljon uusia asioita ns. perinteisestä toimistyöstä ja pääsin näkemään miten pieni kansalaisjärjestö toimii, uskon että harjoitteluni tärkein anti on oman pääni sisällä tapahtunut muutos. Vaikka kielitaitoni tuotti välillä ongelmia ja tunsin, etten pystynyt täysillä ottamaan osaa kokouksiin, tämä tunne ei kuitenkaan jäänyt päällimmäiseksi tunteeksi omasta harjoittelustani. Suosittelen kaikille oman mukavuusalueen ulkopuolelle lähtemistä (ja Euroopan rajojen ulkopuolelle lähtemistä). Vasta silloin kun lähdet totaalisen erilaiseen maahan, alat oikeasti ymmärtää asioita oman elämänpiirisi ulkopuolelta.

Universidade Nova de Lisboa, Lisboa, 16.02.2017 – 21.06.2017

Maa: Portugali

Kaupunki: Lisboa

Vaihtoaika: 16.02.2017 – 21.06.2017

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade Nova de Lisboa

Olin jo aiemmin haaveillut ulkomailta asumisesta, joten opintojen ollessa jo loppusuoralla päätin vihdoin tarttua tilaisuuteen ja hakea vaihtoon syksyn yhteishaussa Portugaliin, Lissaboniin. Yliopistoksi valitsin "Universidade Nova de Lisboan" ja tiedekunnaksi Information Management School:n sen laajan tiedolla johtamiseen keskittyvän kurssitarjonnan vuoksi. Vaihtoon lähtöön liittyvien dokumenttien hoitamisessa oli oma työnsä, mutta Kirsi Tuominen Tampereen yliopistolla oli hyvin auttavainen dokumenttien täyttämässä.

Vaihto-opintoihin hakiessa olin jo suorittanut kandidaatin tutkinnon ja maisteriopinnotkin olivat jo hyvässä vauhdissa. Hakuvaiheessa Nova IMS informoi, että vaihto-opiskelijoilla on mahdollisuus opiskella sekä kandidaatin-, että maisterinohjelmissa. Senpä takia olikin aikamoinen pettymys, kun valintojen tekemisen jälkeen kävikin ilmi, että englanninkielisiä kursseja oli mahdollista opiskella vain kandidaattitasolla. Portugalin kielitaidon puutteen vuoksi maisterikursseille osallistuminen ei tullut omalla kohdallani kyseeseen. Olin jo aiemmin suorittanut maisteriopintojen valinnaisen aineen kokonaisuuden, joten itselleni ei kandidaatin kurssien opiskelusta opintojen etenemisen kannalta olisi ollut kovin paljon hyötyä.

Asiaa pohdittuani päätin kuitenkin lähteä vaihtoon ja keskittyä siellä muutaman kurssin suorittamiseen ja niiden lisäksi gradun kirjoittamiseen. Tämä oli todella hyvä päätös näin jälkikäteen ajateltuna! Lähtövalmisteluihin Suomessa kuului Erasmus vaihtodokumenttien hoitamisen lisäksi asuntoni alivuokraaminen sekä matkavakuutuksen päivitys niin, että se olisi voimassa koko vaihtojakson. Tämän lisäksi täytyi tietenkin kääntää posti ulkomaille, hoitaa opinnot sekä työt Suomessa sellaiseen tilanteeseen, että puolen vuoden poissaolo olisi mahdollinen. Kävin valmistelemaan asioita sekä tutustumassa paikkoihin etukäteen

Lissabonissa reilua paria kuukautta ennen varsinaista vaihdon alkua. Tuon viikon aikana vuokrasin asunnon, hankin Erasmus-järjestöjen opiskelijakortit sekä vierailin jo ensimmäistä kertaa yliopistolla.

Varsinainen vaihto alkoi helmikuun loppupuolella. Oli helppoa aloittaa lukukausi, kun pääsin Portugaliin saapuessani lentokentältä suoraan jo valmiiksi hankittuun asuntoon. Asunnossa oli 6 huonetta, keittiö ja kylpyhuone sekä pieni patio. Maksoin yhdestä huoneesta ranskalaisella parvekkeella 380e kuukaudessa. Minun lisäkseni asunnossa asui kolme muuta opiskelijaa, jokainen eri maasta. Asunnon sijainti oli todella hyvä, koska se oli suoraan yliopistolle kulkevan metrolinjan vieressä. Halvemmallakin asuntoja saa, mutta asuntojen kunto on monesti huonompi kuin Suomessa. Isot asunnot monen kämppiksen kanssa ovat yleisiä ja vuokralle saatetaan tarjota esimerkiksi huonetta ilman ikkunaa. Löysin asunnon ”Erasmus Housing” yhdistyksen kautta. Heillä on toimisto Erasmus Life Lisboa-järjestön toimiston yhteydessä, joten heidän palveluiden äärelle oli helppoa löytää.

Yliopisto järjesti lukukauden ensimmäisenä päivänä infotilaisuuden sekä yhteisen lounaan tiedekunnan Erasmus-opiskelijoille. Yliopiston opiskelijajärjestö järjesti myös muutamaan otteeseen grillitilaisuuksia yliopiston sisäpihalla, mutta varsinaista tutor-toimintaa ei ollut. Ensimmäisillä luennoilla sai jo melko selkeän kuvan kurssien sisällöstä ja tarvittaessa pystyi vielä muuttamaan kurssisuunnitelmaa, mikäli siihen oli tarvetta. Novan Erasmus-koordinaattori oli todella mukava ja auttavainen ja suositteli sopivia kursseja opetussuunnitelmani päivittämisen yhteydessä. Nova IMS ei tarjonnut kielikurssia, mutta sellainen oli tarjolla Nova-yliopiston sosiaalitieteiden tiedekunnassa 50e hintaan. Erasmus-järjestöt tarjosivat myös erilaisia kielikursseja, mutta ne olivat hiukan kalliimpia kuin yliopiston omat kurssit.

Kohdeyliopiston kursseilla opetustyyli oli erilainen, kuin mihin olen Tampereen yliopistossa tottunut. Osasy syy voi olla se, että näkökulma on huomattavasti liiketoimintalähtöisempi, kuin Tampereen yliopistossa. Vaihto-opiskelijoita olikin paljon liiketalouden opintojen puolelta ilman minkäänlaista ohjelmointikokemusta. Itselleni liiketoimintapainotteisuus sopi todella hyvin, koska olen kiinnostunut liiketoiminnallisesta näkökulmasta tietojenkäsittelyyn, vaikka koodatakin osaan. Opetus oli koulumaisempaa, kuin mitä Suomessa. Opiskelijoiden keski-ikä oli myös huomattavasti nuorempi, kuin mitä yleensä suomalaisissa yliopistoissa. Jollain luennoilla oli läsnäolopakko ja vaatimustaso oli alhainen. Kurssin lopuksi pidettiin esityksiä sekä tehtiin jonkinlainen projektityö ja tentti.

Uuteen maahan muuttaessa riitti asioiden hoitamista alkuun paljon metrokortin hankkimisesta Learning Agreementin päivittämiseen. Tavaroiden purkamiseen ja paikkoihin tutustumiseen meni myös aikaa. Elämäntapa Portugalissa on erilainen Suomeen verrattuna. Itselleni tuli hiukan yllätyksenä se, että Portugali on edelleen melko kehittymätön. Esimerkiksi asuntokanta on vanhaa ja huonokuntoista. Portugali ei myöskään ole läheskään niin digitalisoitunut kuin Suomi, minkä takia alkuun käytännön asioita hoitaessa saattoi helposti turhautua. Totutteleminen vaati esimerkiksi se, että vuokran maksetaan käteisellä tai se, ettei netti yliopistolla aina toimikaan. Myös esimerkiksi metrokorttihakemukset toimitettiin edelleen paperisina. Liikenne on Portugalissa ruuhkaista ja nopeatempoista. Metroissa on paljon taskuvarkaita ja metroasemien läheisyydessä pyörii kodittomia kerjäämässä.

Kun alkuasiat sai hoidettua ja ympäristöön sopeuduttua, niin pääsi nauttimaan myös suurkaupungin eduista. Sää on mukavan lämmin ja aurinkoinen, joskin vaihdon loppupuolella kesäkuussa lämpötilat kohosivat jopa +35 asteeseen, jolloin ilmastoimattomassa asunnossa

alkoi olla tukalat oltavat. Lissabon on täynnä upeita näköalapaikkoja, vanha kaupunki on tunnettu sokkeloisista kujistaan, halpaa ja hyvää ruokaa saa melkein mistä vain. Portugalissa on halpaa matkustella myös maan sisällä, kun Lissabon on nähty. Lento Lissabonista Portoon on mahdollista saada jopa viidellä eurolla. Myös bussit ja junat ovat kohtuullisen hintaisia. Erasmus-järjestöt organisoivat matalan kynnyksen matkoja lähelle ja kauemmas. Retkillä saa myös hyvin kontakteja muihin vaihto-opiskelijoihin.

Vaihtovuosi oli opettavainen ja silmiä avaava kokemus. Parasta antia vaihto-opinnoissa oli kaikki kohtaamani ihmiset eri puolilta maailmaa. Vaihdon aikana tulin ehkä ensimmäistä kertaa vahvasti tietoiseksi omasta kulttuuri-identiteetistäni, kun jatkuvasti olin muiden kansalaisuuksien ympäröimänä. Kulttuurien väliset erot ja yhteneväisyydet tulivat esille parhaiten yliopisto-projekteissa, joissa kansallisuudet ja erilaiset työtavat sekoittuivat tehokkaasti. Myös kämppiselämä yhteisine illallisineen avasivat hyvin ovia muihin kulttuureihin. Itseluottamus englannin kielen käyttöön kasvoi huomattavasti vaihdon aikana, kun se oli ainoa yhteinen kommunikaation väline. Koen, että kansainvälinen kokemus avaa ovia työelämässä ja toivon, että jossain vaiheessa työuraani saan työskennellä kansainvälisessä ympäristössä. Jos mietit vaihtoon lähtöä niin lähde ihmeessä! Kokemus ei ehkä ole täysin sellainen, kuin etukäteen kuvittelit, mutta varmasti kokemisen arvoinen!

Universidade do Porto, Porto, 14.02.2017 – 19.06.2017

Maa: Portugali

Kaupunki: Porto

Vaihtoaika: 14.02.2017 – 19.06.2017

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade do Porto

Morjesta!

Tein päätöksen hakea kandidaatin tason oppilaana kevätlukukaudeksi Porton taloustieteiden laitokselle kolmesta keskeisestä syystä. Ensinnäkin Portugalin sää ja valoisuus on talvella huomattavasti kutsuvampaa kuin Tampereen jatkuva pimeys ja kylmyys. Toiseksi, halusin lähteä vaihtoon jonnekin, missä hintataso olisi merkittävästi Suomea edullisempi. Kolmanneksi, minulle oli tärkeää, että tulen saamaan pätevää koulutusta ja Porton yliopisto on hyvämaineinen.

Vaihtohaku oli kaiken tarvittavan information suhteen vaivatonta, mutta kursseille ilmottautumisprosessi oli yllättävän haastavaa sekä kankeaa. Heti hakuvaiheessa opin ymmärtämään, että vaihdon laitos on tuttua Utan byrokraattisempi ja sainkin taistella kurssien valitsemisen ja Porton taloustieteiden laitoksen kanssa useamman kerran. Näitä valitsemiani kursseja toki kykenin vaihtamaan aloitettuani opinnot Portugalissa.

Vaihdossa olin todellakin kauppiksen puolelta ja kursseja suoritin taloustieteen ja rahoituksen oppiaineista. Huhujen mukaan nämä oppisuunnat ovatkin laitoksen laadukkaimmat haarat. Oman kokemukseni perusteella Portossa joutuu tekemään vähän enemmän työtä kurssien eteen kuin Suomessa. Paikallisessa yliopistossa pärjää loistavasti englannilla, mutta kaikkien opettajien taito puhua englantia ei ole kaiken aikaa täysin ymmärrettävää,

mutta tämä oli vain pienoinen hidaste, ei totaalinen este. Laitoksen taso ei ainakaan vaihto-oppilaan silmissä aivan yltänyt Tampereen tasolle, joskaan en sitä heikoksi kutsu. Kuitenkin pitkä minus viestinnästä opettajilta oppilaille, joka on hämmentävän heikkoa manseen verrattuna.

Kaikki kurssit, jotka suoritin, oli mahdollista suorittaa kahdella vaihtoehdoisella tavalla: joko osallistumalla pelkkään tenttiin tai tekemällä kaksi pienempää tenttiä ja harjoituksia (joissakin kursseissa valinnaisia). Tentit perustuivat lähes täysin luennoilla läpi käytyihin asioihin, mutta jos tavoitteena on menestyä tentissä erityisen hyvin, kannattaa oheismateriaalit kahlata myöskin läpi. Kaiken kaikkiaan oppiminen oli rakennettu monipuoliseksi luentojen, ryhmäharjoitusten ja itsenäisen opiskelun varaan.

Lisähuomiona haluan promottaa kahta käymääni kurssia. Corporate finance -kurssi on kaikista käymistäni kandidaton kursseista ehdottomasti raskain ja samalla yksi palkitsevimmistä. Kurssin laajana harjoitustyönä arvioidaan yrityksen nykynettoarvo, joka oli tehtävänä haastava ja kriittisesti ajattelemaan opettava. Taloushistoria taas oli käymistäni kursseista helpoin, mutta ehdottomasti tutustumisen arvoinen. Karkeasti sanoen, kurssi antaa argumentit sille, miksi maailman taloudellinen menestys on jakautunut niin kuin se on.

Asunnon löytäminen Portosta oli jokseenkin vaivatonta. Asuin ensimmäisen viikon Airbnb:ssä ja käytin osan ajastani asunnon etsimiseen. Tämä ei ollut paras strateginen päätökseni, jonka olen tehnyt, koska asunto johon muutin oli lähellä laitosta, mutta useamman kilometrin päässä keskustasta ja Atlantista. Edellä mainituista seikoista johtuen vaihdoin asuntoa ja uuden asunnon löysin Uniplacesen kautta. Tästä keskustan asunnosta maksoin vuokraa 450 € ja vuokraan sisältyi vesi sekä sähkö.

Parasta Portossa oli ehdottomasti sen sijainti. Kylmimmillään sää painui noin 10 asteeseen ja lämpimimmillään oli yli 30 astetta. Metrolla pääsee keskustasta alle puolessa tunnissa naapurikaupunki Matosinhosiin, joka on tunnettu surffausmahdollisuuksistaan (opiskelijalle 8€ kerta). Tunnin ajomatkan päässä sijaitsee myös Douro Valley, jossa Porto-viinin rypäleet kasvatetaan. Upea paikka. Koska Portugali on pinta-alaltaan pieni maa, on siellä mahdollista kulkea edullisesti ja nopeasti kaupunkien ja alueiden välillä. Etelä-Portugalin Aljavren alue on upeaa hiekkarantaa ja korkeaa kalliota meren äärellä, jossa on rantakelit lähes läpi koko vuoden. Portosta on myös mahdollista lentää Azoreille. Nämä tulivuoriperusteiset ja henkeäsalpaavan kauniit saaret kannattaa ehdottomasti käydä katsastamassa. Majoitus on Azoreilla suhteellisen edullista ja yleinen hintatasokaan ei juurikaan Porton yläpuolella ole. Itse olin pitkän viikonlopun Sao Miguelin saarella, joka on yksinkertaisesti kuvattuna Paratiisi. Täydellisen vihreä saari uimarantoinen, luonnon kuumine lähteineen (joissa voi uida) ja tuoreella meriruualla tarjoiltuna tulisi löytyä jokaisen itseään kunnioittavan matkajan bucket-listalta.

Mikäli mielit ulkomaille töihin tai töihin, jossa teet yhteistyötä globaalilla pelikentällä, on Porto varteenotettava vaihtoehto verkostoitumista silmällä pitäen. Samaan aikaan vaihdossa kanssani oli ihmisiä Pohjoismaista ja kaikkialta Euroopasta, Pohjois- ja Etelä-Amerikasta sekä Aasiasta. Kielitaitoni kehittyi sanaston ja puhutun kielen muodossa sekä argumentointikyvyissä toisella kielellä. Lisäksi sain karkeaa ymmärrystä, millaisia eroja eri kansoissa on, mikä on arvokasta KTM:n uralla.

Neuvoni vaihtoon lähtöä harkitsevalle on: TEE SE!

Universidade Nova de Lisboa, Lisboa, 09.02.2017 – 27.06.2017

Maa: Portugali
Kaupunki: Lisboa

Vaihtoaika: 09.02.2017 – 27.06.2017

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade Nova de Lisboa

Etukäteisjärjestelyt Suomessa

Hain vaihtoon muun kuin oman yksikköni kautta. Virallisesti menin opiskelemaan musiikkitieteitä Portugaliin, vaikka en ollut ikinä moisesta alasta kuullutkaan ennen vaihtoa. Suomessa hakuasiat sujuivat hyvin. Portugalin päässä kaikki oli alusta lähtien hitaampaa, mutta paperit sai silti ajoissa. Hakupaperit tulivat joskus marraskuussa, deadline niiden lähettämiseen oli marraskuun loppu ja hyväksymispaperit saapuivat joululoman aikana.

Yliopiston sivuilla on hyvin näkyvillä kurssit, joita yliopistossa on tarjolla portugaliksi (lähes kaikki opetus oli yliopistossa portugaliksi). Sen sijaan kurssien aikataulujen löytäminen vaatii enemmän salapoliisityötä. Ne löytyvät, kun menee tiedekunnan (FCSH) omille sivuille -> ensino à licenciaturas(kandi)/mestrados(maisteri) à horários. Englanninkielinen kurssitarjonta pitäisi myös löytyä tiedekunnan sivuilta.

Kohdemaahan saapuminen

Yliopistolla itsellään ei ole tuutoritoimintaa. Sain tuutorin ESN Lisboan kautta, mutta kemiat eivät kohdanneet enkä ikinä tavannut häntä kasvotusten. Minulla oli kuitenkin portugalilainen ystävä jo valmiiksi, joka osasi auttaa useimmissa asioissa.

Jos aikoo kulkea julkisilla Lissabonissa, ensimmäisinä päivinä kannattaa hankkia kuukausikortti. Tätä varten täytyy kuitenkin jo olla portugalilainen osoite. Matkakorttia haetaan täyttämällä lomake, joita saa ainakin Marques de Pombalin ja Orienten metroasemilta. Lomakkeen voi palauttaa ainakin Marques de Pombalille. Kortin tekemisessä kestää yleensä 7(!) päivää, mutta maksamalla 12 euroa kortin saa hakea seuraavana päivänä – suosittelen tekemään tämän sijoituksen nopeuteen, koska viikon aikana 12 euroa hujautaisi nopeasti julkisiin. Yliopistolla päinkään ei tarvitse käydä ennen orientaatiotilaisuutta, vaikka toki on hyvä selvittää, missä tiedekunta sijaitsee.

Asuminen

Hankin oman asuntoni jo Suomesta käsin. Se löytyi lopulta joltain portugalilaiselta sivustolta. Tiedekunnalla olisi ollut asuntola, mutta asuntolapaikan hakeminen ei houkuttanut. Olen kuullut, että portugalilaiset vuokranantajat saattavat olla melko härskéjä vaihtareita kohtaan. Itselläni kävi hyvin, koska oma vuokraisäntäni vaikutti melko luotettavalta. Vuokran täällä saattaa joutua maksamaan käteisellä vuokranantajan verojen maksamisesta tai maksamattomuudesta riippuen. Vuokrasopimuksenikin oli vain suullisena.

Vuokra kalustetusta huoneesta on n. 200-400 euroa kuussa. Maksoin itse 330 euroa. Asunto sijaitsi parin kilometrin päässä yliopistolta, ja kämppeiksi oli vain kaksi. Yleisesti ottaen satastakin halvemmalla voi jo saada ihan mukavan kämpän, jos esimerkiksi on valmis asumaan useamman ihmisen kanssa. Itse arvostin omaa rauhaa ja mieluummin maksoin siitä.

Opiskelu

Opiskelin FCSH:n tiedekunnassa virallisesti musiikkitieteitä. Minun täytyi ottaa yksi musiikkitieteiden kurssi ja loput neljä kurssia otin oman alani, politiikan tutkimuksen, puolelta. Lopulta päätin ottaa musiikkitieteestä hylätyn, koska aihe ei kiinnostanut. Suomen päässä koordinaattori kertoi sen riittävän, että ilmoittauin kurssille. Läpikäytyvaatimusta ei

ollut, vaikka minut musiikkitieteitä lähetettiinkin opiskelemaan. Poliitikan tutkimuksen kursseista läpäisin ainakin 3/4 hyvällä arvosanalla. Yhden kurssin kohdalla totuus selviää vasta, kun näen yliopistolle lähetetyn opintorekisteriotteeni Suomeen palatessani. Tentin tuloksia ei nimittäin ikinä laitettu esille mihinkään, mistä minä olisin ne nähnyt.

Kaikki kurssini olivat portugaliksi. Minulla oli ennen vaihtoa jo itsenäisesti hankittuna B2-tason kielitaito, joten pystyin opiskelemaan portugaliksi melko hyvin. Huonommallakin kielitaidolla ihmiset näyttivät kuitenkin pärjäävän kursseilla. Yliopistolla oli tarjolla 4 op:n kielikurssi, mutta en mennyt sille.

Vaihtarit jäivät aika oman onnensa nojaan. Kansainvälinen toimisto ei ollut hirveän auttamishaluinen. Alkuorientaatiota oli tasan yhden iltapäivän verran. Meille ei näytetty kampusta tai kerrottu esimerkiksi sellaista pikkuasiaa, että tenttejä varten tenttipaperit on ostettava itse etukäteen kampuksen kirjakaupasta. Kannattaakin yrittää tutustua joihinkin paikallisiin oppilaisiin, jotta heikon orientaation aukkoja saisi näin paikattua. Yksi hyvä puoli kuitenkin on mainittava: kahden ensimmäisen opetusviikon ajan vaihtarit saavat käydä eri kurssien luennoilla mielensä mukaan ja vasta kahden viikon jälkeen täytyy vahvistaa, mille kursseille haluaa mukaan.

Kahdella kurssilla opettaja lähinnä puhui ja opiskelijoita tekivät muistiinpanoja. Näillä kursseilla kuitenkin kehoitettiin opiskelijoita kyselemään rohkeasti, ja kysymyksiä tuli enemmän kuin Suomessa luennoilla keskimäärin. Kaksi muuta kurssia (saman opettajan pitämiä) puolestaan olivat sellaisia, että luennon ensimmäisen puoliskon opettaja alusti aiheen ja toisella puoliskolla ryhmä tai pari piti esitelmän aiheesta. Ylipäänsä yliopistossa suosittiin paljon ryhmä- tai paritöitä. Loppujen lopuksi en pitänyt yhdestäkään kurssista kovin paljon, sillä suurin osa opettajista opetti ainettaan tylsästi. Tenteistä osa oli esseetenttejä, osa esseen ja monivalinnan sekoitusta. Myös kurssiesseellä tai -esitelmällä oli vaikutusta arvosanaan.

Tiedekunnan kirjasto oli suoraan sanottuna outo. Kirjat eivät ole siellä aakkosjärjestyksessä tieteenalan sisällä, vaan jossain ihmeellisessä numerojärjestyksessä. En onnistunut löytämään sieltä yhtäkään etsimääni kirjaa, jonka tietokannan mukaan olisi pitänyt olla hyllyssä. Suosittelen vaihdon aikana ottamaan kaiken irti Andorin etäkäyttömahdollisuuksista ja etsimään tarvittavat kirjat tai artikkelit sen kautta. Tentteihin en edes lukenut määrättyä kirjallisuutta, vaan ainoastaan luennoilla käsitellyt artikkelit. Lopulta hämäräksi jäi, oliko kirjallisuus edes pakollista vai vain lisälukemistoa, sillä tenteissä pärjäsi pelkillä artikkeleilla.

Muuta

Lissabonissa toimii kaksi vaihtareille toimintaa järjestävää järjestöä, ESN Lisboa ja Erasmus Life Lisboa (ELL). Niiden tapahtumat näyttävät olevan samankaltaisia. En käynyt kummankaan järjestön tapahtumissa, joten sen parempaa tietoa niistä ei ole. Itse harrastin lähinnä juoksua, mihin monet nätit puistot antavatkin hyvät puitteet.

Sää oli suurimman osan vaihtoajasta hyvä. Talvella kannattaa kuitenkin pitää mielessä, että tšekäläisten talojen lämpöeristys on surkea ja välillä päiväsaikaan joutuu lähtemään ulos, koska siellä on lämpimämpi kuin sisällä. Villasukat siis ehdottomasti mukaan!

Lissabonista saa halpoja lentoja Madeiralalle ja Azoreille, mutta niissä en käynyt. Sen sijaan Portossa piipahdin useammankin kerran, ja suosittelen kaikille siellä käymistä. Lissabonin läheltä Cascais on ehdottomasti käymisen arvoinen varsinkin, kun rantakelit saapuvat. Lissabonista pääsee myös moneen kaupunkiin Euroopassa halvalla kiitos Ryanairin, Transavian ja Easyjetin. Maan sisällä matkustaessa paras kulkuväline on mielestäni juna. Hinnat ovat aika VR-tasoa.

Julkisen liikenteen osalta metro on luotettavin kulkupeli. Bussilinjoja on paljon, mutta varsinkin ruuhka-aikaan bussit tulevat silloin kun tulevat. Itselleni Moovit-niminen sovellus kännykässä oli korvaamaton reittiopas, pysäkkiaikataulu ja linja-opas. Sovellukseen voi myös laittaa hälytyksen, joka ilmoittaa, milloin on jäätävä kyydistä pois. Tämä on todella kätevää busseissa ja ratikoissa, koska läheskään kaikissa ei lue seuraavan pysäkin nimeä.

En avannut portugalilaista pankkitiliä, koska byrokratian rattaat hirvittivät. OP ei ottanut mitään maksua käteisnostoista portugalilaisilla automaateilla, ja suomalaisella Visallakin pärjäsi useimmissa paikoissa. Kuulin, että ELL:n tai ESN Lisboan avulla pankkitilin saa avattua vähemmällä vaivalla, mutta tästä ei ole omakohtaista kokemusta.

Merkityksellisyys

Vaihto ei mennyt ihan niin kuin olin kuvitellut. Vaihtoyliopisto osoittautui lopulta pettymykseksi, mutta ainakin se sai minut arvostamaan Tampereen yliopistoa entistä enemmän. En saanut läheisiä ystäviä tai ”Erasmus-perhettä”, mikä alkuun hävetti koska tuntuu, että kaikilla pitäisi vaihdosta palatessa olla sellainen. Pääsin kuitenkin asian yli. Vaihto voi olla merkityksellinen ilmankin: Matkustelin ympäri Eurooppaa tapaamassa kavereitani, kävin yksin tapahtumissa, luin paljon kirjoja, seikkailin kaupungilla ja kielitaitoni koheni. Jos kuitenkin lähden vielä uudelleen vaihtoon, panostan enemmän ystävyysuhteisiin.

Jos on jotain kysyttävää Lissabonista, Portugalista tai FCSH:sta, minulle voi laittaa sähköpostia. Tiedän esimerkiksi monia sivustoja, joista etsiä asuntoa tai huonetta.

Universidade do Porto, Porto, 08.02.2017 – 21.06.2017

Maa: Portugali

Kaupunki: Porto

Vaihtoaika: 08.02.2017 – 21.06.2017

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade do Porto

Moi!

Päätin hakea kandidaatin vaiheen aikana vaihtoon keväälle 2017. Itselläni Porto löytyi vaihtokohdevalinnoista toisena, mutta näin jälkempäin voin todeta että onneksi päädyin vaihtoon juuri Porttoon. Itseäni Porto vaihtokohteena oli kiinnostanut suurimmaksi osaksi sen takia, että olin pienenä lapsena asunut noin 3 vuotta juurikin Portossa. Itse tuosta ajasta tietenkään paljoa muista, joten Porto alkoi itseäni kiinnostaa vieläkin enemmän. Olin kuullut paljon hyvää kaupungista ja nämä odotukset myös täyttyivät kun kaupunkiin pääsi tutustumaan tarkemmin.

Vuokra-asunnon löytäminen oli itselleni melko vaivaton prosessi alkuun, sillä Portossa asui perheeni tuttuja jotka vuokrasivat asuntoa. Asuin ensimmäisessä asunnossa huhtikuun loppuun asti, jonka jälkeen olin kk ajan kiertolaisena kavereideni asunnossa. Viimeisen kk asuin Erasmus-kommuunissa, jossa meitä asui noin 12 henkilöä samassa paikassa. Jos mahdollista niin suosittelen tätäkin kokeilemaan!

Itse opiskelu Porton yliopistossa jätti hieman kaksijakoiset filikset. Ensimmäiset kaksi viikkoa kurssi-ilmoittautumisten sekä muiden lomakkeiden kanssa käytiin päivittäin paperisotaa ja yliopisto on hieman byrokraattisempi kuin mihin ollaan totuttu täällä Utassa. Kandidivaiheen kurssit ovat pääasiassa taloustieteen ja laskiksen kursseja ja suosittelen jo etukäteen

asennoitumaan sillä asenteella että koulussa joutuu oikeasti myös tekemään hommia melko paljon (riippuu tietenkin monta kurssia valitset). Suurimmalla osalla kursseista on 75% läsnäolopakko joka osaltaan myös pakottaa panostamaan kursseihin. En halua antaa kuitenkaan täysin huonoa kuvaa opetuksesta sillä osa kursseista oli kyllä mielenkiintoisia vaikka hommia saikin tehdä! Englannin kielellä pärjää kyllä loistavasti kursseilla sekä opintoihin liittyviin kysymyksiin saa apua. Kurssin suorittamiseen yleisellä tavalla vaaditaan läpäisemistä kahdesta mid term -kokeesta joista osa on maaliskuun ja huhtikuun vaihteessa ja toinen osa on kesäkuussa. Vaihtoehtoinen tapa on myös suorittaa koko kurssin kattavalla final examilla joka usein on myös melko haastava. Kaksiosainen mid term - koe on myös osaltaan mielipiteitä herättävä tapa toteuttaa kurssin päätösarvosana, sillä vaikka saisit ensimmäisestä kokeesta täydet pisteet mutta toisesta kokeesta et saa tarvittavia pisteitä (yleensä noin puolet), on edessäsi uusintakoe johon tulee koko kurssin asiat. Mutta mikäli jaksaa muiden touhujen ohessa hieman panostaa kokeisiin ja kuuntelee luennolla niin kurssien läpäiseminen ei ole sinulle ongelma.

Kaupunkina Porto oli mielestäni loistava. Välimatkat ovat lyhyitä, metrolla kulkee vaivattomasti ja jo ensimmäisen viikon jälkeen kadut tulevat sinulle varmasti tutuiksi. Metrokortti kuukaudeksi opiskelijalta oli noin 20e joten se kannattaa ehdottomasti hommata sillä metrolla pääsee käytännössä mihin vain. Toinen asia mikä tietenkin kaikkia varmasti Portossa viehättää on sää. Vaihdon alkuaika ja noin ensimmäiset kolme- neljä viikkoa keli oli vielä melko sateinen, mutta maaliskuun aikana kelit alkoivat jo olemaan 20 asteen luokkaa ja sateet vähenivät. Portossa on loistavia rantoja, joista ehkä tunnetuimpina Matosinhos ja Foz. Matosinhoksella voit käydä surffaamassa (esn-kortilla 8e) jossa pääset mukaan testaamaan surffausta myös aluksi opasten opastuksella. Lähellä portoa on myös muita kauniita kaupunkeja kuten Braga, joka on esimerkiksi noin tunnin matkan päästä Portosta. Lisäksi Lissaboniin pääsee junalla vajaassa kolmessa tunnissa ja suosittelen siellä myös käymään. Mikäli sinulla on vain mahdollisuus, niin suosittelen erittäin lämpimästi matkustamaan ja kiertelemään mahdollisimman paljon vaihtoaikanasi. Itse vietin Azorien saarella Sao Miguelin saarella viikon ja tämä reissu oli yksi vaihtoaikani parhaista sillä Azorit on todella mahtava paikka ja moni vaihto-opiskelija haluaa siellä myös käydä. Portossa eläminen on melko halpaa ja hintataso on Suomeen verrattuna alhainen. Mikäli esimerkiksi kouluruoka ei maistu itsellesi niin keskustassa syöt kyllä hyvän lounaan 5 eurolla. Näin ainakin itse toimin melko usein vaihtoaikanani (kouluruoka oli noin 3.40e). Portosta pääsee mukavasti lentämään eri kaupunkeihin ja esimerkiksi mikäli haluat käydä Barcelonassa niin lennot Ryanairilta ovat noin 40e.

Pääsin vaihtoaikanani tutustumaan uskomattomiin ihmisiin eri puolelta Eurooppaa, Aasiaa sekä Pohjois- ja Etelä-Amerikkaa. Näistä tyypeistä muodostui vaihtoaikana todella hyviä ystäviäni joiden kanssa erilaisia reissuja suoritettiin. Näin jälkepäin voin rehellisesti todeta että vaihtoaikani oli täysi kymppi ja lähtisin mielelläni uudestaan. Suosittelen harkitsemaan Portoa vaihtokohteena, itse sitä ainakin suosittelen yhtenä vaihtoehtona lämpimästi ja et varmasti tule pettymään. Olen iloinen että lähdin vaihtoon ja toivon että jokainen käyttää tämän mahdollisuuden hyväkseen. Joten ei muuta kuin Porto lapulle!

Universidade Nova de Lisboa, Lisboa, 12.09.2016 – 19.01.2017

Maa: Portugali

Kaupunki: Lisboa

Vaihtoaika: 12.09.2016 – 19.01.2017

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade Nova de Lisboa

Suomen päässä vaihdon hakuprosessi oli selkeä ja sujuva, eikä ongelmia ilmennyt.

Kohdeyliopistosta informointi sen sijaan oli toisinaan epäselvää. Selkeitä ohjeita oli vaikea saada ja kokoajan sai olla kyselemässä missä mennään. Kaikki kuitenkin selvisi, kun oli itse aktiivinen. Kohdeyliopistossa ensimmäisenä päivänä pidettiin noin tunnin kestävä infotilaisuus, jossa käytiin läpi perusasioita ja tutustuttiin muihin Erasmus-opiskelijoihin. Varsinaista tutortoimintaa koulussa ei ollut, mutta opiskelijajärjestö esittäytyi lyhyesti ja kannusti liittymään mukaan toimintaan. Opiskelijajärjestö mm. järjesti Erasmus-opiskelijoille illallisen, jossa tutustui muihin vaihto-opiskelijoihin ja oli paikalla myös jokunen paikallinen opiskelija.

Ensimmäiseksi neljäksi yöksi olin hankkinut huoneen Airbnb:stä, mutta pysyvän asunnon hommasin vasta saavuttuani paikan päälle. Asunnon hankinta aiheutti pahimman vaihtoon liittyvän stressin. Keskustelin aiheesta usean paikallisen kanssa, joista osa oli sitä mieltä, että asuntoa on todella vaikea löytää siihen aikaan vuodesta, kun taas toiset vakuuttivat, että asunnon löytää nopeastikin. Jälkikäteen sanoisin, että asuntoja on kyllä tarjolla, mutta täytyy tietää mistä etsii. Vuokrailmoituksille tarkoitetut Facebook-ryhmät ja nettisivut ovat mielestäni parhaita vaihtoehtoja. Itse löysin lopulta asunnon paikallisista Facebook-ryhmistä kahdessa päivässä. Asunto oli iso ja jaoin sen yhden kämppiksen kanssa. Vuokra oli 260€/kk yhdeltä henkilöltä, joka oli halpa (keskimäärin n. 300-400 €/kk), mutta asunto oli hieman syrjässä. Asunto oli muuten hyvä, mutta jotain oli jatkuvasti rikki. Vaihdon aikana hajosi molemmat vessat, jääkaappi ja suihku vain muutamia mainitakseni. Vuokranantaja oli kuitenkin mukava; kaikki korjattiin heti ja muutenkin kommunikointi sujui ongelmitta.

Kävin vaihdon alkuvaiheessa portugalilaisen intensiivikielikurssin, joka kesti kaksi viikkoa; kolme tuntia viitenä iltana viikossa. Kurssi oli hyödyllinen, koska en puhunut portugalia ennestään ja ehdottomasti suosittelen jonkinlaista kielikurssia jokaiselle Portugaliiin lähtevälle. Vaikka kurssilla ei oppisi muuta kuin alkeet, se helpottaa päivittäisiä niinkin yksinkertaisia asioita, kuin kaupassa käyminen, kun tietää, mitä on ostamassa. Kuulin koulun kielikursseista kritiikkiä, joten osallistuin Erasmus-järjestön kautta hieman kalliimmalle mutta laadukkaalle kurssille. Kannattaa kuitenkin huomioida, että kurssimerkinnän saa vain yliopiston järjestämältä kurssilta. Kielen opiskelua olisi kannattanut jatkaa intensiivikurssin jälkeen esim. toisella pidempiaikaisella kurssilla, jotta oppiminen olisi jatkunut tehokkaammin koko vaihdon ajan.

Opiskelin kohdeyliopistossa tietohallintotiedettä ja opetuskieli oli englanti. Opetuksen taso kohdeyliopistossa oli pääasiassa hyvä (lukuun ottamatta opettajia jotka eivät puhuneet järin hyvää englantia). Useimmat kurssit suoritettiin projektilla sekä tentillä. Lisäksi joillakin kursseilla oli myös minitestejä kurssin aikana. Yleinen opiskelutyyli tuntui olevan pänttäysjakso viimeisellä viikolla ennen tenttiä. Kursseilla oli huomattavasti vähemmän sisältöä kuin mihin olen Suomessa tottunut, joten koulun eteen tehtävää työtä oli paljon vähemmän.

Harrastusmahdollisuuksista koulun opiskelijajärjestön kautta en löytänyt paljoakaan infoa, mutta Erasmus-järjestöjen kautta niitä löytyi helpommin. Lissabonissa toimii ESN sekä ELL; järjestöt ovat hyvin samantyyppisiä, mutta itse osallistuin molempien järjestämään toimintaan riippuen aikataulujen sopivuudesta. Erasmus-järjestöt ovat myös hyvä väylä tutustua ihmisiin ja saada kavereita uudesta kaupungista. Surffausta kannattaa Portugalissa kokeilla ainakin kerran ja myös siihen löytyy hyvin mahdollisuuksia Erasmus-järjestöjen kautta. Lautoja sai vuokrattua rannoilta, mutta ensikertalaisille suosittelen surffaustuntia, jolloin touhusta saa paljon enemmän irti. Sää Portugalissa mahdollistaa surffauksen ympäri vuoden vaikka talvella ei hellelukemiin päästäkään.

Portugalissa sisätilojen kylmyys talvella yllättää keskuslämmitykseen tottuneen suomalaisen. Eristyksiä ei ole, joten sisälämpötila on kutakuinkin sama kuin ulkona, mikä saattoi tarkoittaa öisin jopa 5 astetta. Lisäksi ilmankosteus saa kylmyyden tuntumaan vielä pahemmalta. Kaikille syyslukukaudeksi lähteville suosittelenkin pakkaamaan useamman parin villasukkia ja muuta lämmintä vaatetta talvea varten.

Kokonaisuutena opiskelijavaihto on mahdollisuus, joka kannattaa ehdottomasti käyttää. Vaihto-opiskelun aikana jokainen kokee niin hyviä, kuin huonojakin hetkiä, mutta lähtöä ei varmasti tule katumaan kertaakaan. Kokemus avaa silmiä maailmaa, muita kulttuureja, ihmisiä, omaa kotimaata ja omaa itseä kohtaan.

Universidade do Porto, Porto, 15.02.2016 – 22.06.2016

Maa: Portugali

Kaupunki: Porto

Vaihtoaika: 15.02.2016 – 22.06.2016

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade do Porto

Matkakertomus Porto, kevät 2016

• **Etukäteisjärjestelyt Suomessa:** Hakuprosessi sujui melko lailla ongelmitta. Hain syyskuun 2015 vaihtohaussa keväälle 2016 Porton yliopistoon Portugaliin. Hakuprosessi vaati jonkin verran perehtymistä ja sähköpostien lähettelyä, mutta apua sain, jos tuli kysymyksiä. Kohdemaassa oltiin ystävällisiä ja avuliaita ja sähköposteihin tuli asiallisessa ajassa vastaus. Kohdeyliopiston kursseista olisin kaivannut lisätietoja (esim. suoritustavoista, sisällöstä

ja aikatauluista), sillä niistä ei kerrottu mitään. Kävin syksyn ajan portugalinkielen kurssilla kansalaisopistolla ja olin myös aiemmin sitä hieman opiskellut. Suosittelen kielikurssin käymistä, vaikka kyllä Portossa pärjää hyvin myös englannilla.

• **Kohdemaahan saapuminen:** Porton yliopiston kauppatieteellisessä tiedekunnassa on tuutoritoimintaa vaihto-opiskelijoille. Jokainen sai henkilökohtaisen tuutorin. Tuutorini tuli minua vastaan lentokentälle ja auttoi jos tuli ongelmia. Tuutorit järjestivät kevään mittaan muutamia tapahtumia ja retkiä.

• **Asuminen:** Portoon mentäessä kannattaa varautua huomattavasti Suomea alhaisempaan asumisen tasoon. Portossa vallitsee kostea ja sateinen ilmasto, ja sen huomaa myös asumisessa. Talot ovat melko ränsistyneitä ja homeen löytyminen on enemminkin sääntö kuin poikkeus. Asuminen on kuitenkin halpaa Suomen tasoon verraten. Vaihto-opiskelijoilta kuitenkin saatetaan pyytää korkeampaa vuokraa, mutta kannattaa olla tarkkana. Talviaikaan talot ovat jäätävän kylmiä sisältä, joten kannattaa varautua lämpimiin vaatteisiin.

• **Opiskelu:** Opiskelin sivuainettani taloustieteitä Porton yliopistossa. Kurssien taso vaihteli suuresti. Portugalissa yliopisto-opiskelu ei ole niin itsenäistä kuin Suomessa ja se on enemmän koulumaisempaa. Kursseilla oli läsnäolopakko ja alussa saadut päivämäärät ja aikataulut tenteistä ja muista suorituksista saattoivat vaihdella moneen kertaan. Suorituksiin kuului kirjatentit ja seminaaritöitä. Oppimateriaaleja ei saanut lainata kotiin vaan piti opiskella yliopiston kirjastossa.

• **Muuta mainitsemisen arvoista:** Portossa on erinomaiset vapaa-ajanvietto mahdollisuudet. Erityisesti jos surffaaminen kiinnostaa, niin Porto on hyvä kohde lähteä vaihtoon. Surffaaminen on halpaa ja hyviä kohteita löytyy Portugalista paljon. Hyviä surffikouluja löytyy Matosinhosin rannalta, jonne pääsee kätevästi Porton keskustasta. Myös kuntosaleja löytyy ja yliopistoliikunnalta löytyy kaikenlaista harrastusmahdollisuutta. Elinkustannukset ovat Suomea alhaisemmat mutta jos paljon matkustelee niin siihen kyllä tietysti saa menemään rahaa. Vaihdon aikana kannattaa kyllä käyttää tilaisuus hyväksi ja lähteä reissaamaan. Portugalissa on paljon hienoja kohteita ja esimerkiksi Madeiralle ja Azoreille pääsee halpalennoilla kätevästi. Portossakin riittää nähtävää ja koettavaa. Kaupunkina Porto on todella kaunis ja se on suosittu matkailukohde.

• **Merkityksellisyys:** Vaihto-opiskelukevääni Portugalissa oli todella hieno ja opettavainen kokemus. Uudet ystävät ja erilaisiin ihmisiin ja kulttuureihin tutustuminen oli hienointa. Mielenkiintoista oli asua ulkomailla vieraassa kulttuurissa, siitä on varmasti hyötyä tulevaisuuden työuran kannalta. Vaihdon aikana minulle kertyi osaamista opiskelusta vieraalla kielellä ja toimimisesta erilaisessa kulttuurissa sekä erilaisten ihmisten kanssa.

Universidade do Porto, Porto, 10.02.2016 – 29.06.2016

Maa: Portugali

Kaupunki: Porto

Vaihtoaika: 10.02.2016 – 29.06.2016

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade do Porto

Vietin kevään 2016 vaihdossa Portossa, Portugalissa, jonne olin hakenut vaihtoon vuotta aikaisemmin. Hakuprosessi sujui melko vaivattomasti sähköpostiin tulleita ohjeita noudattaen, vaikkakin Portugalin päästä vastauksia sähköpostiviesteihin ja hakuprosessin seuraaviin vaiheisiin sai välillä odottaa pitkäänkin. Opiskeltavia kursseja pääsi myös jo valitsemaan hakuprosessin yhteydessä, mutta muutin myös ne kaikki aloittaessani Portossa opintoja, sillä kurssien aikatauluja ei ollut saatavilla vasta kuin paikan päällä.

Saavuin Portoon noin viikko ennen opintojeni alkamista, sillä halusin varata aikaa asunnon etsimiseen. Olin päättänyt etsiä asunnon vasta saavuttuani maahan, sillä halusin päästä katsomaan myös tulevaa asuntoani ennen kuin vuokraan sen. Olin varannut itselleni majoituksen hostellista muutamaksi yöksi, mikä on myös Portugalissa halpaa (noin 10-15e yö). Tänä aikani löysinkin Porton Erasmus-opiskelijoille suunnatun Facebook-ryhmän kautta ilmoituksen asunnosta, johon lopulta päädyin viideksi kuukaudeksi.

Asunnon hankkimiseen meni lopulta vain noin 2-3 päivää. Asuin valmiiksi kalustetussa neljän hengen solu-asunnossa, jossa oman huoneeni vuokra oli 180e/kk + vesi-, sähkö-, kaasu- ja nettilaskut, jotka olivat noin 25e kuukaudessa. Tämän enempää ei huoneesta myöskään kannata Portossa maksaa, sillä hintataso on noin 150e-250e kuukaudessa. Asuntoni sijaitti vajaan kilometrin päässä yliopistosta ja kolmen kilometrin päässä keskustasta erinomaisten metro- ja bussiyhteyksien varrelta.

Opintojani suoritin Porton yliopiston kauppatieteiden yksikössä FEP:ssä, jossa opintojen alussa meitä auttoivat paikalliset tutorit, jotka kertoivat muun muassa yleisiä käytäntöjä yliopistosta. Valitsin opiskeltavakseni viisi englanninkielistä kauppatieteiden kurssia, joista kertyi yhteensä 22 opintopistettä. Yksi kurseista oli lyhytkestoisempi, johon olin Tampereellakin tottunut, mutta muut kurssit kestivät helmikuusta aina kesäkuulle asti. Parilla kurseista oli myös läsnäolopakko (esim. 75 % luennoista).

Opetuksen taso vaihteli aika paljon luennoitsijasta riippuen. Myös opetusmetodeissa oli hyvin paljon vaihtelua, sillä jollain kurssilla piti kaikki muistiinpanot kirjoittaa itse ylös, ja joillain kursseilla taas kaikki muistiinpanot annettiin valmiina. Yleisesti ottaen opiskelu Porton yliopistossa oli lukiomaisempaa verrattuna Suomeen. Kurseissa oli yleensä kaksi suoritustapaa; kurssin tenttiminen kahdessa osassa tai pelkkä lopputentti. Näistä vaihtoehtoista kahdessa osassa tenttiminen oli suositumpaa ja suosittelen sitä ehdottomasti myös muille, sillä kurssien pitkän keston takia lopputenttiin kertyy todella paljon opiskeltavaa.

Kaupunkina Porto on todella monipuolinen vaihtokohde. Porton keskusta on kaupungin historiallinen keskusta, joten nähtävää on paljon. Merenranta on myös vain muutaman kilometrin päässä keskustasta hyvien julkisten kulkuyhteyksien päässä. Surffaaminen on yksi hyvin suosittu harrastus Portossa ja lajia pääsee harrastamaan myös helposti, sillä kursseja järjestetään aloittelijoille ja surffauslaudan sekä märkäpuvun vuokraaminen on helppoa ja melko halpaa (noin 5e-10e/kerta). Itselleni tärkeä vapaa-aikaan liittyvä asia oli myös jalkapallon seuraaminen ja FC Porton peleihin saikin hankittua hyvin lippuja noin 10-20 euron hintaan.

Hintataso Portugalissa ja Portossa on hyvin edullinen. Kaupungilla lounasruuan voi syödä muutaman euron hintaan ja ravintolassa ruokailukin maksaa ehkä vain noin 10 euroa. Portugalissa monet elintarvikkeet saattavat olla jopa puolet halvempia Suomeen verrattuna, joten elinkustannukset jäävät melko alhaisiksi.

Yksi mainitsemisen arvoinen asia Portosta on sää, joka yllätti melkein kaikki vaihto-opiskelijat. Pohjois-Portugali, johon Porto kuuluu, on hyvin sateinen kaupunki ja tämän sai huomata varsinkin parin ensimmäisen vaihtokuukauden aikana. Parhaimmillaan Portossa saattoi helmikuussa olla melkein 20 astetta lämmintä, mutta sadepäivät olivat taas hyvin viileitä. Portoon mennessä kannattaa siis varustautua myös lämpimin vaattein, sillä monissa asunnoissa ei ole myöskään minkäänlaista lämmitystä, joten asunnot ovat hyvin kylmiä ja kosteita sateisina aikoina.

Erinomaista Portossa olivat myös matkustusmahdollisuudet esimerkiksi Espanjaan ja muualle Portugaliin. Itse matkustelin vaihtoni aikana muun muassa Portugalin etelärannikolle, Azoreille, Lissaboniin sekä Madridiin. Näihin kohteisiin lentoliput maksoivat vain muutaman kympin. Myös auton vuokraus oli Portugalissa hyvin halpaa, vain reilu kymmenen euroa päivässä, joten teimme autolla myös pari reissua.

Vaihtoaikani Portugalissa oli erittäin hieno kokemus ja voin todellakin suositella Portoa kaikille, joita kyseinen kaupunki vähääkään kiinnostaa. Matkakertomuksessa olen nostanut muutamia huomionarvoisia seikkoja ylös, mutta kokonaisuudessaan pienet negatiiviset asiat jäivät hyvin toisarvoisiksi. Porto on varmasti kaupunki, josta löytyy jokaiselle jotakin.

Universidade do Porto, Porto, 05.02.2016 – 29.06.2016

Maa: Portugali

Kaupunki: Porto

Vaihtoaika: 05.02.2016 – 29.06.2016

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade do Porto

Olin vaihdossa Portugalissa, Portossa kevätlukukauden 2016. Itse hakuprosessi ei mennyt kohdallani ihan ongelmitta, mutta loppujen lopuksi pääsin vaihtoon täydennyshaun kautta. Paperitöiden lisäksi turhautumista aiheuttivat kurssivalinnat, joissa oli epäselvyyksiä. Valitsin kurseja lähinnä sen mukaan, mihin pääsee myös englantia puhuvat opiskelija, koulun ensisijainen kieli on kuitenkin portugali. Paikalle päästyäni kaikki kurssivalintani menivät kuitenkin täysin uusiksi eivätkä englannin kielisetkään kurssit olleet englanniksi. Osaltani vaihtovuoteni oli siis hyvin pitkä kielikurssi.

Jos jotain tekisin nyt ennen lähtöä toisin, ottaisin paremmin selvää ilmastosta. Olin pakannut laukkuun lähinnä kesävaatteita, mutta paikan päällä sain ensimmäisinä päivänä lähteä ostamaan villapaitoja, pipon ja villahuopia. Ensimmäiset kuukaudet olivat älyttömän kylmiä, myös sisätiloissa. Talossani ei ollut lämmitystä ja aamuisin ei meinannut päästä ylös sängystä, koska jatkuvasti oli niin kylmä.

Asuin vanhassa, mutta juuri kunnostetussa talossa 11 muun erasmus-opiskelijan kanssa. Talo ja ihmiset olivat aivan ihania puutarhaamme unohtamatta. Vuokra ei ollut halvimmasta päästä (n.350e/henkilö+sähköt). Pahimpana sadekautena vedet tulivat muutamasta kohtaa katosta läpi, mutta maanantaisin siivooja tuli ja pyyhki suurimmat hometäplät pois. Suomessa hyvissä oloissa asumisen jälkeen tällaiset pienet yksityiskohdat tuntuivat aluksi hieman haasteellisilta, mutta portugalilaisten huolettomuus tarttui hyvin nopeasti.

Rakastuin Porton kaupunkiin heti. Kaupunki on täynnä vanhoja taloja ja pieniä kujia ja sieltä löytyy paljon tekemistä ja nähtävää. Myös matkustaminen maan sisällä on erittäin edullista, joten puolen vuoden aikana tuli nähtyä kymmeniä kaupunkeja. Vaihto-opiskelijoille oli myös järjestettyjä matkoja ESN:n puolesta, jotka sisälsivät lähinnä juhlamista ja vähemmän kaupunkeihin tutustumista. Matkat ja muut tapahtumat olivat muutenkin huonosti organisoituja, joten helpommalla pääsi kun kokosi oman porukan, jolla matkustella.

Vaihto-opiskelijoille järjestettiin koulun puolesta myös maksullinen portugalilainen kielikurssi, joka kesti kuukauden. Tunteja oli joka ilta yhteensä 15 viikkoa kohden, joten se vei paljon aikaa ja energiaa. Kurssi oli mielestäni kuitenkin kaikkein parhaiten järjestetty ja myös mieluisin. Opettaja oli mahtava ja ryhmähenki korkealla. Alkuun oli myös mukavaa oppia kieltä paremmin, jotta asiointi onnistui helpommin paikallisten kanssa asioidessa.

Porton yliopisto on jaettu yksiköittäin ympäri kaupunkia, joten yhtä yhtenäistä koulurakennusta ei ole. Valitettavasti meidän laitoksellamme vaihto-opiskelijoita oli erittäin vähän verrattuna muihin kouluihin, joten olin monilla kursseilla ainut vaihto-opiskelija, joka teki koulunkäynnistä odotettua tylsempää. Lisäksi paikallisiin oli vaikea tutustua ja se vaati paljon oma-aloitteisuutta johtuen myös siitä syystä, että monien portugalilaisten englannin kielitaito oli niin huonoa, ettei keskustelua voinut edes aloittaa. Lisäksi koulussamme ei ollut minkäänlaista ohjattua kierrosta tai tutor-toimintaa ja vaihto-opiskelijat jätettiin hyvin nopeasti oman onnensa nojaan. Opetuksen laatu oli mielestäni suhteellisen keuhkoa, joten vaihtokohteena Porto on hyvä, jos haluaa tehdä muutakin kuin opiskella.

Paluu takaisin Suomeen sujui ongelmitta. Portugaliin ei ole hirveän helppoa lentää, sillä suoria matkoja Suomesta ei juuri ole. Turistiaikana muutamia lentoja löytyy Lissaboniin turistihinnoin, joten matkustuspäivä kesti rahansäästösyistä ovelta ovelle noin 20 tuntia. Kaiken kaikkiaan vaihto oli erittäin hyvin onnistunut ja voin suositella Portugalia ja erityisesti Portoa kaikille vaihtokohteena. Porto on ihana kaupunki täynnä ystävällisiä ihmisiä, halpaa ruokaa ja juomaa sekä ennen kaikkea surffausta! Myönnettäköön, että surffikoululla tuli vietettyä enemmän aikaa kuin yliopistolla. Ei voi muuta kuin olla kiitollinen näin hienosta puolesta vuodesta.

Universidade do Porto, Porto, 14.09.2015 – 22.01.2016

Maa: Portugali

Kaupunki: Porto

Vaihtoaika: 14.09.2015 – 22.01.2016

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade do Porto

Vietin syksyn 2015 Portossa Portugalissa Universidade de Porton yliopistossa.

Etukäteisjärjestelyt sujuivat ihan hyvin. Itselläni meinasi jäädä vaihto sikseen, kun viime hetkellä muistin palauttaa jonkun vaadittavan lomakkeen, jossa deadline oli muistaakseni 31.5.2015. En ollut ainoa tämän asian kanssa. Ongelma oli ehkä siinä, että tiedonkulku ei ollut niin selvää kuin mitä suomalaisena odottaisi. Porton yliopisto on kyllä ihan toimiva yliopisto, tiedon saaminen alussa on vain tehty mielestäni hieman vaikeaksi. Esimerkiksi nettisivut, joissa täytyy täyttää erilaisia lomakkeita ennen kesäkuuta, voivat tuntua hankalalta aluksi ja sen vuoksi ei kannata jättää viime tinkaakaan lomakkeiden täyttöä ja alustavia kurssivalintoja. Kurssivalintoja tehtäessä selaimella oli iso rooli, sillä tajusin vasta myöhemmin, että oma selaimeni ei tukenut heidän sivujaan kunnolla.

Tuntuu, että henkilökunta ei itsekään ole ihan varma, mitä kursseja voi valita. Ei kannata huolestua kuitenkaan valintoja tehdessä, sillä ennen kesäkuuta tehtävät valinnat olivat omalta osaltani ainakin alustavia, ja omat kurssini muuttuivat täysin syksyllä ja pääsin kaikille haluamilleni kursseille. Etelän maiden mentaliteetilla asiat osataan hoitaa huomattavasti paremmin paikan päällä kuin muulla kommunikoinnilla. Etukäteen minulla oli otettuna matkavakuutus. Se kattaa kuitenkin vain 3 ensimmäistä kuukautta ulkomailla, joten sen jatkuvuuden vuoksi täytyy käydä lähimmässä terveyskeskuksessa rekisteröitymässä ja silloin on oikeutettu samoihin etuihin kuin Portugalin kansalaiset. Tästä kerrotaan kyllä vielä vaihdon alussa. Ennen lähtöä en itse ollut tehnyt kauheasti taustatyötä eikä tullut mitään ongelmia.

Portoon saapuminen sujui hyvin vaivatta. Universidade do Portossa kaikille opiskelijoille pitäisi olla tuutori. Omat tuutorit olivat ainakin avuliaita auttamaan ja hakemaan lentokentältä, jos etukäteen oli heihin yhteydessä. Itse olin varannut hostellin neljäksi yöksi (18 e/yö), sillä tarkoituksena oli löytää asunto näiden päivien aikana. Asunnon etsimisessä on kaksi vaihtoehtoa: etsiä asuntoa jo etukäteen ennen vaihtoon lähtöä ja varata huone itselleen tai sitten saapua paikalle ja selata tarjolla olevia huoneita. ESN Porto Facebook-sivun kautta löytää huoneita englannin kielellä, ja lisäksi löytyy paikallisia nettisivuja. Etukäteen asuntoa varattaessa on kuitenkin aina riskinsä ja tässä tilanteessa kannattaa ehkä varata huone joltakin organisaatiolta. Näissä asunnoissa asuu yleensä 4 - 8 opiskelijaa. Itse tulin ehkä vähän liian myöhään Portoon ja tuntui, että hyvälaatuiset huoneet olivat jo menneet. Kävin katsomassa aivan kamalia asuntoja. Onneksi törmäsin hostellissa kahteen hollantilaiseen opiskelijaan, jotka löysivät asunnon ja päädyin lopuksi muuttamaan heidän kanssaan. Asunnon etsiminen oli kyllä erittäin stressaavaa itselleni. Vuokrat ovat tyypillisesti 150-250 e/huone. Omani oli juuri 250 euroa ja tämä voidaan laittaa kalliimpien luokkaan.

Itse yliopiston opetuksen laatu oli parempaa mitä kuvittelin. Opiskelin maisterikursseja yliopistossa, kaksi johtamisesta ja kaksi rahoituksesta. Jotkut kurssit olivat hyvin vaativia työmäärän suhteen. Tuntuu, että määrä korvasi laadun mennen tullen. Kaikki kurssit löytyvät kyllä englanniksi, koska portossa on englanninkielinen ohjelma. Kurssit koostuvat esseistä, ryhmätöistä ja tenteistä tai sitten kirjallisuuskatsauksista.

Portugali on erittäin halpa maa Suomeen verrattuna. Ruokakustannukset ovat hyvin pienet. Ulkona käyminenkin iltaisin ei ollut kallista ollenkaan. Täytyy ottaa huomioon, että on poikkeuksellista, että Suomessa on rajaton internetin käyttö. Portugalin puhelinliittymä oli kuitenkin opiskelijalle lottovoitto, sillä kaikki kommunikaatio-ovellukset, kuten Whatsapp, Messenger, Instagram ja Snapchat olivat ilmaisia WTF-nimisellä liittymällä, jonka saa ESN-

toimiston kautta. 10 eurolla kuussa sai yhden gigatavun dataa muuhun käyttöön sekä tarpeeksi puheminuutteja ja viestejä. Kaikki muukin on suhteessa halvempaa kuin Suomessa paitsi sähkön kulutus, koska sähkön tuotto on niin paljon alkeellisempaa eikä esimerkiksi kaukolämpöä ole. Sään puolesta Porto on loistava, vaikka siellä välillä sataakin paljon. Portugalissa paistaa ehkä eniten aurinko vuoden ympäri Euroopassa. Porto on myös loistava kohde surffaajalle, sillä rannat on tehty surffaukseen ja aaltoja riittää. Lämmin oli vielä lokakuun lopussakin. Kannattaa varautua ottamaan mukaan paljon lämmintä vaatetta sisälle käyttöön, koska lämmityskustannukset ovat hyvin kalliit ja eristys on erittäin huono taloissa.

Vaihtokohteena Porto on loistava. Siellä on todella suuri määrä opiskelijoita ja metro on erinomainen kulkuväline. Kaikki on helppoa, jos asuu keskustan lähellä. Oma kokemukseni oli huikea, ainoastaan viileä asunto oli negatiivinen loppujen lopuksi. Opin oikeastikin jotain kursseilla ja paluu Tampereelle sujui hyvin. Alussa vain joutuu säätämään eri asioiden kanssa, mutta tätä on varmasti joka puolella. Suosittelen kyllä Portoa vaihtokohteeksi.

Universidade do Porto, Porto, 09.09.2015 – 27.01.2016

Maa: Portugali

Kaupunki: Porto

Vaihtoaika: 09.09.2015 – 27.01.2016

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade do Porto

Hakuprosessi hoitui omassa yliopistossa mielestäni erittäin hyvin. Joitain ongelmia ilmeni hakupapereiden täytössä kohdeyliopiston järjestelmässä. Muun muassa siellä vaadittiin joitain dokumentteja, joita ei ollut aikaisemmassa informaatiopakettissa ilmennyt. Muistaakseni siellä vaadittiin ainakin vakuutuspapereiden tai eurooppalaisen sairaskortin kopiota. Lisäksi vaadittiin kuvaa, mikä tuli myös yllätyksenä hakupapereita täytettäessä. Kohdeyliopiston informaatio tuli melko myöhään, joten lentojen varaaminen jäi aika viime tinkaankin. Saimme hyvät ohjeet kurssitarjonnasta etukäteen, mutta en vielä silloin perehtynyt kurssitarjontaan riittävän hyvin vaan valitsin vain joitain kursseja, jotka kuulostivat sopivilta ja ajattelin, että ne saa helposti muutettua kohdeyliopistossa. Tämä oli kuitenkin virhe ja kehotankin tekemään kurssivalinnat jo tässä vaiheessa harkiten. Muutokset ovat mahdollisia, mutta säästyt suurelta vaivalta, mikäli teet kaikki valintasi jo etukäteen huolella.

Kielikurssit olivat FEP:ssä todella huonosti järjestetty. Tiedot kursseista tulivat todella myöhään ja siten kukaan ei enää valinnut kieliä, koska valinnat learning agreementtiin oli jo tehty. Itse otin eri laitokselta (FLUP) intensiivikielikurssin syyskuulle, joka oli yhden kuukauden mittainen kurssi (150 e), jossa kieltä opiskeltiin joka ilta. Itse koin kurssin hyväksi ja pääsin äkkiä kärryille portugalilaisesta kielestä. Siellä saimme perusvalmiudet kommunikoida portugaliksi, mikä osoittautui hyödylliseksi. Toki suurin osa portugalilaisista puhuu myös hyvin englantia, joten sillä pärjää vallan mainiosti. Tämän jälkeen otin samalta laitokselta kielen jatkokurssin (240 e), joka kesti lokakuulta helmikuulle. Ainut ongelma näiden kurssien

kanssa oli se, että FEP ei suostunut lukemaan niitä learning agreementtiin. Tampereen yliopistossa nämä voi kuitenkin lukea osaksi tutkintoa, koska FLUP antaa siitä viralliset paperit. FEP vaatii opiskelijoita tekemään muistaakseni yli 20 opintopistettä, joten näitä kursseja ei siis voi lukea näihin 20 opintopisteeseen. Koin tämän todella oudoksi järjestelyksi, kun kyseessä on kuitenkin sama yliopisto ja opintopisteet kielikursseista näkyvät samassa järjestelmässä.

Ennen Portoon saapumista meille oli nimetty hostit, jotka auttoivat meitä tarvittaessa etukäteisjärjestelyissä jne. Muun muassa heiltä sai hyviä vinkkejä asunnon etsintään. Olin etukäteen katsonut asuntoja ja minulla kävi hyvä tuuri kun sain kämpän suoraan kun menin Portoon. Joillain, jotka saapuivat myöhemmin, oli hieman vaikeuksia löytää kämppää. Maksoin huoneesta kimppekämpässä 250 e/kk, joka sijaitsi rua de Santa Catarinalla. Hostini tuli minua vastaan lentokentälle ja saattoi minut asunnolle. Menimme myös kahville tämän jakeen, jolloin sain tietää enemmän millaista on elää portugalissa. Mielestäni tämä oli tärkeää, koska sain paljon käytännön vinkkejä tulevaan vaihtoon.

Opetuksen taso vastasi odotuksiani ja se oli mielestäni hyvä. Meillä oli paljon käytännön ryhmätöitä ja yhdelle kurssille piti kirjoittaa pienimuotoinen essee joka viikko. Kurssit, joita valitsin olivat pääsääntöisesti englanniksi ja siten myös tentit sai tehdä englanniksi. Kursseilla oli aina yksi välitentti ja kurssin päätyttyä lopputentti.

Porto on aivan mahtava paikka asua ja ihmiset siellä ovat mielettömän mukavia. Itse ainakin sain monia hyviä portugalilaisia ystäviä vaihtoni aikana. Minulla oli salijäsenyys, joten jonkun verran tuli siellä käytyä. Lisäksi kävin aina silloin tällöin surffaamassa. Surffausta voi harrastaa vuoden ympäri. Portossa on aina paljon tapahtumia ja siten tekemistä siellä riittää. Portugalissa on melko halpa matkustaa ja siten vapaa-aika meni usein matkustellessa. Portugalilainen ruoka on aivan mielettömän hyvää kunhan vaan osaa mennä oikeisiin paikkoihin. Muun muassa kalaruuat ovat äärimmäisen hyviä. Vaihto-opiskelu oli kaiken kaikkiaan minusta onnistunut. Porto on todella kiva vaihtokohde, joten voin suositella sitä lämpimästi.

Universidade do Porto, Porto, 08.09.2015 – 15.07.2016

Maa: Portugali

Kaupunki: Porto

Vaihtoaika: 08.09.2015 – 15.07.2016

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade do Porto

Olin vaihdossa lukuvuoden 2015-2016 Pohjois-Portugalissa sijaitsevassa Porton kaupungissa. Vaihtoni alkoi 4.9, kun matkustin Porton kaupunkiin. Vietin ensimmäisen viikon hostellissa (PILOT Hostel, voin suositella), josta käsin yritin löytää asunnon itselleni. Useat vaihtarit olivat kuitenkin jo tässä vaiheessa saapuneet kaupunkiin, ja asuntoja olikin enää hyvin vähän saatavilla.

Voinkin suositella lentämään Portoon mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, mieluiten jo elokuun puolella, jolloin asuntoja on vielä hyvin tarjolla.

Löysin lopulta tuttuni avustuksella huoneen keskustasta Vitórian alueelta, jossa asuin ensimmäiset puoli vuotta vaihdostani. Asunnossa asui lisäksi kuusi muuta vaihtaria, ja huoneestani maksoin 175€ kuussa, laskut jaettiin kaikkien asukkaiden kesken. Asunnon erittäin huonosta kunnosta ja meluisasta sijainnista johtuen vaihdoin lopulta toiseen asuntoon (vuokra 240€) lähellä Bolhãon metroasemaa. Tämän metroaseman kulmalta lähtee heti Porton suurin ostoskatu Rua de Santa Catarina, ja kävelymatkan etäisyydellä sijaitsevat myös kaikki keskustan ravintolat ja baarit. Voinkin suositella keskustassa, eli Santo Ildefonsoin tai Cedofeitaan alueella asumista. Portossa tapahtuu jonkin verran ryöstöjä ja pahoinpitelyjä, jotka ovat kohdistuneet erityisesti vaihtareihin, mutta suurin osa näistä tapahtuu keskustan ulkopuolella. Öisin kannattaa kuitenkin olla varovainen, ja pyrkiä kulkemaan mahdollisimman vähän yksinään.

Osa tutuistani Portossa oli varannut asunnon jo ennen kaupunkiin saapumista esimerkiksi uniplaces.com sivustolta. Itse en lähtisi suositteluun asunnon varaamista etukäteen, sillä sivustolla olevat kuvat asunnoista saattavat olla todella harhaanjohtavia. Osalle oli myös käynyt niin, että asunto sijaitsi aivan eri puolella kaupunkia kuin oli annettu ymmärtää, tai asunto ei ollutkaan kimppekämpä, vaan kämppikseksi saikin vain vuokranantajan. Takuurahoja ei tuolta sivustolta saa kuitenkaan takaisin, vaikka asuntoon ei olisikaan tyytyväinen, jonka takia suosittelisinkin vuokraamaan asunnon vasta paikan päällä. Facebookin vaihtariryhmistä löytyy parhaiten ilmoituksia asunnoista, joten niihin kannattaa liittyä heti vaihdon alussa.

Vaikka vuokrat ovatkin hyvin alhaisia Portugalissa, kannattaa varautua maksamaan jonkin verran lämmityksestä, erityisesti talvikuukausina (marraskuusta huhtikuuhun). Lämmityskulut saattavat nimittäin tällöin nousta lähemmäs sataan euroon kuussa. Muutenkin kannattaa varautua kylmiin ja sateisiin ilmoihiin talvikuukausina, ja pakata mukaan paljon lämpimiä vaatteita, sillä asunnoissa on erittäin huono eristys, jonka vuoksi ne ovat lämmittimien käytöstä huolimatta paljon kylmempiä kuin Suomessa. Lämpimistä keleistä taas saa nauttia aina toukokuusta marraskuun alkuun, jolloin lämpötilat pysyttelevät melko tasaisesti lähellä kolmeakymmentä. Suosittelenkin olemaan vaihdossa mahdollisimman pitkälle kesään, koska Porton kaupunki on silloin kaikista kauneimmillaan.

Vaikka Porton kaupunki onkin ihana ja siellä löytyy aina tekemistä, suosittelen matkustelemaan myös muualle maan sisällä. Jos rantaelämä kiinnostaa, niin Porton lähellä Espinhon ja Aveiron kaupungeista löytyy kummastakin mainiot rannat, ja junaliput maksavat kumpaankin muutamia euroja. Etelä-Portugalissa kävin vaihtoni aikana kauniissa Lagosin kaupungissa, jota voin myös suositella lämpimästi. Portosta pääsee myös lentämään halvalla Espanjan puolelle, esim. Madridiin meno-paluuliput maksavat muutaman kymppin. Jos taas vaihdon aikana tulee ikävä Suomen luontoa ja metsiä, niin kannattaa varata reissu Gerêsin kansallispuistoon, joka sijaitsee aivan Portugalin ja Espanjan pohjoisrajalla.

Vaihtoni aikana opiskelin taloustieteitä Porton yliopistossa. Opiskelut aloitettiin syyskuun puolessavälissä, ja viimeiset tentit olivat heinäkuun puolivälissä. Kurssit valittiin jo Suomesta käsin, mutta näitä sai vielä vaihdettua ensimmäisinä viikkoina, vaikka se tietysti hienoista byrokratiaa vaatiikin. Kannattaa käydä alussa kuulostelemassa monilla eri kursseilla, ja kysellä jos vain suinkin mahdollista edellisvuoden vaihtareilta kokemuksia heidän käymistään kursseista. FEP:ssä ollaan aika vaativia opiskelun suhteen, ja osalla vaihtareista oli vaikeuksia päästä joitain kursseja läpi. Kurssien suorittaminen vaatii 70% läsnäoloa luennoilla, ja tenttejä on yleensä kaksi tai kolme. Muutamilla kursseilla vaaditaan myös esseen/ryhmätyön tekemistä tai esitelmän pitoa, mutta kuulemani mukaan maisteriopintojen puolella näitä käytetään paljon enemmän. Suoritin itse vain kandidivaiheen kursseja, vaikka kolmannen vuoden opiskelijana on mahdollista ottaa myös maisterikursseja. Kurssit tulee kuitenkin olla kaikki omasta tiedekunnasta, eli muiden aineiden kursseja ei voi Porton yliopistossa suorittaa. Vaihtoehtoisesti kurssit saa tehtyä pelkästään lopputentillä, jolloin läsnäolopakkoa ei ole. Itse suoritin muutaman kurssin kevätlukukaudella juurikin pelkällä lopputentillä, sillä opettajat näillä kursseilla puhuivat niin huonoa englantia etten nähnyt hyödylliseksi istua heidän luennoillaan. Muilla kursseilla opettajien kielitaito oli kuitenkin huomattavasti parempi, ja yleisesti ottaen olin tyytyväinen opetuksen laatuun.

Ennen Portoan lähtöäni olin käynyt Tampereen työväenopiston portugalin kielen alkeiskurssin, jota voin suositella muillekin vaihtoon lähtijöille. Portossa puhutaan melko hyvin englantia, sillä turisteja on paljon, mutta paikallisen kielen osaamisesta on aina apua. Espanjan kielellä pärjää myös erittäin hyvin, jos sitä sattuu osaamaan. Olisin halunnut jatkaa kieliopintojani Portossa, mutta FEP:n lupaama kielikurssi peruttiinkin viime tingassa. Osa tutuistani osallistui kuitenkin kursseille FLUP:n (Faculdade de Letras)

puolella, tai kävi yksityisten kielikoulujen kursseilla. Kurssit (myös yliopiston järjestämät) ovat kuitenkin melko hintavia Suomen tasoon verrattuna, ja yhdestä kurssista saa maksaa 150-250€. Jos siis budjetti on tiukoilla, niin suosittelen opiskelemaan kieltä ja mahdollisimman paljon Suomen puolella.

Vaihtokohteena voin hyvillä mielin suositella Portugalia ja Portoa. Vaikka portugalilainen kulttuuri onkin hyvin erilainen suomalaisen verrattuna, eivätkä kaikki paikalliset tavat varmasti avaudukaan ensi alkuun, kannattaa haastaa itsensä ja mennä rohkeasti oman mukavuusalueensa ulkopuolelle. Itselleni vuoden pituinen vaihtojakso oli juuri tämän vuoksi paras ratkaisu, sillä uuteen maahan totutteluun saa kulumaan helposti useamman kuukauden. Paikallisten kulttuuriin ja omituisiin tapoihin rakastuu kuitenkin kuin huomaamattaan ajan kuluessa, ja itselleni Portugalista muodostuikin kuin toinen koti, johon palaan vielä varmasti monta kertaa uudestaan.

Universidade Nova de Lisboa, Lisboa, 04.09.2015 – 28.01.2016

Maa: Portugali

Kaupunki: Lisboa

Vaihtoaika: 04.09.2015 – 28.01.2016

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade Nova de Lisboa

Haku opiskelijavaihtoon oli suhteellisen yksinkertainen prosessi. Koska yksikkömme opiskelijat eivät ole kovin aktiivisia vaihtoon lähtijöitä (paikkoja jää joka vuosi täyttämättä), pääsy haluamaani vaihtokohteeseen ei tuottanut ongelmia. Eräs kaverini oli ollut samassa kohteessa vaihdossa omaa vaihtoani edeltävänä keväänä, joten hän antoi minulle hyviä käytännön vinkkejä lomakkeiden täyttelyyn, sekä ensimmäisten viikkojen varalle. Erikoista kyllä, kohdeyliopisto vaati kaikki lomakkeet myös paperisina versioina postitse. Osittain tästä johtuen lomakkeiden kanssa oli jonkin verran säätöä.

Hankimme asuntomme hyvissä ajoin etukäteen ystäväni kanssa. Siitä, kannattaako asunto hakea etukäteen, vai vasta paikanpäällä voi olla montaa mieltä. Näkisin asian niin, että molemmissa vaihtoehtoissa on hyvät ja huonot puolensa. Asunnon hankkiminen etukäteen vähensi lähtöstressiä huomattavasti. Vaihtokohteeseen saapuessa on paljon erilaisia käytännönasioita hoidettavana, ja niiden hoitaminen hostellista käsin samalla asuntoa etsien olisi saattanut olla huomattavasti stressaavampaa. Lissabonissa vaihto-opiskelijoita on todella suuri määrä, joten lukukausien alussa hyvät asunnot tuntuivat olevan kiven alla. Toki useamman sadan euron lähettäminen ulkomaiselle pankkitilille ilman todellista vakuutta asunnon kunnosta oli hieman huolestuttavaa. Meillä kävi kuitenkin ihan kohtalaisen hyvä tuuri, vaikka asunto ei millään tasolla hulppea ollutkaan. Asuntojen kunnan yleiset standardit portugalissa tuntuivat muutenkin olevan aivan eri tasolla, kuin Suomessa. Vuokramme oli 400 euroa kuukaudessa. Asuntoja olisi saanut toki halvemmallakin, mutta maksoimme mieluummin ylimääräistä siitä, että asunnossamme ei asunut ketään muita meidän lisäksi.

Saavuimme kohdemaahan muutama päivä ennen lukukauden varsinaista alkua. Tämä kannatti, koska alun käytännön järjestelyt julkisten kulkuvälineiden korttien, puhelinliittymien yms. hankkimisen kanssa vievät oman aikansa. Etenkin Portugalin kaltaisessa ei-niin-tehokkaasti

organisoidussa valtiossa. Kohdeyliopistossamme ei ollut minkäänlaista varsinaista tuutoritoimintaa, mutta ensimmäisen päivän esittelytilaisuudessa tutustui helposti muihin yksikköme vaihto-opiskelijoihin.

Opiskelin kohdeyliopistossa tietohallintotieteitä. Kotiyliopistossani opiskelen tietojenkäsittelytieteitä ja vuorovaikutteista teknologiaa. Kohdeyliopistossa opintojen painopiste oli selvästi hallinnollisempi ja teoreettisempi. Opinnot eivät olleet mielestäni yhtä haastavia, kuin kotiyliopistossani, mutta niiden eteen joutui silti tekemään jonkin verran töitä etenkin lähempänä projektien deadlineja ja tenttejä. Suurin ero Suomalaiseen opiskeluun nähden oli mielestäni se, että Portugalissa opettaja oli selkeässä auktoriteettiasemassa. Kyseenalaistaminen ei ollut suotavaa, vaan jopa rangaistavaa. Projektien päätteeksi pidettiin aina ns. suullinen puolustus, jossa opettaja käytännössä tenttasi projektitiimin jäseniä projektin sisällöstä. Näissä tilaisuuksissa hyväksi toimintamalliksi osoittautui tyhmäksi tekeytyminen ja myötäily. Vastaan haraaminen tai oman toteutuksen puolustaminen saattoi johtaa jopa arvosanan laskemiseen. Kohdeyliopistossa kaikkien kurssieni opetus oli englanniksi, joten hyvällä englannin kielitaidolla pärjäsi täysin ongelmitta.

Portugali ja Lissabon yleisesti oli huomattavasti rennompaa ja vapaampi paikka, kuin Suomi. Yleinen ilmapiiri kaupungissa oli rento, ihmiset ystävällisiä, sää loistava ja hinta-taso matala (etenkin ulkona syödessä). Suurin ongelma Portugalissa oli käytännön asioiden kömpelyys suomalaisen tehokkuuteen tottuneelle. Vastoin odotuksiani, paikalliset istuivat busseissa suomalaisen tyyliin tyhjiille penkkipareille, usein jopa käytävän puolelle. Tuntemattomien kanssa ei juuri harrastettu small-talkia.

Kuten monilla muillakin, vaihtoajastani päällimmäisenä mieleeni jäivät ihmiset. Yhden lukukauden aikana uusiin kavereihin ehtii kiintyä jo sen verran, että lähtiessä tulee suru puseroon. Vaihtoajassa parasta on se, että olet jatkuvasti uusien ihmisten ympäröimänä, joilla kaikilla on lähes sama elämäntilanne ja halu tutustua uusiin ihmisiin, kuin sinulla. Uudet ihmiset ovat myös todella kiehtovia ja kiinnostavia, sillä he ovat kulttuurisesta taustastaan lähtien täysin erilaisia, kuin itse olet, tai omat kaverisi Suomessa ovat.

Täysin uudeltaisessa ympäristössä, uusien ihmisten ympäröimänä, kaukana kaikesta tutusta ja turvallisesta sitä huomaa myös tutustuvansa itseensä aivan uusin silmin. Vanhat kaavat ja kiviöt eivät enää ole rajoittamassa sitä, miten käyttäytyt ja millaisena itsesi koet. Uudet, erilaiset ihmiset tuovat sinussa esiin piirteitä, joita et ole aikaisemmin huomannutkaan. Sinulla on mahdollisuus löytää itsesi uudelleen ja kasvaa henkisesti. Vaihtoajan jälkeen maailma tuntuu huomattavasti aikaisempaa pienemmältä, eroista huolimatta eri kulttuureista kotoisin olevat ihmiset ovat kuitenkin pohjimmiltaan melko samanlaisia. Omalla kohdallani vaihtoaika kasvatti paloa päästä uudelleen ulkomaille ja kokea mahdollisimman paljon.

Paluu Suomeen oli jopa suurempi kulttuurishokki, kuin muutto Lissaboniin. Kotiin palaaminen ei ollut lainkaan yhtä kiehtovaa ja jännittävää. Suomessa kaikki oli pysynyt enemmän tai vähemmän samanlaisena, kun taas itse toin mukaan täyslastillisen unohtumattomia, ainutlaatuisia hetkiä ja kokemuksia. Palatessa olo oli lähinnä hämmentynyt, mutta onneksi olon tasaantumiseen ei mennyt viikkoa, paria kauempaa. Tämän jälkeen kaikki oli taas päällisin puolin kuten ennen, mutta sisältä olin elämäni parhaita kokemuksia rikkaampi.

Universidade Nova de Lisboa, Lisboa, 04.09.2015 – 18.01.2016

Maa: Portugali

Kaupunki: Lisboa

Vaihtoaika: 04.09.2015 – 18.01.2016

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade Nova de Lisboa

Erasmus-vaihdon hakuprosessin suorittaminen Suomen päässä sujui ilman ongelmia hakuvaiheen ylitse, mikä sisälsi vain yksinkertaisen hakuprosessin suorittamisen NettiOpsun kautta. Pienimuotoisia ongelmia kuitenkin syntyi, kun minut oli hakemaani kohteeseen valittu ja kommunikaatio aloitettiin kohdeyliopiston Erasmus-koordinaattorin kanssa. Vastausten saamisessa kohdeyliopistolta kesti kauan aikaa ja hakemusten prosessoiminen tuntui aluksi epäselvältä Lissabonin päässä. Myöhemmin ongelmat selittyivät sillä, että vaihto-opiskelijoiden määrät vuodelle 2015-2016 olivat koko Lissabonin alueella levinneet käsiin ja paikallisen Erasmus-toimiston kovan kiireen takia prosessi tuntui hitaalta Suomen päähän verrattuna. Lopulta kuitenkin sain kaikki paperit toimitettua ajallaan, vaikka niitä muutaman kerran jouduin korjailemaan sekä täten lähettämään uudestaan epäselvyyksien takia.

Ennen vaihtoon lähtöä luin aikaisempien vaihto-oppilaiden arvosteluita kohdemaan yliopistosta (www.stexx.eu on tähän loistava sivusto) sekä liityin moniin Lissabonin vaihto-opiskelijoille suunnattuihin Facebook-ryhmiin, jotta pystyisin vähän kartoittamaan käytännön tilannetta paikanpäällä vaihto-opiskelijan näkökulmasta. Alkuperäisenä ajatuksenani oli hankkia asunto vasta kohteeseen saavuttuani, mutta Facebook-ryhmien keskusteluita seurattessani ja tarkastellessani joitain asuntoja välittäviä palveluita, alkoi jo elokuun aikana tuntumaan siltä, että hyvät asuntovaihtoehdot käyvät nopeasti vähiin Lissabonin keskustan alueella. Täten hankimme asunnon yhteisen opiskelukaverini kanssa jo etukäteen paikallisen Erasmus-järjestön (Erasmus Life Lisboa) kautta. Erasmus-järjestö etsii ja tarjoaa sopivia asuntoja vaihto-opiskelijoille yhteistyössä eri asuntopalveluiden kanssa ja tämä kommunikointi sujui helposti. Yleisesti Lissabonin alueelle ei tuntunut löytyvän verkkopalvelua, jonka kautta asuntoja olisi voinut vuokrata suoraan yksityisten paikallisten henkilöiden kautta, joten tämä osoittautui parhaaksi vaihtoehdoksi. Valitsemastamme asunnosta ei tehty minkäänlaisia virallisia sopimuksia etukäteen ja yleisesti koko vuokrausprosessi tuntui Suomesta käsin ympäröivästä, mikä aiheutti aluksi täsmälliselle suomalaiselle vähän huolen aiheita. Lissaboniin saavuttuamme, pääsimme kuitenkin suoraan asunnolle ja lopulta käytännön asiat sekä vuokrasopimukset saatiin hoidettua suoraan asunnolla vuokrauspalvelun kontaktihenkilön kanssa ilman ongelmia.

Lissabonin alueella asuntokanta on hyvin vanhaa ja se on pääasiallisesti peräisin 1600 -luvulta. Täten, asuntojen kunto saattaa vaihdella hyvinkin paljon aikaisempien remonttien laadusta ja rakenteiden yleisestä kunnosta riippuen. Lähes kaikissa asunnoissa, joissa vaihtoaikanani vierailin, esiintyi hometta jossain määrin, vaihdellen pintahomeesta pahempiin homevaurioihin. Vanhan asuntokannan lisäksi tilannetta pahentaa erityisesti korkea ilmankosteus, joka on erityisesti talvikuukausien (Marraskuu - Helmikuu) aikaan todellinen riesa runsaasta sateesta johtuen. Onneksi omana vaihtoaikanani marraskuu ja joulukuu oli paikallistenkin mukaan poikkeuksellisen lämpimiä ja sateettomia kuukausia,

joten ongelma ei ollut niin paha kuin se olisi voinut olla. Vaihtoaikana asunnossamme oli kaksi kosteusvauriota kummassakin kylpyhuoneessa yläkerran suihkun putkistojen petettyä ja tämän lisäksi omassa kylpyhuoneessani tummaa hometta oli katossa koko vaihtoajan. Paikalliset isännöitsijät tuntuivat suhtautuvan homeeseen ja kosteusongelmiin melko tyyneästi ja pitivät sitä vain osana perinteisiä lissabonilaisia asuntoja. Asuntojen huonoon kuntoon ja kosteuteen on siis hyvä varautua jo etukäteen ja ymmärtää myös paikallisten kevyempi asennoituminen ongelmaan. Lisäksi Portugalissa asuntojen ikkunoiden ja ovien eristäminen on unohdettu kokonaan, joten asunnoissa on todella viileä erityisesti talvikuukausien aikaan.

Kohdeyliopisto NOVA:sta itselläni oli etukäteen valittuna muutamia kursseja kandidaatin tutkinto tasolla sekä kaksi kurssia maisteri-ohjelmasta. Kaikki linjat liittyivät jollakin tavalla toisiinsa ja kurssit käsittelivät osittain samoja aihepiirejä kuin tietojenkäsittelyn tutkinto-ohjelma Tampereen yliopistolla. Toisen maisteri-kurssin osalta tosin kävi niin, että paikanpäällä todettiin kurssin olevan verkkokurssi ja järjestettävän vain portugaliksi, joten tämä jäi lopulta valitsematta. Itselläni oli tarkoituksena ilmoittatua paikanpäällä myös yliopiston omalle portugalilaiselle kielikurssille, mutta kurssi meni hyvin nopeasti täyteen ja miltei kaikki laitokseni vaihtareista jäi lopulta ilman paikkaa. Kielikurssille ilmoittautumistyyli kuvastaa hyvin paikallisen järjestelmän tehottomuutta. Ilmoittautuminen vaati paikallisen kielikeskuksen toimistoon menemistä ja ilmoittautumisen tekemistä siellä lomakkeella. Ongelmana vain oli se, että toimisto oli päivittäin auki vain muutamia tunteja ja paikalla oli kymmenittäin vaihto-opiskelijoita jonottamassa kurssille pääsyä. Lopputuloksena toimistolla tuli jonotettua kahtena erillisenä päivänä yhteensä kolme tuntia ja tämän "suorituksen" jälkeen todettiin, että A1-tason kurssit olivat täynnä. Samanlaisia tehottomuutta ilmeni myös maisteri-kurssien ilmoittautumiseen liittyen, sillä nämäkin suoritettiin ilmoittautumislomakkeella, jonka tiedot paikallinen opintotoimisto syötti järjestelmään vasta muutamia viikkoja sen jälkeen, kun kurssi oli jo alkanut. Itsestäni riippumattomasta, myöhäisestä, kurssi-ilmoittautumisesta maisteri-ohjelman kurssille aiheutuikin sitten erinäisiä muita ongelmia myöhemmin, mitä jouduin selvittämään. Näiden kokemusten pohjalta olikin hieman hassua, että yliopiston ja oman laitokseni tuli olla hyvin kehittynyt IT-mielessä, mutta kaikki käytännön kurssiasiat tuntuivat aina olevan todella kankeita ja hankalia hoitaa, sillä kovinkaan kehittyntä web-järjestelmää heillä ei tähän ollut käytössä.

Yleisesti kurssien suoritustavat olivat hyvin samanlaisia kuin Suomessakin. Kurssit koostuivat luennoista, muutamista harjoitustehtävistä sekä aina isommasta viimeisestä projektityöstä. Projektityö ja ryhmätyöskentely tuntui NOVA:n yliopistolla olevan osa jokaista kurssia ja projektityöt usein olivatkin kurssien paras anti, sillä samalla tutustui myös uusiin ihmisiin. Opiskelun taso kuitenkin tuntui heikommalta kuin Suomessa ja opiskelu aiheutti hieman lukiomaisia tuntemuksia itselläni. Kursseilla ei tunnut ohjaavan akateemiseen maailmaan ja akateemiseen tutkimukseen oikein mitenkään ja kaikki suoritettiin luennoitsijan tarjoamien luentokalvojen sekä sanomisten mukaisesti. Vanhemmat professorit myös tunsivat oman auktoriteettinsä ja kurssin sisäisen vallan, eivätkä osanneet suhtautua opiskelijoiden antamaan palautteeseen ja mielipiteiden eroavaisuuksiin kovinkaan positiivisesti. Akateemisen maailman edellytyksinä pidettävää vasta-argumentointia opiskelijoiden suunnalta pidettiin vanhempien professoreiden mielestä heitä loukkaavana ja onnistuinkin ajamaan itseni muutaman kerran tilanteeseen, jossa tilannekuvaa tunnistamatta astuin professoreiden varpaille aiheuttaen heissä vahvan tunnereaktion ja palautteen muodossa

huutaminen. Vanhemmista professoreista poiketen täytyy kuitenkin mainita, että nuoremmat professorit sekä luennoitsijat olivat huomattavasti asiantuntevampia, avoimempia ja muutenkin ammattimaisempia kuin vanhemmat kollegansa.

Kaupunkina Lissabon on mitä parhain vaihtoehto Erasmus-opiskelijalle. Kaupungissa ja sen lähialueilla yhdistyy kaunis arkkitehtuuri, aurinkorannat, pienet kalastajakylät, lukuisat eri nähtävyydet, vilkas yöelämä, tuoreet merenelävät sekä kapeat ja tunnelmalliset kadut. Vapaa-ajan aktiviteettien ja tapahtumien määrä alueella on valtava ja valikoimasta löytyy varmasti kaikille jotakin oli se sitten surffaaminen, teknoklubit, taide tai kuntosalilla rehkeminen. Kohteena Lissabon sekä Portugalin mannermaa ovat aikaisemmin säilyneet hieman hiljaisempina turistikohteina, mutta viime vuosien aikana yhä useammat ihmiset ovat alkaneet löytämään Portugalin. Erityisesti kesäaikaan Lissabonissa joutuu varautumaan hyvin vilkkaaseen turismiin ydinkeskustan alueella. Täten itse koinkin hyväksi päätökseksi mennä asumaan ydinkeskustan viereiseen ja paikallisempaan lähiöön, Santosiin, jossa pystyi nauttimaan turistien vähäisyydestä ja rauhallisuudesta. Kulkuyhteydet koko Lissabonin metropolialueella ovat loistavat. Metro, bussit, ratikat, junat ja lautat kulkevat alueella hyvinkin tiuhaan ja keskustan alueella kuukausilipun hinta julkisiin kulkuvälineisiin on 35 euroa. Lissabonin lisäksi matkustelua kannattaa todellakin harjoittaa myös muuallakin Portugalissa. Ryanair tarjoaa alueella hyvin halpoja lentoja esimerkiksi pohjoisen pääkaupunkiin Portoon sekä esimerkiksi syrjäisemmille Azoreiden saarekkeille. Omana suosituksena kuitenkin pitäisin auton vuokraamista ja Peneda-Gerêsin luonnonpuistossa vierailua Portugalin pohjoisosassa, mitä pidin ehdottomasti hienoimpana ja tunnelmallisimpana paikkana, jossa kerkesin Portugalissa vierailemaan.

Vaihdon jälkeen pystyn toteamaan, että Lissabon oli ehdottomasti paras kohde lähteä Erasmus-vaihtoon ja pystyn suosittelemaan sitä kaikille. Opiskellullisesti kokemus ei ehkä opettanut minulle uusia asioita, mutta oppimista tapahtui uudessa ympäristössä, aluksi tuntemattomien ihmisten kanssa elämisestä. Kokemus ehdottomasti edisti kykyjäni ja mahdollisuksiani toimia tulevaisuudessa esimerkiksi osana kansainvälisen yrityksen toimintaa muualla kuin Suomessa. Kokemus sai minut myös ymmärtämään kuinka pieni maailma oikeasti on ja kuinka yhteenkuuluvia eurooppalaiset opiskelijat lopulta ovat. Erasmus toteutti siis tehtävänsä täydellisesti omalla kohdallani!

Universidade do Porto, Porto, 16.02.2015 – 31.07.2015

Maa: Portugali

Kaupunki: Porto

Vaihtoaika: 16.02.2015 – 31.07.2015

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade do Porto

Haku Porton yliopistoon sujui vaivattomasti, kun hakemus asiat oli hoidettu Tampereen yliopiston päässä, niin sain Porton yliopistolta ohjeet kuinka edetään vaihdon kanssa.

ERASMUS –kaavakkeiden lisäksi piti täyttää hakemus Porton yliopiston sähköiseen SIGARRA-järjestelmään. SIGARRAan piti tehdä jo kurssivalinnat, joita kyllä pystyi vaihtamaan vielä

Portoon saapumisen jälkeenkin. Kursseja valittaessa lukujärjestys ei vielä ollut valmis joten aikataulu ei ollut selvä. Kursseja täytyy valita 30 op verran lukukaudelle muuten hakemus tulee bumerangina takaisin. Kurssivalinnat ja kurssien vaihdot täytyy allekirjoittaa myös Tampereen yliopistossa. Porton yliopistossa kurssit suoritetaan opintovuosi järjestyksessä ja bachelor- ja master tason kurseja ei oteta samaan aikaan. Vaikkakin itse otin kurseja sekä bachelor- että master-opinnoista.

Tampereen ja Porton yliopiston sopimus on informaatiotieteiden välillä, eli Portossa vastaanottava tiedekunta on humanistinen (Letras), joka toteuttaa informaatiotieteiden tutkinnon yhteistyössä insinööri –tiedekunnan kanssa. Itse otin suuren osan opinnoistani tietojenkäsittelytieteistä joka kuuluu luonnontieteelliseen tiedekuntaan (Ciências). Erasmus opiskelijat pystyivät valitsemaan opintoja useammasta tiedekunnasta, mutta oli hyvä ottaa huomioon että kaikki tiedekunnat eivät sijainneet samalla kampusalueella vaan eri puolilla kaupunkia. Tietojenkäsittelytieteiden maisteriopintojen puolella oli sanaton sopimus, että kurssi järjestettiin englanniksi, jos kurssilla oli yksikin opiskelija joka ei osannut portugalia. Muiden kurssien osalta opettajien kanssa oli helppo sopia järjestelyistä eli kurseja pystyi suorittamaan vaikka portugalin kielen taito ei riittäisikään luentojen seuraamiseen.

Portugalissa yliopistojen lukukaudet alkavat hieman eriaikaan kuin Suomessa, syyslukukausi alkaa syyskuun puolivälissä ja kevätlukukausi helmikuun puolivälissä. Yliopistossa järjestettiin tervetuloalaisuus jossa kerrottiin opiskelusta Porton yliopistossa ja jaettiin opiskelijakortit sekä t-paidat. Tämän lisäksi tiedekunnissa järjestettiin omat infotilaisuudet. Osa kurseista oli alkanut jo muutamaa päivää aikaisemmin, joten hyvä oli olla tarkkana vaikkakin kurseille pystyi hyvin osallistumaan vaikka olisi missannut ensimmäiset luennot. Pettymyksekseni portugalin kielen kurssit olivat opiskelijoille maksullisia, joten jätin ne väliin kokonaan. Asiain humanistisen tiedekunnan sekä luonnontieteiden tiedekunnan kansainvälisen toimiston kanssa ja jälkimmäisen kanssa asiat eivät aina sujuneet kuin Strömsössä. Kursseilla joihin osallistuin opiskelu pohjautui luento-opetukseen sekä erinäisiin harjoitustöihin, jotka usein tehtiin ryhmissä. Tietojenkäsittelytieteiden yksikkö sijaitsi pienessä rakennuksessa rauhallisen puiston ympäröimänä. Opetus on erittäin laadukasta ja käytännön läheisempää kuin Tampereella. Tosin poikkeuksiakin on opettajasta riippuen.

Eläminen ja asuminen pohjois-Portugalissa on erittäin edullista. Yliopistolla on tarjota jonkin verran asuntoja, mutta ne eivät riitä kaikille. Myös Erasmus Student Network auttaa vaihto-opiskelijoita löytämään asunnon. (www.esnporto.org). Vaikka talvella lämpötila päivällä auringossa nousee n. 20 asteeseen niin yöt Atlantin rannalla ovat kylmiä sekä kosteita. Useimmissa asunnoissa Portugalissa ei ole keskuslämmitystä, joten läheisestä IKEAsta ostettu n. 30 euron untuvapeitto on ylellisyustuote talvella. Portosta on hyvät metro yhteydet naapurikaupunkeihin, joista on myös helppo kulkea päivittäin yliopistolle. Erasmus Student Network järjestää paljon aktiviteetteja kv-opiskelijoille mm. matkoja muihin kaupunkeihin, surf-kurseja ja yms.. Portossa on laaja kulttuuritarjonta laidasta laitaan. Esimerkiksi erilaisista tapahtumista Portossa on syytä mainita toukokuun alussa järjestettävä opiskelijoiden vuosittainen suur tapahtuma Queima das Fitas, vaihtoehtomusiikin festivaali Primavera Sound sekä ilmainen Serralves em Festa-tapahtuma. Näiden lisäksi Porton alueelta löytyy useita mielenkiintoisia museoita, konsertteja sekä tapahtumia. Portugali on pieni ja tiheästi asuttu maa joten välimatkat eivät ole pitkiä ja yhteydet ovat hyvät. Porton metropolialueen läheltä löytyy mielenkiintoisia nähtävää mm. Braga, Guimarães, Coimbra ja

Gerêsin luonnonpuisto. Myöskään maan pääkaupunki Lissabon ei ole kaukana (n. 300 km) ja sinne pääsee kätevästi junalla, busilla tai lentäen, bussi Lissaboniin on noin 15 € ja lento Ryanairilla 10 €. Portosta on myös hyvät yhteydet Madeiralalle ja Azoreille.

Opiskeluni Porton yliopistossa oli erittäin antoisaa ja huomattavan erilaista kuin Tampereella. Oli yllättävää kuinka opiskelu niinkin kansainvälisellä alalla kuin tietojenkäsittely voi erota käytäntöjen ja lähestymistapojen kautta. Uskon että kokemukseni opiskelusta Porton yliopistossa avartaa näkemystäni tietojenkäsittelytieteistä.

Universidade do Porto, Porto, 13.02.2015 – 30.06.2015

Maa: Portugali

Kaupunki: Porto

Vaihtoaika: 13.02.2015 – 30.06.2015

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade do Porto

Hakeuduini vaihtoon vasta syksyn täydennyshaun kautta ja kohteekseni valikoitui Porto. Kiinnostus Portoa kohtaan syntyi osin Portugalin eteläisestä sijainnista ja sen suomista lämpötiloista johtuen, mutta toisaalta hakuvaiheessa haalimani tieto kaupungista loi mielikuvan elävästä ja mielenkiintoisesta ympäristöstä johon kannattaisi tutustua. Nyt vaihdon jo päätyttyä tuntuu, että Portoon kannatti ehdottomasti tutustua ja hakukohde osui oikeaan. Ennen kaikkea Porto ja Portugali elinympäristönä ja kulttuurina oli täysin erilainen mihin pohjollaan varttunut on tottunut ja tästä johtuen viiden kuukauden viettäminen Portossa ei ainakaan käynyt tylsäksi. Myös kaupungin kokoluokka oli omaan mieltymykseeni optimaalinen ja kevään aikana kaupungin oppi tuntemaan.

Hakuvaiheessa ja kurssisuunnitelmaa laatiessani Porton yliopiston verkkosivut tarjosivat riittävästi tietoa hakuprosessista ja yliopiston kurssitarjontaa oli kattavasti esillä myös englanniksi. Netissä täytetyn ja lähetetyn hakulomakkeen käyttö sen sijaan oli paikoin monimutkaista ja varsinkin lomakkeeseen täytettyjen tietojen ja kurssien muokkaaminen tuotti paljon lisätulostamista, allekirjoitusten pyytämistä ja skannausta. Samalla huomasin myös sähköpostikeskustelun olevan hiukan tönkköä kohdeyliopiston tahojen kanssa ja tiedonvälitys eri tiedekuntien välillä ei tuntunut Porton päässä toimivan. Tästä oppineena suosittelenkin hakulomakkeen täyttämistä hyvissä ajoin, jotta lomakkeen muokkaaminen ja palauttaminen ajallaan onnistuu myös mahdollisista informaatiokatkoksista huolimatta.

Yliopistoon tutustuttaminen ja opintojen aloitus oli mallikkaasti järjestetty tuutoreiden ja henkilökunnan puolesta. Aloitusviikkoihin mahtui paljon johdettua tutustumista yliopisto- ja kurssikäytäntöihin, mutta vastapainoksi myös erilaisia päivä- ja ilta-aktiviteettejä, joissa pääsi tutustumaan kaupunkiin ja samalla myös muihin vaihto-opiskelijoihin. Aloitusviikkojen jälkeenkin erinäköistä järjestettyä Erasmus-toimintaa aina bileistä matkoihin vaikutti riittävän viikoittain lukukauden loppuun saakka. Positiivinen asia kurssien alkaessa oli myös se, että Suomesta käsin valittuja kursseja pystyi vielä paikan päällä muuttamaan ensimmäisten viikkojen ajan jos alkujaan valitut kurssit eivät vaikuttaneet sopivilta. Myös kurssien vetäjät olivat yleisesti ottaen suopeita ottamaan vaihto-opiskelijan mukaan kurssille, vaikka ilmoittautuminen tapahtui suullisesti jo kurssin käynnistyttyä.

Omat opintoni Porton yliopistossa koostuivat kurseista, jotka sisältyivät Master in Multimedia -maisteriohjelmaan ja informaatiotutkimuksen maisteritason kurssista. Nämä oppiaineet olivat sijoitettu insinööritiedekunnan alaisuuteen (FEUP), joten opiskeluympäristö vastasikin enemmän teknillistä korkeakoulua kuin yliopistoa, jossa Tampereella olen tottunut opiskelemaan. Myös muut kampuksen vaihto-opiskelijat opiskelivat pääosin perinteisiä insinööriaineita. Huolimatta hiukan erilaisesta opiskeluympäristöstä, suorittamani kurssit olivat kuitenkin jokseenkin sitä, mitä niiltä olin odottanut. Useimmilla kurseillani opetusmenetelmänä toimi luennointi, mutta mukaan mahtui myös seminaarityylinen kurssi, jossa kurssin vetäjän panos opetuksen suhteen oli todella pieni. Suoritustavat vaihtelivat esseen kirjoituksesta kirjatenttiin ja käytännönläheisemmät kurssit sisälsivät itsenäisiä ja ryhmässä tehtyjä harjoitustöitä.

Kurssien laatu oli hyvää tasoa ja opetuskielenä toimi pääosin englanti, vaikka olinkin monella kurssilla ainoa vaihto-opiskelija. Kurssien vetäjät olivat hyvin tuttavallisia ja avuliaita auttamaan ongelmatilanteissa ja pienehköt osallistujamäärät tekivät opetuksesta intensiivistä. Paikoitellen kurssien työmäärä oli kuitenkin suurempaa, johon Tampereella olen tottunut ja isoin työtaakka painottui lukukauden loppuun. Toukokuun loppupuoli ja kesäkuu vierähtivätkin turhan koulupainotteisissa merkeissä kun jokaiselle viikolle mahtui tentti tai työn palautus. Paikallisille opiskelijoille lukukauden lopussa puurtaminen näytti kuitenkin tutulta hommalta ja kesäkuussa kampuksen kirjasto oli täynnä aamusta iltaan.

Varmasti yksi isoimmista tekijöistä Portossa viihtymiseeni oli asuinpaikka, jonka onnistuin saamaan aiemmin Portossa opiskelleen vinkin perusteella. Rivitalotyypinen talo sijaitsi hiukan keskustan ulkopuolella huikkeilla jokinäkymillä ja talossa oli yhteensä parikymmentä kahden hengen asuntoa. Talon väki koostui niin vaihto-opiskelijoista kuin paikallisista ja talon henki oli erittäin yhteisöllinen. Kaikkien jakama iso ulkoterasi ja alapihan puutarha muodostivat otolliset olosuhteet kaikennäköiseen kokoontumiseen ja ajoittain valtaviksi muodostuneisiin grillijuhliin. Varsinkin ilmojen lämmittyä kevään mittaan talosta muodostui paikka, jossa mielellään olisi asunut pidemmänkin tovin. Ehkä talon hulppeasta sijainnista johtuen huoneen vuokrataso oli kuitenkin keskivertoa suurempi, 300e/kk, kun keskimäärin huoneita vaikutti löytyvän pitkin kaupunkia 150 - 250 eurolla kuukaudessa.

Vapaa-ajan viettoon Porto on monipuolinen kaupunki ja luultavasti etsivä löytää omat juttunsa mieltymystensä mukaan. Portosta löytyy valtava määrä ravintoloita ja kuppiloita, joissa voi vielä suhteellisen edulliseen hintaan syödä ja juoda tai muuten vaan viettää aikaa kuten paikallisilla on tapana. Myös kouluruokailun edullisuus ja monipuolisuus yllätti. Ympäri kaupunkia sijaitsevilta yliopiston kampuksilta löytyy jokaiselta ruokala, josta sai 2,45e hintaan aterian, joka sisälsi pääruoan lisäksi myös keiton ja jälkiruoan. Omalla kohdalla kaupungin rannoilta aukeava Atlantin valtameri teki Portosta vielä mielenkiintoisemman. Fozin ja Matosinhosin tarjoamissa merimaisemissa riitti ihmettelemistä ja esimerkiksi Matosinhosin rannalta löytyvistä surffikouluista sai opetusta ja vuokravälineitä erittäin edulliseen hintaan. Jos Portosta haluaa matkustaa muualle Portugaliin tai Eurooppaan, Ryanair tarjoaa halpoja lentoja suoraan Porton lentokentältä. Esimerkiksi etelä-Portugalissa sijaitsevaan Faroona sai lennon 18 eurolla.

Portossa viettämäni ajan perusteella olen tyytyväinen, että lähdin vaihtoon. Erityisesti keväinen kokemus opetti sopeutumisen taitoja ja välillä oli selviydyttävä sosiaalisista tilanteista, joihin Suomessa tuskin edes hakeutuisi tai törmäisi. Tietysti tällaisista, joskus oman mukavuusalueenkin rajoilla liikkuvista kokemuksista on hyötyä tulevaisuudessa ja uudenalaisiin tilanteisiin tottuminen on nyt varmasti helpompaa.

Universidade Nova de Lisboa, Lisboa, 09.02.2015 – 01.07.2015

Maa: Portugali
Kaupunki: Lisboa
Vaihtoaika: 09.02.2015 – 01.07.2015
Vaihto-ohjelma: Erasmus
Yliopisto: Universidade Nova de Lisboa

Hakuprosessissa oli pieniä ongelmia, juuri tiedon kulun kanssa. Lomakkeita piti lähettää edestakaisin, koska niistä puuttui aina jotakin. Olisi ollut helpompaa jos kohdeyliopiston koordinaattori olisi ensimmäisen hakemuksen kohdalla kertonut kaikki virheet hakemuksessa. Myös kurssivalinnoissa oli hiukan ongelmia ja tiedon kulku oli taas kerran hidasta.

Asuin kahden kämppäkaverin kanssa netistä vuokraamassa asunnossa. Kämppäkavereiden kanssa minulla kävi hyvä tuuri, koska tulimme hyvin toimeen alusta asti. Asunnon vuokrasin jo ennen lähtöäni. Asunnon olisi saanut halvemmallakin (minun vuokra: 330€), mutta halusin asunnon hyvältä sijainnilta keskustasta ja se kannatti.

Tampereella opiskelen vuorovaikutteista teknologiaa, mutta vaihtokohteen yliopistossa opintoni painottui informaatiojärjestelmiin ja koodauksen perusteisiin. Olin aikaisemmin jo opiskellut koodauksen perusteet, mutta vaihdossa sain mielenkiintoista näkökulmaa koodauksen opiskeluun. Vaihdossa opiskelimme samoja koodauskieliä kuin kotona Tampereella, mutta tehtävät olivat niin erilaisia, että näkökulmaa koodaukseen joutui muuttamaan. Tehtävät olivat huomattavasti helpompia ja ne tehtiin aina ryhmissä. Tämä tarkoitti sitä, että kaikille ryhmässä ei aina riittänyt tekemistä.

Luennot olivat mielenkiintoisia ja helposti ymmärrettäviä. Opetuskieli oli englanti ja englantia käytettiin aina kun paikalla oli joku, joka ei puhu/ymmärrä portugalia. Tosin välillä tämä tarkoitti sitä, että luennot pidettiin kahdella kielellä, aluksi portugaliksi ja sen jälkeen lyhyesti englanniksi. Opiskelumateriaali oli helposti saatavilla, kunhan järjestelmää oppi käyttämään. Huonoina puolina haluaisin mainita tenttijakson epäselvyys; vaihdon loppumista oli vaikea suunnitella, koska tenttijakso oli pidempi kuin luulin ja tenttijaksolla oli liikaa ylimääräistä "vapaa-aikaa".

Tuutorointia ei kohdeyliopiston puolesta ollut ja näin myöhemmin ajateltuna oli hyvä, että asioista täytyi ottaa itse selvää. Samalla sai/pääsi/joutui tutustumaan paljon uusiin ihmisiin.

Harrastusmahdollisuudet olivat Lissabonissa erittäin hyvät. Opiskelijajärjestöt tarjosivat paljon yhteisiä liikuntamahdollisuuksia. Lisäksi Portugalissa on hyvät puitteet surffaukselle ja juuri surffaukseen tutustumista suosittelen kaikille Lissaboniin vaihtoon lähtijöille.

Tätä vaihtoa pidän erittäin suuressa arvossa, en pelkästään työelämän kannalta. Vaihdossa oleminen avasi maailmani erittäin paljon. Huomasin millaista on olla vieraassa maassa ja miltä tuntuu, kun tuntuu ettei kukaan ymmärrä ongelmiasi. Huomasin myös, että ihmiset ovat pohjimmiltaan hyvin samanlaisia, huolimatta kulttuurieroista.

Vaihdosta minulle ei jäänyt paljoa paha sanottavaa. Muutama asia olisi pitänyt jättää tekemättä ja muutama asia jäi tekemättä. Kriittikkiä haluaisin antaa portugalilaiselle kielikurssille. Kielikurssin ottaminen oli virhe. Kurssi kesti melkein koko vaihdon ajan ja luennot olivat pakollisia. Kurssilta sai olla kuusi kertaa pois. Luentoja oli kaksi kertaa kaksi tuntia viikossa. Seitsemäs poissaolokerta tarkoitti, että kurssi oli siinä. Tämä olisi muuten ymmärrettävää, mutta kurssi maksoi 50€+25€(kirja). Opettajaa ei kiinnostanut opettaa ja kurssilaisia ei kiinnostanut opiskella. Kurssin lopettikin yli puolet kurssin aloittaneista.

Universidade Nova de Lisboa, Lisboa, 10.09.2014 – 29.05.2015

Maa: Portugali

Kaupunki: Lisboa

Vaihtoaika: 10.09.2014 – 29.05.2015

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade Nova de Lisboa

Hakuprosessi Suomessa sujui yliopiston puolelta moitteitta. Hain vaihtopaikkaa oman yksikköni (lääketiede) ulkopuolelta, joten jonkin verran sai selvitellä mitä paikkoja on ylipäätään mahdollista hakea – YKY:n yksikön vaihtokoordinaattorit olivat kuitenkin todella avuliaita prosessissa, samoin kuin omasta yksiköstäni sain apua hakemiseen. Nova-yliopiston sivuilta on löydettävissä hyvä lista yksikössä tarjottavista kursseista, ja pienellä hakemisella löytyy myös vaihtareille englannin kielellä tarjottava kurssivalikoima. Novassa voi ainakin humanistisen tiedekunnan sisällä valita aineita kaikilta eri tieteenaloilta, joten valikoimaa on runsaasti. Omaan tutkintooni voin hyväksyttää valinnaisiin opintoihin käytännössä kaikki vaihdossa suorittamani kurssit, joten opintojen hyväksilukeminenkaan ei tuottanut suurempaa päänvaivaa. Matkavakuutus minulla oli jo ennestään. Dokumentit ja muut paperityöt vaihtoon liittyen sujuivat hyvin lukuun ottamatta lyhyttä tietokatkosta Tampereen ja Lissabonin yliopistojen välillä – asia kuitenkin selvisi nopeasti kun itse aloin kysellä vahvistuksen perään.

Olisin halunnut osallistua kielikurssille jo ennen lähtöäni, mutta vaihtopaikan saatuaani portugalilaisia kursseja ei ollut enää Tampereella tarjolla. Humanistinen tiedekunta tarjoaa kuitenkin Novassa opiskelijoilleen ilmaisen kielikurssin – Lissabonin yleisen kielikurssien hintatason huomioiden tämä oli todella mukava etu. Osallistuin kielikurssille sekä syys- että kevätlukukaudella. Kurssit olisivat voineet edetä hieman nopeamminkin, mutta ainakin aikaa oli myös yleiselle kulttuurikeskustelulle varattu riittävästi. Myös muut Nova-yliopiston opiskelijat voivat osallistua kursseille ilmeisesti aika huokeaan hintaan, joten myös esimerkiksi kauppatieteiden opiskelijoiden kannattaa hyödyntää kursseja. Edes jonkinlainen auttava portugalilaisen kielen osaaminen tekee oleskelusta Lissabonista huomattavasti miellyttävämpää, joten suosittelen kursseja ehdottomasti.

Yliopistolla oli lukukauden alussa orientaatiotapaaminen, joka ei kylläkään hirveästi asioita valottanut: itse tilaisuus oli kyllä englanniksi, mutta esimerkiksi opiskelijoiden kysymykset käytiin läpi portugaliksi. Paperityö on maassa tapana hoitaa vaikeimmalla mahdollisella tavalla, joten ensimmäisen tapaamisen jälkeen kaikki oli oikeastaan entistä pahemmin sekaisin. Portugalissa asioilla on kuitenkin tapana selvittää, eikä erilaisten nimikirjoitusten metsästäminenkään ollut lopulta niin haastavaa kuin miltä se oli saatu alussa kuulostamaan. Yliopiston puolesta tutortoimintaa ei ollut ollenkaan, mutta kielikurssien opettajat järjestävät jonkin verran retkiä ja muuta vaihtaritoimintaa.

Vaihtojärjestöjä Lissabonissa toimii kolme: ESN, Erasmus Lisboa sekä Erasmus Life Lisboa. Kaikilla järjestöillä on aika samanlaista tapahtuma- ja retkitarjontaa. Oman kokemuksen perusteella Erasmus Lisboan järjestämät tapahtumat olivat kenties parhaiten organisoidut – vähemmän ihmisiä ja säättämistä. Muiden järjestöjen tapahtumissa aikaa käytettiin todella paljon ylimääräiseen odotteluun ja tyhjäkäymiseen, mutta niissäkin tutustuu toki uusiin ihmisiin mukavasti. Järjestöt puuhaavat bileiden ja retkien lisäksi myös esimerkiksi surffikursseja. Nämä ovat kuitenkin yleensä järjettömän täynnä, joten suosittelisin ehkä ottamaan itse yhteyttä surffikouluihin – hinta ei lopulta ole kalliimpi jos hankkii muutaman kerran sarjakortin, ja tällä välttyy suuren vaihtarilauman ja holtittoman lautamylläkän keskellä vedessä olemiselta. Aika nopeasti löytyy vaihtareista ne samanhenkiset kaverit, joiden kanssa on hyvä tutkia kaupunkia ja järjestää reissuja.

Vuokrataso on Lissabonissa huomattavasti Suomea huokeampi, ja kimppakämppeä on vaihtareille tarjolla runsaasti. Järkevintä on majoittua ensin hostelliin, ja käydä sitten paikan päällä katsomassa asuntoja. Itse löysin syyslukukauden asuntoni netti-ilmoituksen perusteella, kevääksi ehdin etsiä asunnon jo syksyllä. Metroyhteys on hyvä olla asunnon lähetyvillä, ja jonkin verran kannattaa olla tarkkana vesi-, sähkö- ja muiden kustannusten suhteen ettei lopussa tule ikäviä yllätyksiä. Jotkut vuokranantajat yrittävät myös tarjota ikkunattomia huoneita.

Musikologian opiskelusta minulla ei ole aiempaa kokemusta, joten opetuksen tasosta suhteessa Suomeen on vaikea sanoa. Yleisesti ryhmäkoot ovat kuitenkin hyvin pieniä, suurimmillaan noin 20 henkeä, eikä isoja massaluentoja ole lainkaan. Usein kurssi oli lähinnä opettajan luennointia ilman sen suurempaa vuorovaikutusta. Kurssin suorittamiseen vaadittiin yleensä loppupäätteen lisäksi muutama essee ja esitelmä jostain tutkimuksesta. Ainakin valitsemani kurssit olivat työmäärältään kohtuullisia, ja selvisin ihan hyvin, vaikka opetus oli portugaliksi ja alkuvuodesta ymmärtämiseni oli vähän kyseenalaista. Suoritin lisäksi jonkin verran vaihtareille suunnattuja englanninkielisiä kursseja, jotka olivat sisällöltään aika sekalaisia: taidetta, löytöretkien historiaa, politiikkaa, arkkitehtuuria, musiikkia, portugalin kulttuuria. Näissä vaatimukset vaihtelivat todella paljon, osa oli hyvinkin suuritöisiä kun taas osa oli selvästi tehty mahdollistamaan tyypillinen vaihtarielämäntyyli.

Opintoihin ei oikeastaan liittynyt ylimääräisiä kuluja alun toimistomaksujen jälkeen. Kurssimateriaalit ovat yleensä saatavissa moodlessa, ainoat oppikirjani ostin kielikursseja varten. Joillekin kursseille tulostetun materiaalin voi ostaa muutaman euron hintaan yliopistolta. Kampuksella on langaton nettiyhteys käytössä kaikkialla. Yliopistolla on tarjolla opiskelijahintainen ruoka, joka on kyllä usein melko raskas ja välillä myös raaka-aineet jäivät hieman epäselviksi.

Suomalaiselle hintataso on todella huokea, ja sääkin on aika kiva – erityisesti kevätlukukaudella käytännön suomalainen kesä alkoi oikeastaan jo maaliskuussa. Syksyllä sademäärät olivat melkoisia, ja kylmyyskin on talvella yllättävän pistävä ilmankosteuden takia. Kunnon takki on siis hyvä ottaa talvikuukausille mukaan. Matkustelu on Portugalissa edullista, ja itse kävinkin aika paljon tutustumassa eri paikkoihin. Algarven kivirannikot olivat helmikuussa vapaat turisteista, ja maisemista pääsi nauttimaan rauhassa. Lisäksi ihastuin Alentejon polttavaan ja hidastavaan kuumuuteen, Porton virkeyteen ja Azorien uskomattomaan kauneuteen – suosittelen ehdottomasti! Isommalla porukalla kannattaa harkita auton vuokraamista, sillä yhteydet varsinkin etelässä voivat olla aika harvassa. Lissabonista pääsee rannalle junalla tai bussilla kätevästi, ja julkinen liikenne kaupungissa pelaa aika hyvin – silloin kun eivät satu lakkoilemaan. Paikallinen pankkikortti voi helpottaa elämää, sillä monissa paikoissa hyväksytään vain portugalilainen kortti. Itse sain omani ActivoBankista ilman maksuja.

Lissabon on lopulta aika pieni kaupunki, mutta tekemistä riittää silti. Liikuntamahdollisuuksissa löytyy, ja portugalilaiset ystävänä tapasinkin liikuntaharrastuksissa - portugalilaiset ovat hieman suomalaisella tavalla hitaasti lämpiäviä, joten parhaiten tutustuinkin paikallisiin harrastusten parissa. Vaihtareita on kaupungissa uskomaton määrä, joten kansainvälistä seuraa ja tapahtumia löytyy aina. Kulttuuritarjontaa Lissabonissa löytyy joka päivälle, puistokonserttejakin on kesällä joka viikonloppu. Kaupunki on myös kävellen toistuvasti täynnä jotain uutta – näköalapaikat, puistot, kaupungin erikoinen valo ja mutkittavat kujat houkuttelevat tutkimusretkille yhä uudelleen.

Suosittelen ehdottomasti Lissabonia vaihtokohteeksi. Tykkäsin hieman hengähtää omista opinnoistani ja opiskella jotain aivan muuta. Vaihtovuosi varmasti myös avaa silmiä ja opettaa uusia näkökulmia maailmaan eri kulttuurien törmätessä. Portugali vaatii toki hieman kärsivällisyyttä hitaamman tahtinsa takia, mutta pieni hidastaminen tekee myös ehdottomasti hyvää.

Autan mielelläni Lissaboniin liittyvissä kysymyksissä!

Universidade do Porto, Porto,

08.02.2014 – 21.07.2014

Maa: Portugali

Kaupunki: Porto

Vaihtoaika: 08.02.2014 – 21.07.2014

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade do Porto

(Foda-se! Huom!, 'a' 'a' t puuttuvat, kirjoittelen tata yha Portugalissa)

Paatin hakea Portugalin Portoan taysin sattumanvaraisesti. Suurin syy lahtoon sinne oli se, etten tiennyt paikasta yhtaan mitaan, ja matkaa Suomeen oli riittavasti. Taman huomioon ottaen koen itseni valtavan onnekkaaksi etta paadyin juuri Portoan.

Hakuprosessi sujui vailla sen suurempia ongelmia, tosin vahan valia joutui kyselemaan apua Erasmus koordinaattorilta. Pienen alkukankeuden jalkeen asiat selvenivat. Netista loytyi katevasti tietoa esim. englanninkielisten kurssien saatavuudesta. Tarvittavat lomakkeet lahetettyani, ja saatuani varmistuksen hyvaksymisestani, paatin olla stressaamatta liikoja asiasta ja jatin asian sikseen lahtooni asti. Matkavakuutus tosin kannattaa hoitaa ajoissa, itsellani oli jatkuva matkavakuutus. Portugalin kielen kurseista on harmittavan vahan tarjontaa Tampereella, paatin hoitaa asian kuntoon EILC-kurssin muodossa. Tata ei tosin enaa tietaakseni ole tarjolla enaa nykypaivana. Porton yliopisto tarjoaa maksua vastaan portugalin kielen kurssia. Kurssin laatu ei tosin ystavieni mukaan ollut aivan 10/10. Portugalin kielen osaaminen ei ole kaupungissa valttamatonta, varsinkin nuoriso osaa erittain hyvin englantia yleisesti ottaen. Tosin esimerkiksi paikallisista saa paremmin ystavia jos kielta osaa (silla tekee vaikutuksen) ja onhan kielten osaaminen aina rikkaus.

Saapuminen Portoan sujui kivuitta, lennot tosin ovat hieman kalliita. Suosittelen katsomaan ajoissa Esim Ryanairin lentoa bremenin kautta, tai norwegiania. Metro on hyvin helppokayttoinen, ja lentokentalta saa ilmaiseksi hyvän kaupungin kartan. Asumisasiat olin hoitanut niin, etta asuin hostellissa ensimmaiset 8 paivaa, jonka aikana hoidin itselleni asunnon. Niita asuntoja tai huoneita kannattaa todellakin siis kayda paikan paalla katsomassa. Laatu ja naapurit vaihtelevat suuresti, ja ymmarryksen hyvasta sijainnista saa vasta paikan paalla. Asunnoista kannattaa ensisijaisesti kysya paikan paalla asuvilta tai asuneilta. Vaikka tuutoreilta! Omat tuutorini olivat tosin riman alittavia yksiloita. Vuokrataso on huomattavasti suomea alhaisempi, halvimmat huoneet mita nain olivat 100e/kk, kalleimmat luokkaa 250/kk.

Opiskelut paikan paalla olivat hyvaa tasoa. Opiskelu on Tampereen yliopistoon verraten huomattavasti osallistuvampaa. Paljon ryhmatoita, ja opiskelijat mukaan ottavaa tyota. Valtavia ryhmakokoja tai sulkeutuneita luennoitsijoita ei ollut. Opiskelin itse johtamisaineita ja hieman taloustieteita. Kurssit kestavat 6kk, silla lukukausia on kaksi. Valikokeita on yleensa, tai vaihtoehtoisesti ryhmatoita. Tentti on yleensa noin 50% kurssin arvosanasta, mallilla 0-20.

Yleisesti ottaen en kohdannut suurempia ongelmia byrokratian, ihmissuhteiden tai yleisesti Erasmus kokemuksen millakaan osa-alueella. Porto on valtavan kaunis kaupunki, rikas historiallisesti ja kulttuurillisesti, ja ihmiset ovat erittain ystavallisia. Suosittelen vahintaankin

vierailemaan tassa kaupungissa, vaikka et saisikaan mahdollisuutta lahtea vaihtoon. Kokemus oli itselleni aivan taidellinen, enka voi uskoa etta itsellani oli onnea tormata tamanlaiseen paikkaan aivan sattumanvaraisesti. Asiasta kertoo ehkapa se, etta olen vielakin Portugalissa, olen ollut noin viikon suomessa viimeisen 8kk aikana, eika takaisin ole kiire.

Ainoa negatiivinen asia olivat talven sateet ja se, etta talot ovat sisalta hyvin kylmia (ei minkaanlaista eristysta, talot ovat sisalta siina kymmenessa asteessa ja hyvin kosteita talvella). Mutta tama nyt on pieni asia koko kokonaisuudesta. Ollaanhan tassa suomalaisia. Hyva sateenvarjo kannattaa ostaa! Itse rikoin ja hukkasin vuoden aikana noin kuusi kappaletta.

Toivotan siis onnea vaihtoon! Jos paaset sinne, et varmasti tule pettymaan!

Universidade do Porto, Porto, 05.02.2014 – 01.07.2014

Maa: Portugali

Kaupunki: Porto

Vaihtoaika: 05.02.2014 – 01.07.2014

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade do Porto

Hain Portoon Erasmus- vaihtoon, koska halusin oppia Portugalin kielen sekä tutustua erilaiseen kulttuuriin. Etukäteisjärjestelyt sujuivat ongelmitta; Porton yliopiston nettisivuilta sai helposti tarvittavaa tietoa kurssien sisällöistä ja mikäli johonkin asiaan ei löytynyt tietoa, sähköpostilla sai helposti kaivettua tietoa. Tarvittavien dokumenttien lataaminen nettisivuille oli hieman kankeaa, mutta tähänkin sai selvyyttä kun kysyi apua.

En osallistunut erilliselle kielikurssille ennen lähtöäni, mutta se varmasti auttaa mikäli Portugalin kieli on vierasta ja haluaa esimerkiksi hoitaa itselleen asunnon jo ennen Portoon saapumista.

Saavuvin Portoon viikkoa ennen (2.2) kevtlukukauden alkamista hoitaakseni kaikki ”paperiasiat” kuntoon ennen koulun alkua. Lisäksi halusin tutustua kaupunkiin rauhassa, jotta saisi arkirytmistä mahdollisimman nopeasti kiinni. Huomasin heti Portoon saapuessani etta ihmiset ovat todella ystävällisiä ja auttavaisia, jopa vaihto-opiskelijoita kohtaan. Metrolla kulkeminen oli todella helppoa, ja tärkeimmät paikat opin tuntemaan jo ensimmäisien viikkojen aikana. Metrolla kulkeminen oli myös edullista, varsinkin jos hankki ”kultaisen”-kuukausilipun. Tämän hinnaksi tuli alle 25€, jolla pääsi kulkemaan Porton keskustan alueella ja yliopistolle.

Yritin ennen lähtöäni katsoa netistä asuntoasiat kuntoon, mutta mielestäni nettisivut oli melko sekavia. Lähes joka sivulle piti tehdä tunnukset, ja joissain piti jopa maksaa etta sai enemmän vastauksia. Toinen opiskelija Tampereen yliopistosta oli siellä ennen minua ja hän auttoi minua paljon asunnon löytämisessä. Monet vaihto-opiskelijat asuivat ensimmäisen

viikon hostellissa ja etsivät siinä samalla asuntoa. Asuntoja oli paljon tarjolla, ei tarvitse olla huolissaan että jäisi ilman. Mielestäni kannattaa tutustua paikallisiin opiskelijoihin, tai kysellä vaikka tuutoreilta apua asunnon etsimiseen. He neuvovat mielellään, ja ainakin omat tuutorini lupautuivat tulla kanssani jopa katsomaan asuntoja. Vuokrat olivat n. 150 – 250€/kk, ja kämppien kunnot vaihtelivat laidasta laitaan.

Suoritin kurssini FEP:ssä management-ohjelmassa, jossa koulutuksen taso ja vaativuus yllätti positiivisella tavalla. Joillakin kursseilla oli läsnäolopakko ja ryhmät olivat usein max. 20 henkeä. Koin tämän hyväksi, sillä luennoilla pysyi kokoajan hyvin mukana asiassa ja professoreihin sai helposti yhteyden. Kävin sekä kandi- että maisterikursseja englanniksi. Maisterivaiheen kursseilla oli sekä paikallisia, että myös vaihto-oppilaita. Tentit sai suorittaa joko välitentein tai sitten lukukauden päätyttyä yhdellä isommalla tentillä.

Yleisesti eläminen Portossa oli melko edullista. Hyvää ruokaa sai halvalla, kuntosalilla käynti oli halpaa sekä matkustelu ympäri Portugalia oli todella edullista. Esimerkiksi meno-paluulippu Portosta lämpimään Algarveen oli 42€. Mitään suurempia ongelmia en kohdannut vaihtoni aikana, ja suosittelen Portoa kaikille sitä harkitseville. Vastaan ja autan mielelläni mikäli heräsi kysymyksiä Portosta!

Universidade do Porto, Porto, 01.09.2013 – 01.08.2014

Maa: Portugali

Kaupunki: Porto

Vaihtoaika: 01.09.2013 – 01.08.2014

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Universidade do Porto

Päätin hakea Portoon vaihtoon, sillä halusin lähteä vaihtoon lämpimään maahan, jossa olisi erilainen kulttuuri ja Erasmus-vaihtoon lähteminen tuntui helpolta. Vaihtoon lähtö sujui ongelmitta, itse sai etsiä melko paljon tietoa mm. kurssivalintojen tekemiseen liittyen. Yliopisto ei pystynyt tarjoamaan asuntolaa, joten etsin asunnon paikan päältä ja se sujuikin nopeasti - soluhuoneita on tarjolla paljon ja suosittelen soluasumista, sillä kämppiksistä sai hyviä kavereita. Yleisesti alkusopeutuminen sujui hyvin ja paikalliseen elämään pääsi nopeasti mukaan, ja ihmisiin tutustui todella helposti missä vain. Saavuin Portoon muutama päivä ennen lukukauden alkua, ja kannattaakin mieluiten varata useampi päivä aikaa asioiden hoitoon kuten asunnon etsimiseen ja kaupungin hahmottamiseen.

Asuntoja on tarjolla niin paljon, ettei ole vaaraa jäädä ilman ja vuokrat ovat noin 180-250 euroa kuussa. Suosittelen kuitenkin käymään katsomassa muutamaa kämppää ennen päätöstä ja käyttämään tähän hiukan aikaa, sillä asuntojen kunnossa oli paljon eroja. Tähän kannattaa kiinnittää huomiota. Hyviä alueita ovat muun muassa Cedofeita (vanhempaa aluetta aivan keskustan tuntumassa), Faria Guimarães ja Marques (uudempaa aluetta keskustan lähellä sekä hyvät metroyhteydet koululle). Asuntoa kannattaa katsella esim. www.easyquarto.com.pt tai www.bquarto.pt -sivustoilta. Itse etsin asunnon vasta paikan päältä ja mielestäni tämä oli hyvä valinta, sillä asunnot ovat lähes aina heti vapaita ja vuokranantajakin sopi vuokrauksesta mieluiten kasvotusten, koska vuokrasopimus ei ole kovin tunnettu käsite Portugalissa. Ongelmia sen suhteen ei silti tullut vastaan kummassakaan kämpässä, joissa

asuin vaihdon aikana. Porto on turvallinen kaupunki, vaikka vuokranantajat olivatkin usein aika persoonallisia. Asiat hoidetaan yleisesti melko letkeään tyyliin verrattuna suomalaiseen tapaan, mikä on myös plussa sillä turhaa stressiä ei ainakaan tarvinnut ottaa mistään.

Itse kävin portugalin kielikurssin myöhemmin syksyllä, mutta espanjalla pärjäsi myös mainiosti ja englannilla vaihtelevasti. Portugalilaiset ovat kuitenkin niin auttavaisia ihmisiä, että vievät sinut vaikka perille jos yhteistä kieltä ei löydy! Pientä kamppailua byrokratian kanssa oli välillä mm. metrokortin hankintaan liittyen. Kannattaakin pyytää mahdolliset dokumentit aina myös portugaliksi ja valokuvia tarvitsi mm. metro-, opiskelija- ja yliopiston liikuntakorttiin. Yliopistolla oltiin myös hyvin auttavaisia, tosin tuutoreitani en tavannut lainkaan, vaan sen sijaan kun olin lähdössä pois, yliopiston ns. "buddyt" ottivat minuun yhteyttä. Jotain pientä sähkölinkkiä siis kävi :) Apua kuitenkin sai aina kysymällä, joten en kokenut tälle kovin suurta tarvettakaan.

Opetuksen taso oli hyvä, mutta yllättävän vaativaa ja taloustiedepainotteista kandidatasolla. Maisteritason kurssien kuulin kuitenkin olevan yllättäen paljon helpompia ja vähemmän teoreettisia. Luokat olivat pieniä ja useimmilla kursseilla oli läsnäolopakko, mikäli ne halusi suorittaa välitentein. Läsnäolopakkoa ei ollut, mikäli suoritti kurssit yhdellä lopputentillä. Monella oli jonkin verran hankaluuksia läpäistä tenttejä, joten luennoilla käyminen on tärkeämpää kuin mihin on tottunut Suomen yliopistossa. Englanninkieliset kurssit oli suunnattu lähinnä vaihtareille ja niitä oli ihan hyvin saatavilla.

Matkavakuutus kannattaa aina ehdottomasti olla, vaikkei mitään suurempia ongelmia sinänsä tulisi vastaan. Muutaman kerran jouduin käymään lääkärissä ja julkisen terveydenhuollon tasoa kehuisin jopa Suomea paremmaksi tämän kokemuksen perusteella, ja kulut olivat minimaaliset: normaali lääkärinvastaanotto oli viisi euroa terveyskeskuksessa. Yliopistolla ei ilmeisesti ollut omaa terveydenhuoltoa.

Kaupunkina Porto on varmasti yksi parhaista kohteista Erasmus-vaihdolle sen rennon ja ystävällisen ilmapiirin ansiosta! Kaupunki on vilkas mutta ei niin iso, etteikö kadulla aina törmäisi tuttuihin. Kaupunkikuva oli varsin eloisa ja usein sai pysähtyä ihmettelemään, mitä paikalliset nyt ovat keksineet juhlistaa - opiskelijat järjestivät paljon tapahtumia kaduilla ja paikallisia juhlapäiviä juhlittiin näkyvästi eteläeurooppalaisella tyylillä. Vaihtarit muodostavat tiiviin ja laajan yhteisön, ja paikallinen ESN järjesti erittäin paljon ohjelmaa johon pystyi osallistumaan melko pienellä budjetilla (surffausta, juhlia, viikonloppureissuja). Yliopiston tarjoamat liikuntamahdollisuudet olivat aika huonot, mutta monet kävivät keskustan FitnessHut-salilla kuten minä itsekkin, ja hinta oli todella edullinen. Yleisesti elinkustannuksista ei tarvinnut huolehtia, sillä esim. marketin ruoka on noin puolet Suomen hinnoista ja auton saa vuokrattua pikkusummalla, jos haluaa lähteä reissuun. Myös Ryanair lentää Portosta ja tätä kannattaa hyödyntää, jos mieli matkustella enemmän. Aikaa matkusteluun ja vapaa-ajan viettoon jäi ihan hyvin riippuen kuinka ahkerasti halusi käydä luennoilla. Syyspuolella kelit olivat hyvin lämpimät ja aurinkoa riitti joulukuulle asti, keväällä sen sijaan satoi todella paljon lähes päivittäin. Jos heräsi kysymyksiä, otathan yhteyttä ja kerron mielelläni lisää!